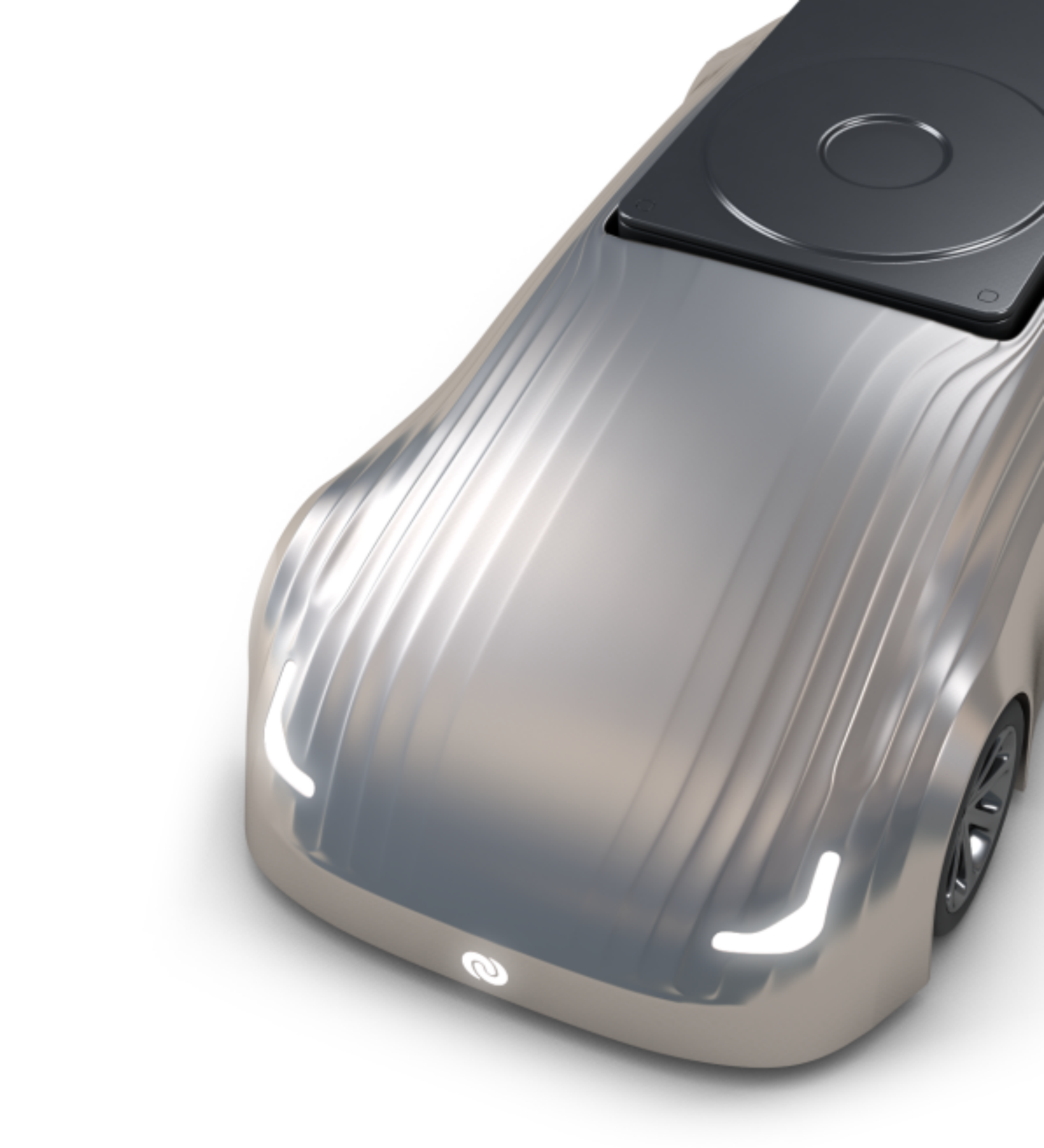

O&O software

O&O Defrag

Spis treści

1 Witamy w O&O Defrag 5

2 Nowoczesny i klasyczny interfejs 9

3 Podręcznik nowoczesnego interfejsu 12

4 Pierwsze kroki 13

4.1 Instalacja i wymagania 13

4.2 Licencja, wersja i aktualizacje 15

4.3 Pierwsza optymalizacja 16

4.4 Korzystanie z interfejsu 18

5 Jak działają dyski 20

5.1 Dyski, pliki i fragmentacja 20

5.2 Panel przeglądu 22

5.3 Analiza dysków 24

5.4 ClusterView i ClusterInspector 26

5.5 FileInspector 28

5.6 Kondycja dysku i S.M.A.R.T. 29

6 Optymalizacja dysków 32

6.1 Korzystanie z Asystenta optymalizacji 32

6.2 Uruchamianie, wstrzymywanie i zatrzymywanie optymalizacji 34

6.3 Metody optymalizacji 36

6.4 Optymalizacja dysków SSD i TRIM 38

6.5 Współczynnik ROI i raportowanie fragmentacji 40

6.6 Strefy defragmentacji 43

7 Automatyczna konserwacja i zaplanowane zadania 45

7.1 Automatyczna optymalizacja 45

7.2 Tworzenie zadań i zarządzanie nimi 47

7.3 Harmonogram zadań 49

7.4 Dyski i opcje zadania 51

7.5 ActivityMonitor i ustawienia zasilania 53

7.6 Polecenia przed zadaniem i po zadaniu 56

8 Optymalizacja podczas rozruchu 57

8.1 Optymalizacja podczas rozruchu 57

8.2 Fortress Mode 59

9 Ustawienia i narzędzia 61
9.1 Opis ustawień 61
9.2 Wykluczanie i włączanie plików 65
9.3 Poprawianie wykrytego typu dysku 68
9.4 Raporty, dzienniki i historia 70
9.5 Usługa w tle i ikona w obszarze powiadomień 73
9.6 Dodatkowe narzędzia O&O 74
9.7 Oczyszczanie i naprawa systemu plików 76
10 Wiersz polecenia 79
10.1 Pierwsze kroki z OODCMD 79
10.2 Polecenia OODCMD 81
10.3 Przykłady i skrypty OODCMD 84
11 Słownik 86
12 Rozwiązywanie problemów 88
13 Najczęściej zadawane pytania 91
14 Pomoc techniczna i inne informacje od O&O 94
15 Przewodnik po klasycznym interfejsie 96
16 Pierwsze kroki 98
16.1 Instalacja, licencja i pierwsze kroki 98
16.2 Analiza i widoki informacji 100
17 Optymalizacja 103
17.1 Defragmentacja ręczna 103
17.2 Metody defragmentacji 105
17.3 Strefy szybkości i reguły rozmieszczania plików 107
18 Ustawienia i harmonogram 109
18.1 Ustawienia ogólne i O&O ActivityMonitor 109
18.2 Wykluczanie i uwzględnianie plików 112
18.3 Automatyczna defragmentacja 114
18.4 Zadania zaplanowane i zadania wygaszacza ekranu 117
19 Raporty i narzędzia 121
19.1 Raporty i rejestrowanie zdarzeń 121
19.2 Narzędzia dodatkowe i konserwacja dysków 122
19.3 O&O DiskCleaner 124
19.4 Obszar powiadomień i aktywność dysków 126
20 Obsługa z wiersza polecenia za pomocą OODCMD 127

21 Rozwiązywanie problemów i wskazówki praktyczne 129

Witamy w O&O Defrag

Dziękujemy za wybór O&O Defrag i za zaufanie, jakim obdarzasz nasz produkt. Program pomaga w pełni wykorzystać możliwości dysków dzięki zrozumiałym zaleceniom, odpowiednio dobranym metodom optymalizacji i automatycznej konserwacji dostosowanej do Twojego sposobu pracy.

Sposób rozmieszczenia plików przez system Windows ma znaczenie zarówno na tradycyjnym dysku twardym, jak i na dysku SATA SSD czy szybkim SSD NVMe. O&O Defrag analizuje to rozmieszczenie i pomaga wybrać zmiany, które przyniosą korzyść. W tym podręczniku wyjaśniamy znaczenie optymalizacji i opisujemy kolejne działania, od pierwszej analizy po zaawansowaną konserwację.

Dwa Interfejsy

O&O Defrag 32 udostępnia **nowoczesny interfejs** oraz **klasyczny interfejs** ze wstążką. Oba korzystają z tego samego mechanizmu optymalizacji i tej samej licencji. Na początek polecamy nowoczesny interfejs i rozdział Pierwsza optymalizacja. Jeśli korzystasz ze wstążki, otwórz podręcznik klasycznego interfejsu. Różnice przedstawia rozdział Nowoczesny i klasyczny interfejs.

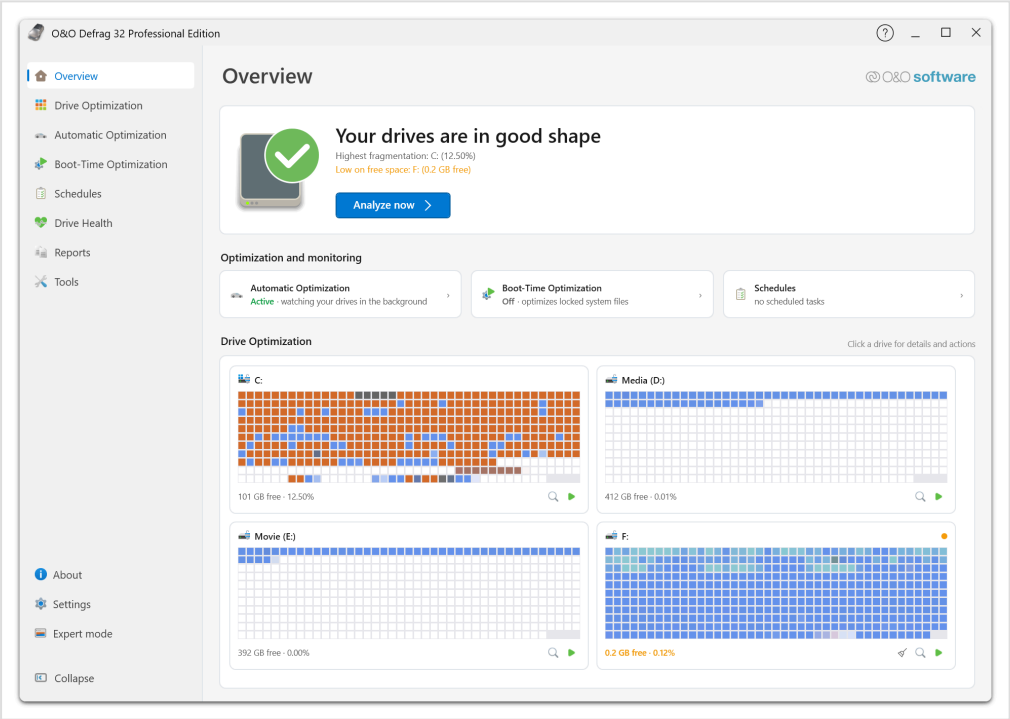

*Po uruchomieniu O&O Defrag otwiera widok **Przegląd**, w którym od razu widać, czy dyski są w dobrym stanie. Poniżej oceny znajdziesz jej uzasadnienie. Na ilustracji wyróżniono najwyższy stopień fragmentacji i dysk, na którym kończy się wolne miejsce. Przycisk **Analizuj teraz** uruchamia pierwszą analizę. Niżej karty podsumowują konserwację w tle, a każdy dysk ma własną mapę bloków. Poszczególne części opisano w rozdziale Panel przeglądu.*

Dlaczego dyski HDD wymagają defragmentacji

Podczas tworzenia, powiększania i usuwania plików system Windows może zapisać dany plik w kilku oddzielnych częściach. To zjawisko nazywamy **fragmentacją**. Na mechanicznym dysku twardym odczytanie fragmentów może wymagać wielokrotnego przemieszczania głowicy i oczekiwania na obrót talerza do odpowiedniej pozycji.

Defragmentacja łączy fragmenty plików, ograniczając te opóźnienia. Scalenie wolnego miejsca ułatwia również ciągłe zapisywanie nowych i powiększających się plików. Dlatego defragmentacja pomaga utrzymać wydajność intensywnie używanych dysków HDD, zwłaszcza przy dużej fragmentacji. Może przyspieszyć pracę aplikacji, kopiowanie plików, tworzenie kopii zapasowych i inne operacje wymagające odczytu dużej ilości danych.

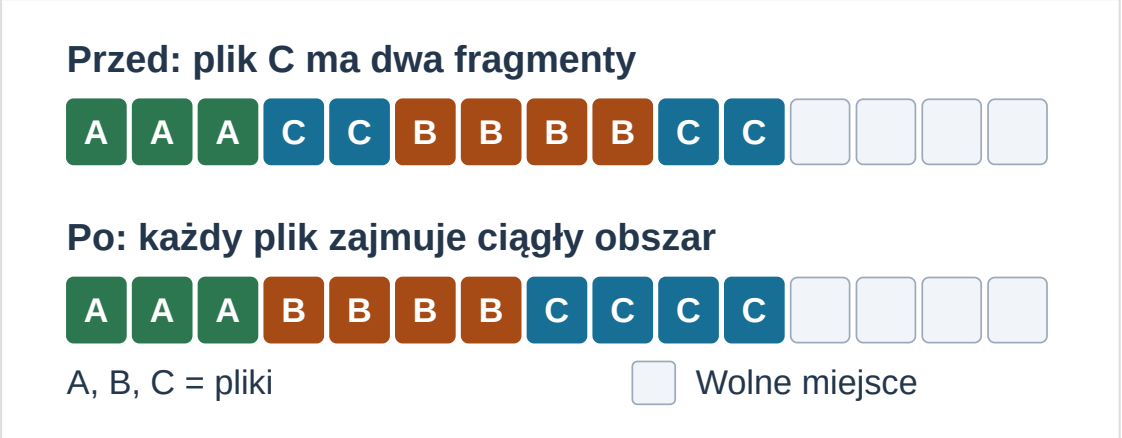

Każdy kwadrat oznacza jednostkę alokacji w uproszczonym układzie woluminu. Kolory i litery wskazują pliki, a jasne kwadraty oznaczają wolne miejsce. Plik C początkowo składa się z dwóch fragmentów. Po defragmentacji każdy plik zajmuje jeden ciągły obszar. Zawartość plików i ilość wolnego miejsca pozostają takie same. Powstawanie fragmentacji opisuje rozdział Dyski, pliki i fragmentacja.

Jak optymalizacja pomaga dyskom SSD i NVMe

Dyski SSD nie mają ruchomych głowic, ale system Windows nadal musi śledzić położenie danych każdego pliku. Dla każdego pliku przechowuje **listę przydzielonych ciągłych obszarów**, nazywaną również **listą fragmentów**. Wiele małych fragmentów może oznaczać konieczność podzielenia dużego odczytu na osobne żądania wejścia/wyjścia. Zwiększa to obciążenie procesora związane z obsługą systemu plików i sterowników. Dotyczy to również szybkich dysków NVMe.

Łączenie nadmiernie rozdrobnionych fragmentów może ograniczyć to obciążenie. Korzyść zależy od rozmiaru fragmentów, sposobu dostępu do danych i urządzenia. Duży plik składający się z kilku dużych części wymaga innej oceny niż mały plik podzielony na tysiące części.

Metody **SOLID** w O&O Defrag uwzględniają tę różnicę. Współczynnik ROI pozwala ocenić korzyść z połączenia fragmentów w stosunku do ilości danych, które trzeba ponownie zapisać. Pomaga to ograniczyć zbędne zapisy. Uzupełnieniem optymalizacji plików jest polecenie **TRIM**, które informuje dysk SSD o nieużywanych obszarach. Zobacz Optymalizacja dysków SSD i TRIM.

Jak wykorzystać pomiary

Test fragmentacji O&O polega na odczytaniu takiej samej ilości danych zapisanych w jednym obszarze i w wielu fragmentach. Porównując oba wyniki na swoim dysku, możesz sprawdzić, dlaczego rozmieszczenie plików ma znaczenie także dla pamięci flash. Test odwzorowuje określone obciążenie. Przyspieszenie w konkretnej aplikacji może być inne.

Aby przeprowadzić szczegółowy test fragmentacji, otwórz **O&O VisualDisk** w sekcji Narzędzia. **O&O SpeedCheck** umożliwia ogólniejsze testy wydajności systemu Windows. Przeczytaj komunikat przed uruchomieniem testu. Program utworzy tymczasowe pliki potrzebne do pomiaru wpływu fragmentacji.

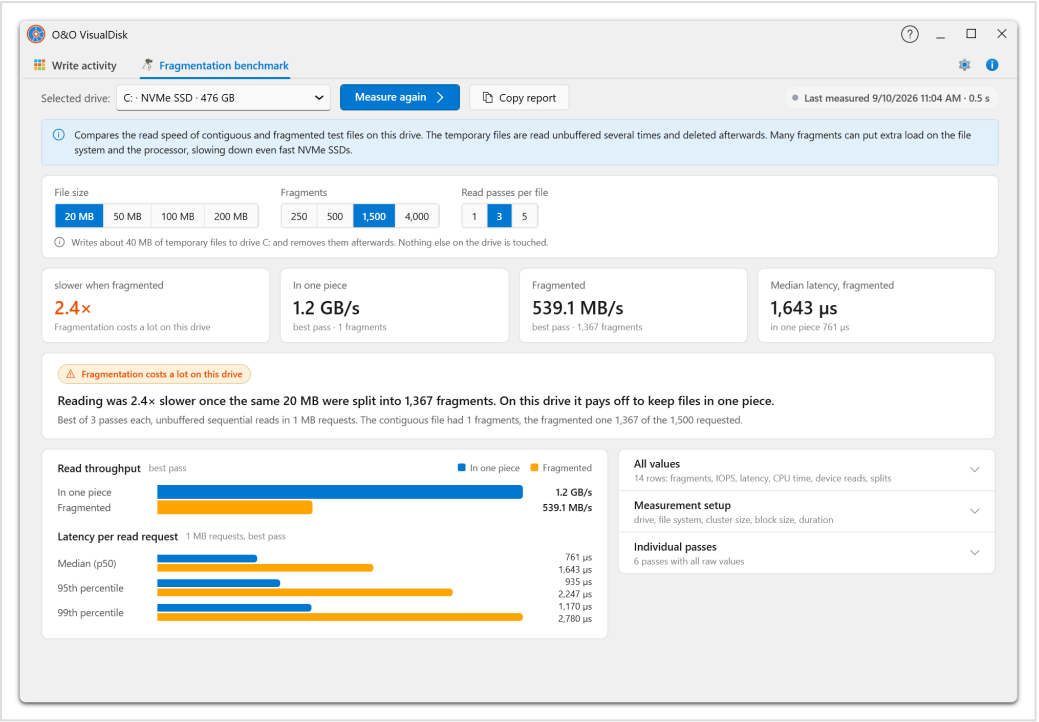

Test dwukrotnie odczytuje z wybranego dysku taką samą ilość danych. Najpierw odczytuje ciągły plik testowy, następnie plik pofragmentowany. Wybierz rozmiar pliku, liczbę fragmentów i liczbę przebiegów odczytu. Wynik porównuje przepustowość i opóźnienia w obu przypadkach. W pokazanym pomiarze na dysku SSD NVMe odczyt tych samych 20 MB trwał 2,4 raza dłużej po podzieleniu pliku na 1367 fragmentów.

Ulepszenia aplikacji i mechanizmu optymalizacji

W O&O Defrag 32 udoskonaliliśmy interfejs, widoki dysków aktualizowane na bieżąco, komunikację w tle i sam mechanizm optymalizacji. Dzięki temu podczas konserwacji interfejs sprawnie reaguje, a program oszczędnie korzysta z zasobów systemowych.

- **Czytelne wskazówki.** Przegląd i Asystent optymalizacji pomagają ocenić stan dysków i wybrać odpowiednie działanie.
- **Sprawne działanie.** Usprawnione wyświetlanie dysków i skoordynowane aktualizacje stanu ułatwiają śledzenie postępu konserwacji.
- **Dobór optymalizacji.** Metody SOLID oceniają korzyść i koszt zapisu osobno dla każdego pliku. Szczegółowy podgląd i raporty pomagają zrozumieć wynik.
- **Konserwacja dostosowana do pracy.** Automatyczna optymalizacja, harmonogramy oraz ustawienia zasobów i zasilania pozwalają zaplanować czas i sposób wykonywania zadań.

Pierwsze kroki

Zacznij od podręcznika nowoczesnego interfejsu i rozdziału Pierwsza optymalizacja. Nowoczesny interfejs oferuje niemal wszystkie funkcje klasycznego interfejsu. Polecamy go zarówno do codziennej pracy, jak i do bardziej zaawansowanych zadań.

Jeśli wolisz wstążkę, otwórz podręcznik klasycznego interfejsu. Oba układy i sposób przełączania opisuje rozdział Nowoczesny i klasyczny interfejs. Jeśli korzystasz z terminala lub skryptów, przejdź do wprowadzenia do OODCMD.

Na pasku nawigacji wybierz podręcznik, a na pasku bocznym znajdź interesujące Cię zadanie. Plik PDF do pobrania zawiera oba podręczniki. Przed konserwacją wymagającą ponownego uruchomienia systemu Windows zapisz wyniki pracy i przygotuj aktualną kopię zapasową. Pomoc znajdziesz w rozdziale Pomoc techniczna i inne informacje od O&O.

Nowoczesny i klasyczny interfejs

Nowoczesny interfejs i **klasyczny interfejs** należą do tego samego programu O&O Defrag. Korzystają ze wspólnego agenta w tle, jednej instalacji i tej samej licencji.

Nowoczesny interfejs w wersji 32

Nowoczesny interfejs w O&O Defrag 32 oferuje niemal wszystkie funkcje klasycznego interfejsu. Polecamy go zarówno do codziennej konserwacji, jak i do zaawansowanych zadań.

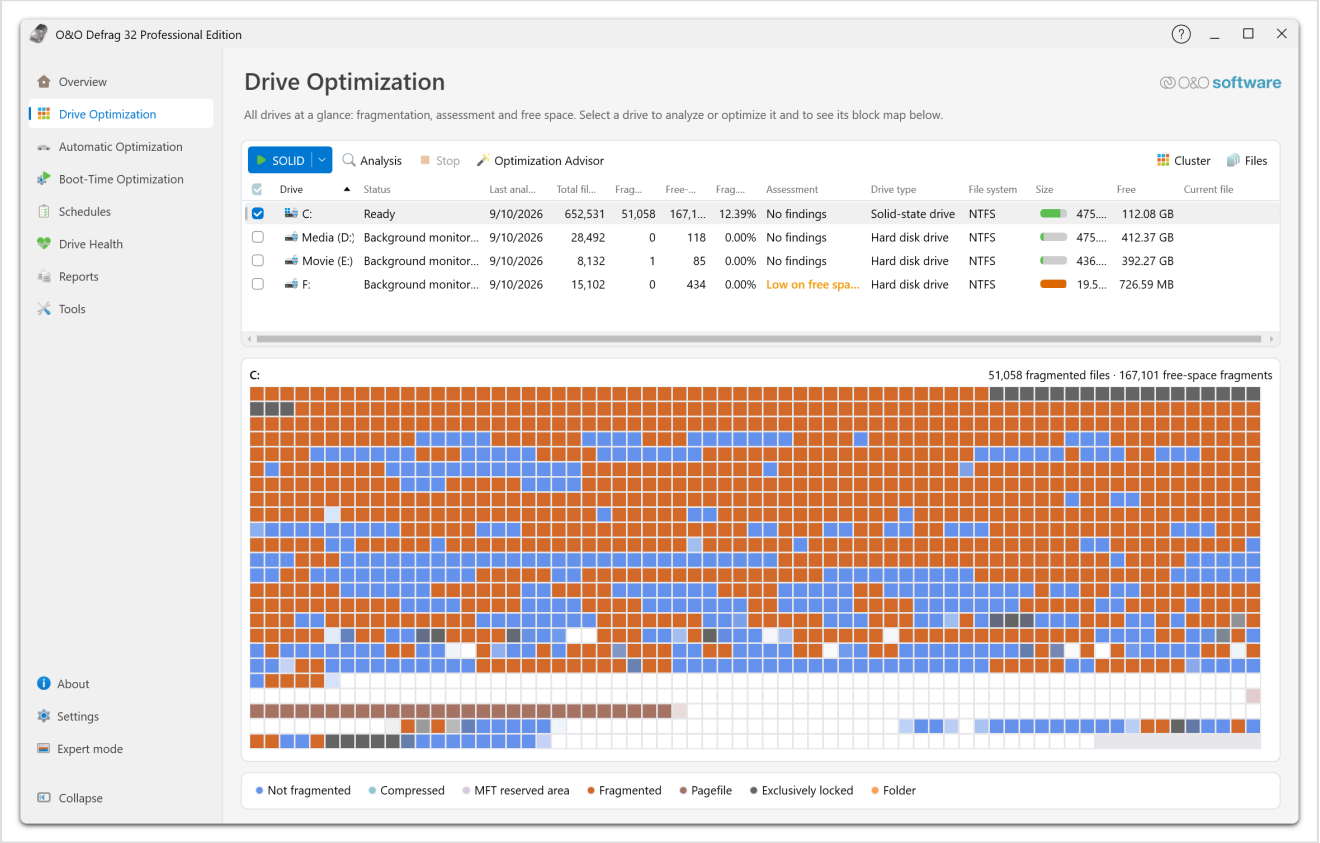

*Strona **Optymalizacja dysku** w nowoczesnym interfejsie na przykładzie dysku C:.*

Na poszczególnych stronach znajdziesz optymalizację dysków, konserwację automatyczną i podczas rozruchu, harmonogramy, stan dysków, raporty i narzędzia. Asystent optymalizacji pomaga wybrać odpowiednie działanie.

Do funkcji zaawansowanych należą wybór metod i stref, reguły plików, opcje poszczególnych zadań, limity zasobów i zasilania, polecenia wykonywane przed zadaniem i po nim oraz podgląd plików i klastrów. Zacznij od podręcznika nowoczesnego interfejsu.

Klasyczny interfejs ze wstążką

Klasyczny interfejs pozostawiono z myślą o osobach przyzwyczajonych do wcześniejszych wersji, ich elementów sterujących i sposobu pracy. W przypadku większości zadań wybór zależy od osobistych preferencji.

Na wstążce nad listą dysków i kartami informacyjnymi znajdują się karty **Start**, **Schedule** (harmonogram), **Extras** (narzędzia dodatkowe), **Options** (opcje) i **Info** (informacje). Zobacz podręcznik klasycznego interfejsu.

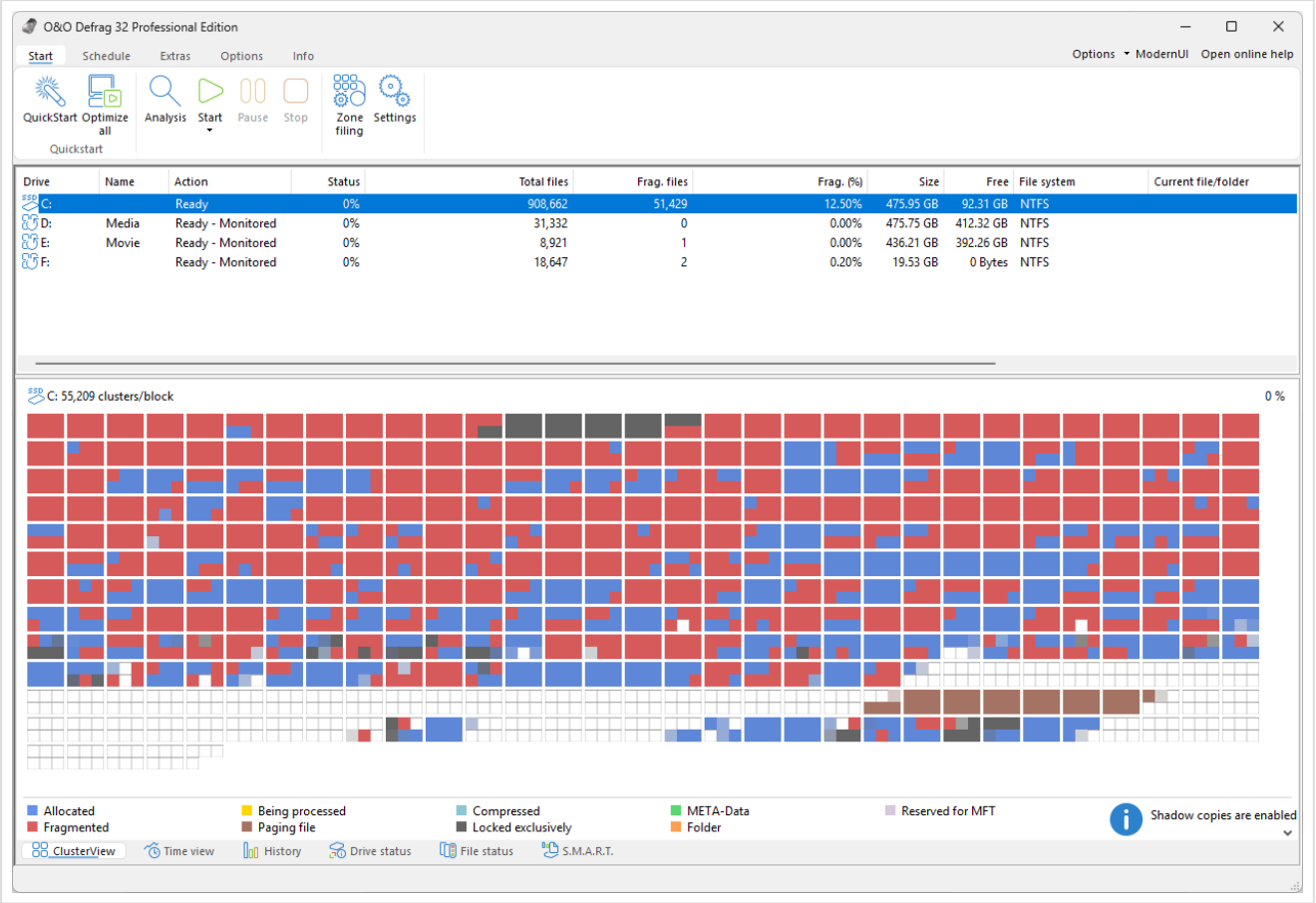

Wstążka, lista dysków i widok ClusterView na przykładzie dysku C: w klasycznym interfejsie.

Różnice w funkcjach i sposobie pracy

W obu interfejsach wykonasz podobne zadania konserwacyjne. Różnią się one rozmieszczeniem funkcji i sposobem integracji narzędzi.

Obszar	Nowoczesny interfejs	Klasyczny interfejs
Analiza i optymalizacja	Strony zadań, Asystent, metody i szczegółowe widoki inspekcji.	Polecenia na wstążce, metody i szczegółowe widoki dysków i plików.
Automatyczna konserwacja i zadania	Konserwacja w tle, harmonogramy, strefy, reguły plików i warunki uruchomienia.	Odpowiadające im ustawienia i okna zadań dostępne na wstążce.
Raporty i stan dysków	Osobne strony raportów i kondycji dysków.	Raporty i szczegółowe informacje o dysku.
Oczyszczanie i narzędzia pomocnicze	Osobne aplikacje uruchamiane z sekcji Narzędzia, m.in. SystemCleaner i DriveLED.	Wbudowany DiskCleaner i polecenia na karcie dodatków.

Do importowania i eksportowania ustawień podstawowych w formacie XML nadal służy klasyczny interfejs. Dostępność funkcji zależy także od edycji, licencji i możliwości urządzeń.

Oba interfejsy korzystają z tego samego narzędzia wiersza polecenia OODCMD oraz z tej samej aplikacji w obszarze powiadomień.

Przełączanie interfejsu

- W nowoczesnym interfejsie wybierz **Tryb eksperta** na dole paska nawigacji, aby otworzyć wstążkę.
- W klasycznym interfejsie wybierz **ModernUI** w prawym górnym rogu, aby wrócić do nowoczesnego interfejsu.
- W nowoczesnym interfejsie otwórz **Ustawienia** → **Tryb eksperta** i włącz **Tryb eksperta**, aby domyślnie uruchamiać klasyczny interfejs. Wyłącz tę opcję, aby uruchamiać nowoczesny interfejs.

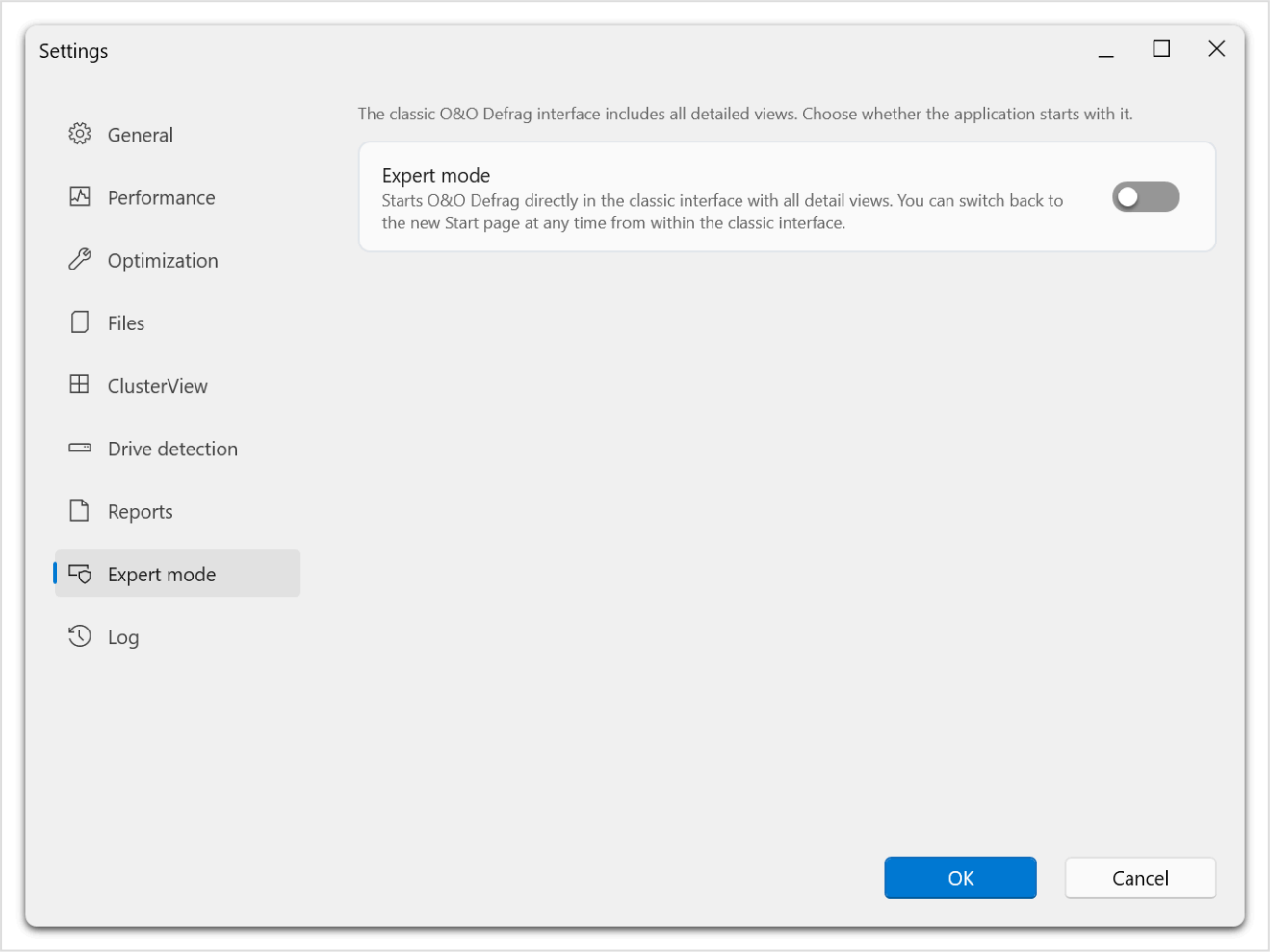

Ustawienie określa tylko interfejs domyślny. Możesz przełączać interfejsy podczas pracy programu w dowolnym kierunku. Agent kontynuuje rozpoczęte operacje.

Podręcznik nowoczesnego interfejsu

O&O Defrag analizuje i optymalizuje sposób przechowywania plików przez Windows na dyskach HDD i SSD. Pomaga ustalić, czy dany dysk wymaga działania, dobrać optymalizację i zautomatyzować konserwację.

Ten polski podręcznik opisuje O&O Defrag 32 i nowoczesny interfejs z widokami **Przegląd**, **Optymalizacja dysku** i **Harmonogramy**. Dostępność funkcji zależy od kompilacji, edycji i licencji. Instrukcje posługują się nazwami elementów polskiego interfejsu. Jeśli korzystasz ze wstążki, zobacz podręcznik klasycznego interfejsu.

Od czego zacząć

Rozdział Nowoczesny i klasyczny interfejs porównuje oba interfejsy i wyjaśnia, dlaczego na początek polecamy nowoczesny interfejs.

- Zainstaluj i przygotuj O&O Defrag.
- Przeanalizuj i zoptymalizuj pierwszy dysk.
- Poznaj panel przeglądu i dobierz metodę.
- Włącz automatyczną konserwację lub utwórz zadanie z harmonogramem.
- Użyj OODCMD w skryptach.
- Rozwiąż problem.

Na czym polega optymalizacja

Defragmentacja łączy fragmenty plików zapisane w różnych miejscach. Niektóre metody także scalają wolne miejsce lub porządkują pliki według określonej reguły. Na HDD może to skrócić czas przesuwania głowicy. Na SSD celem jest zmniejszenie narzutu systemu plików przy ograniczeniu zapisów. TRIM dla SSD jest odrębną operacją konserwacji.

Podczas zwykłej optymalizacji O&O Defrag zachowuje zawartość plików. Nie zastępuje kopii zapasowej, nie naprawia fizycznych uszkodzeń i nie odzyskuje usuniętych plików. Dodatkowe narzędzia do oczyszczania i naprawy mają własne działania i komunikaty potwierdzenia.

Korzystanie z podręcznika

Wykonuj kolejno kroki opisane dla danego zadania. Tabele porównują ustawienia i metody, a uwagi wyjaśniają różnice wpływające na wynik. Pasek boczny prowadzi do rozdziałów, spis treści do nagłówków strony, a łącza do poprzedniej i następnej strony umożliwiają czytanie po kolei.

Zanim zmienisz rozmieszczenie ważnych danych, wykonaj aktualną kopię zapasową. Przed operacją wymagającą ponownego uruchomienia Windows zapisz pracę. Jeśli dysk zgłasza problem sprzętowy lub błędy odczytu, zacznij od sprawdzenia kondycji dysku i wskazówek dotyczących rozwiązywania problemów.

Instalacja i wymagania

Zainstaluj pakiet O&O Defrag przeznaczony dla architektury Twojego systemu Windows i edycji objętej licencją. Pakiety x64 i ARM64 są dostępne dla edycji Professional i Server.

Przed instalacją

1. W systemie Windows otwórz **Ustawienia** → **System** → **Informacje** i sprawdź wersję oraz typ systemu.
2. Pobierz właściwy instalator ze strony O&O Software.
3. Zaloguj się na konto, które może zatwierdzić żądanie uprawnień administratora.
4. Zamknij pozostałe aplikacje i zakończ trwające operacje konserwacji dysków.
5. Jeśli instalujesz pełną wersję, przygotuj dane licencyjne.

Na obsługiwanych komputerach z klienckim systemem Windows użyj edycji Professional. Na Windows Server wybierz właściwą edycję Server. Dokładną zgodność danej wersji sprawdź w instalatorze i w aktualnych informacjach o obsłudze produktu.

Komputer musi spełniać wymagania swojej wersji systemu Windows i mieć dość wolnego miejsca na instalację. Opcjonalne środowisko optymalizacji Windows RE wymaga dodatkowego miejsca na dysku systemowym i sprawnego środowiska odzyskiwania. Zobacz Optymalizacja podczas rozruchu.

Instalacja

1. Uruchom pobrany instalator.
2. Zatwierdź żądanie uprawnień administratora w systemie Windows.
3. Przeczytaj umowę licencyjną i przejdź przez kolejne ekrany instalatora.
4. Zakończ instalację. Jeśli instalator o to poprosi, uruchom komputer ponownie.
5. Otwórz **O&O Defrag** z menu Start.

Instalator instaluje aplikację i usługę **O&O Defrag Agent** działającą w tle. Interfejs łączy się z usługą w celu analizowania i optymalizowania dysków oraz zarządzania zaplanowanymi zadaniami. Oba składniki powinny mieć tę samą wersję.

Jeśli połączenie się nie powiedzie, zobacz Agent niedostępny.

Dostępne dyski

W widoku **Optymalizacja dysku** wybierz dysk udostępniony przez agenta. Wolumin musi być dostępny w Windows, a wybrana operacja musi być dla niego obsługiwana. Zmapowany udział sieciowy różni się od lokalnego woluminu. Dla dysków wymiennych i zewnętrznych może być konieczne włączenie odpowiednich ustawień optymalizacji.

Przed wyborem metody sprawdź typ nośnika, zwłaszcza przy RAID, obudowach USB, dyskach wirtualnych i zaszyfrowanych woluminach. Zmieniaj wykrywanie dysków tylko wtedy, gdy masz pewność, że Windows zgłasza nieprawidłowy typ.

Aktualizacja i odinstalowanie

Skorzystaj z mechanizmu aktualizacji produktu lub odpowiedniego nowszego instalatora. Zobacz Licencja i aktualizacje. Przed zmianą instalacji zakończ aktywne zadania.

Aby usunąć program, otwórz w Windows **Ustawienia** → **Aplikacje**, znajdź używaną edycję O&O Defrag i wybierz **Odinstaluj**. Wykonaj instrukcje i w razie potrzeby uruchom komputer ponownie. Jeśli chcesz tylko wyłączyć konserwację w tle i zachować program, zobacz Automatyczna optymalizacja.

Licencja, wersja i aktualizacje

Licencję wprowadzasz i obsługujesz w aplikacji. Obowiązuje dla edycji i wersji produktu, dla których została wydana.

Sprawdzanie zainstalowanej wersji

Z menu informacji lub pomocy otwórz **Informacje o O&O Defrag**. Zapisz edycję oraz pełną wersję wraz z numerem kompilacji. Przyda się to podczas sprawdzania dokumentacji, instalowania aktualizacji i kontaktu z pomocą techniczną.

Wersja próbna i pełna

Wersja próbna umożliwia ocenę programu. Na stronie przeglądu baner pokazuje pozostały czas i przycisk **Odblokuj pełną wersję**. Dostępność funkcji zaawansowanych zależy od licencji. W szczególności **OODCMD** i zaawansowana optymalizacja w środowisku Windows RE wymagają pełnej wersji.

Gdy aplikacja wyświetli okno licencji lub aktywacji:

1. Wpisz otrzymane dane licencyjne dokładnie w dostarczonej postaci.
2. Wykonaj czynności wymagane do weryfikacji lub aktywacji.
3. Po potwierdzeniu licencji ponownie otwórz wybraną funkcję.
4. Jeśli nadal jest niedostępna, sprawdź edycję i wersję w oknie **Informacje**.

Nie publikuj kluczy licencyjnych w publicznych zgłoszeniach ani na zrzutach ekranu. Jeśli wprowadzenie danych się nie powiedzie, przekaż pomocy technicznej treść błędu i wersję produktu.

Aktualizacje

Skorzystaj z powiadomienia lub funkcji aktualizacji produktu i wykonaj instrukcje. Zanim rozpoczniesz instalację, zakończ zadania optymalizacji i zapisz pracę w otwartych aplikacjach. Jeśli instalator poprosi, uruchom komputer ponownie.

Po aktualizacji otwórz O&O Defrag i sprawdź połączenie z agentem. Jeśli ustawienia zgłaszają nieaktualną usługę w tle, zaktualizuj lub napraw instalację, aby wersje usługi i interfejsu były zgodne.

Osobne programy uruchamiane z sekcji **Narzędzia** mogą mieć własne komunikaty o aktualizacji. Ich aktualizacja nie aktualizuje samego O&O Defrag.

Licencja w wierszu polecenia

Polecenie `OODCMD license` wyświetla stan licencji. Nie umożliwia wpisania klucza ani aktywowania wersji próbnej. Wprowadź licencję w aplikacji graficznej i ponów polecenie. Zobacz Polecenia OODCMD.

Pierwsza optymalizacja

Zacznij od analizy. Dzięki niej O&O Defrag poznaje rozmieszczenie danych na wybranym dysku, a Asystent optymalizacji otrzymuje informacje potrzebne do wydania zalecenia.

1. Uruchom O&O Defrag

Uruchom program i poczekaj na wyświetlenie listy dysków. Jeśli pojawi się komunikat o łączeniu z usługą, poczekaj na nawiązanie połączenia. Przed dłuższą operacją podłącz laptop do zasilacza.

2. Wybierz dysk i przeprowadź analizę

1. Otwórz **Optymalizacja dysku**.
2. Wybierz dysk do sprawdzenia, na przykład **C:**. Sprawdź jego etykietę i pojemność.
3. Wybierz **Analizuj**.
4. Poczekaj, aż dysk powróci do stanu bezczynności.

Analiza pozostawia pliki na miejscu. Wyniki pojawią się na liście dysków, w panelu przeglądu i w widoku bloków. Możesz zaznaczyć kilka dysków, ale za pierwszym razem łatwiej odczytać wyniki dla jednego dysku.

3. Sprawdź zalecenie

1. Pozostaw dysk zaznaczony i otwórz **Asystent optymalizacji**.
2. Przeczytaj zalecenie i jego uzasadnienie dla tego dysku.
3. Przy zwykłej optymalizacji pozostaw opcję **Najlepszy wynik**. Jeśli chcesz nadal pracować przy komputerze, wybierz **Zachowaj responsywność**.
4. Jeśli pojawi się komunikat **Najpierw przeanalizuj**, wykonaj analizę i ponownie otwórz Asystenta.
5. Jeśli widzisz **Brak działań**, możesz zakończyć pracę bez uruchamiania optymalizacji.

Asystent uwzględnia typ dysku, stopień fragmentacji, ilość wolnego miejsca i bieżącą aktywność. Nawet przy wysokim stopniu fragmentacji tylko niektóre metody mogą przynieść korzyści.

4. Uruchom operację i śledź postęp

W Asystencie wybierz **Zastosuj zalecenia**. Jeżeli na pasku narzędzi włączony jest automatyczny dobór metody, możesz także wybrać **Optymalizuj (zalecane)**.

Stan operacji sprawdzisz w widoku **Optymalizacja dysku**. Pełna optymalizacja może wymagać kilku przebiegów. Poczekaj na zakończenie operacji. Aby zakończyć ją wcześniej, wybierz w programie **Zatrzymaj**. Dobór metody i sterowanie przebiegiem opisano w rozdziale Optymalizacja ręczna.

5. Sprawdź wynik

Sprawdź zaktualizowane dane o fragmentacji. Jeśli włączono raportowanie, zajrzyj również do sekcji **Raporty**. Plik może pozostać pofragmentowany, jeśli jest zablokowany, został wykluczony lub program uznał na podstawie współczynnika ROI, że połączenie fragmentów przyniesie zbyt małą korzyść.

Nie powtarzaj optymalizacji tylko po to, by wszystkie wskaźniki spadły do zera. Przed wyborem kolejnego działania zapoznaj się z wynikiem.

6. Zaplanuj dalszą konserwację

Otwórz **Automatyczna optymalizacja** i sprawdź odstępy między szybką i dokładną optymalizacją oraz operacjami TRIM dla dysków SSD. Jeśli konserwacja ma odbywać się w stałym oknie czasowym, utwórz zadanie z harmonogramem.

Przejdź do opisu interfejsu lub konfiguracji automatycznej optymalizacji.

Korzystanie z interfejsu

Nowoczesny interfejs grupuje funkcje według zadań. Główna nawigacja przełącza widoki, a pasek narzędzi udostępnia działania dla zaznaczonych dysków.

Główne widoki

Po lewej stronie znajdują się widoki w kolejności przedstawionej poniżej. Na dole tej samej kolumny są opcje **Informacje**, **Ustawienia** i **Tryb eksperta**. Przycisk **Zwiń** zwęża kolumnę do samych ikon.

Widok	Przeznaczenie
Przegląd	Ocena stanu dysków, wykryte problemy i stan konserwacji.
Optymalizacja dysku	Wybór, analiza i optymalizacja dysków oraz przeglądanie mapy bloków.
Automatyczna optymalizacja	Konfiguracja konserwacji w tle i TRIM dla dysków SSD.
Optymalizacja podczas rozruchu	Przygotowanie środowiska Windows RE, włączenie optymalizacji przy kolejnym rozruchu i wybór dysków.
Harmonogramy	Tworzenie, sprawdzanie, zmienianie i usuwanie zaplanowanych zadań.
Kondycja dysku	Wyświetlanie dostępnych danych S.M.A.R.T.
Raporty	Historia i wyniki zakończonych operacji.
Narzędzia	Uruchamianie dodatkowych aplikacji O&O.

Asystent optymalizacji i opcje wyboru metody pomagają dobrać działanie do zaznaczonych dysków. Obszar stanu głównego okna pokazuje bieżącą aktywność i połączenie.

Znaczenie zaznaczenia

Przed uruchomieniem polecenia sprawdź zaznaczone dyski. Niektóre polecenia dotyczą kilku dysków naraz. Na dysku zajętym inną operacją kolejna może być niedostępna.

W ClusterView zaznaczenie bloku wskazuje obszar dysku, a nie cały system plików. Jego zawartość sprawdzisz w ClusterInspector.

Ustawienia i pomoc

Otwórz **Ustawienia**, aby zmienić preferencje aplikacji i globalne ustawienia domyślne optymalizacji. Większość ustawień obowiązuje po zatwierdzeniu okna. Przeczytaj dodatkowe komunikaty dotyczące potwierdzenia lub ponownego uruchomienia.

Klawisz **F1** otwiera pomoc kontekstową. Jeśli dany widok otwiera ogólny przegląd pomocy, znajdź temat na pasku bocznym podręcznika. Okno **Informacje** podaje wersję produktu i umożliwia dostęp do dzienników.

Klasyczny interfejs i tryb eksperta

Wybierz **Tryb eksperta** na dole nawigacji, aby otworzyć klasyczny interfejs. W obszarze **Ustawienia → Tryb eksperta** możesz ustawić go jako domyślny przy uruchamianiu.

Klasyczny interfejs korzysta ze wstążki i szczegółowych widoków, dlatego elementy sterujące mogą znajdować się gdzie indziej. Oba interfejsy korzystają z jednego agenta. Przed uruchomieniem operacji sprawdź trwające działania. Wybierz **ModernUI** w prawym górnym rogu klasycznego okna, aby wrócić do strony przeglądu nowoczesnego interfejsu.

Pracę ze wstążką opisano w podręczniku klasycznego interfejsu. Aplikacja w obszarze powiadomień i narzędzie OODCMD są wspólne.

Wygląd i obsługa klawiaturą

W sekcji **Ustawienia** → **Ogólne** wybierz język i wygląd. **Tryb wyświetlania** oferuje jasny, ciemny i kontrastowy wygląd, a domyślnie korzysta z ustawień Windows. Klawisz Tab przenosi fokus, spacja zmienia stan zaznaczonego pola, a przyciski okna zapisują lub anulują zmiany.

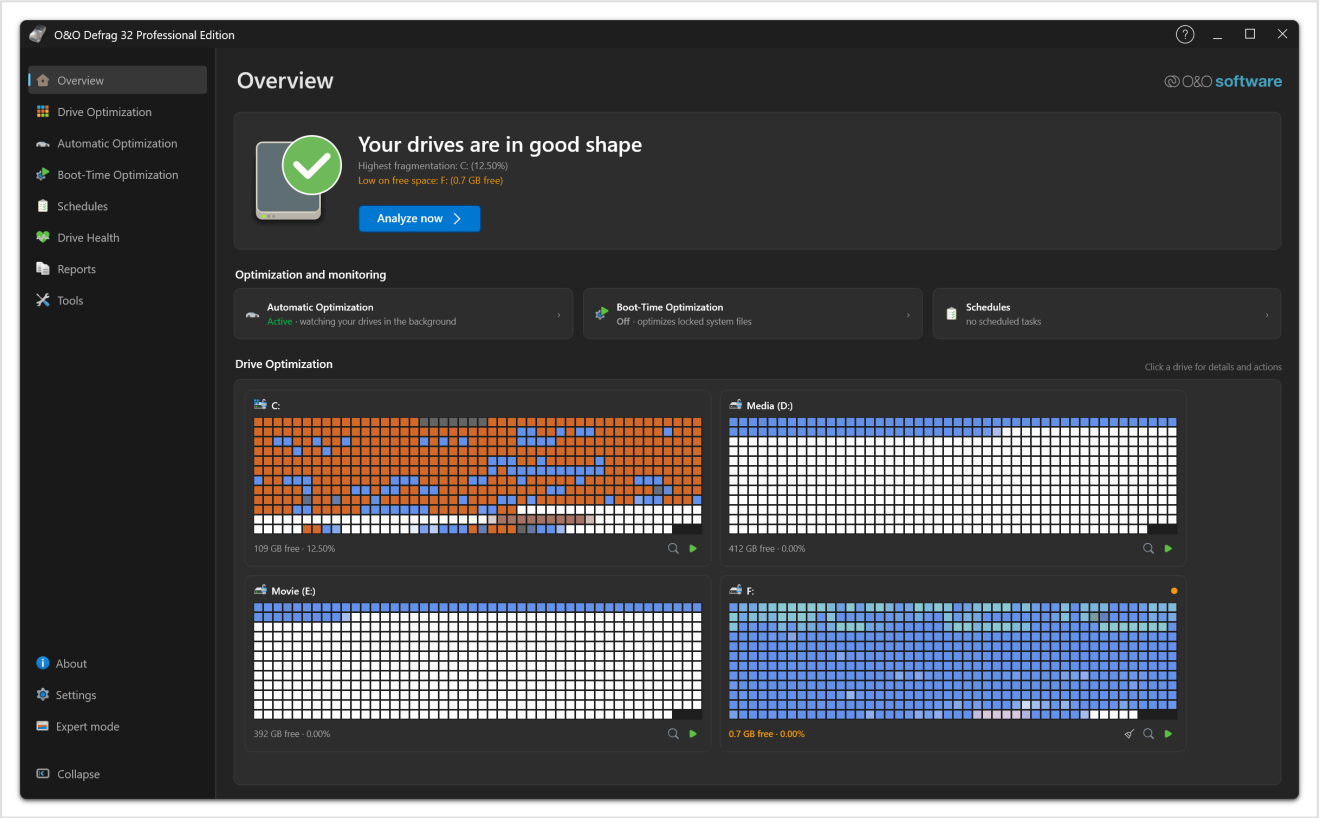

To samo okno w trybie ciemnym. Kolejność nawigacji po lewej stronie jest taka sama w każdym trybie. Zmieniają się kolory interfejsu i map bloków.

Rozmiar bloków, cieniowanie i wyróżnienie zaznaczenia zmienisz w obszarze **Ustawienia** → **ClusterView**. Opcje wpływają na wygląd mapy, a nie rozmieszczenie plików.

Dyski, pliki i fragmentacja

Na jednym dysku fizycznym może znajdować się kilka woluminów, np. **C:** i **D:**. O&O Defrag zwykle pracuje na takich woluminach Windows. Dwie litery nie muszą więc oznaczać dwóch urządzeń.

Fragmentacja plików i wolnego miejsca

Windows zapisuje dane w jednostkach alokacji nazywanych klastrami. Plik zajmujący kilka odrębnych obszarów jest pofragmentowany. Fragment obejmuje jeden ciągły obszar zajęty przez dane tego pliku.

Wolne miejsce także może być rozproszone. Łączenie fragmentów plików i scalanie wolnego miejsca to dwa różne cele. Wybierz metodę odpowiednią do oczekiwanego wyniku.

Usunięcie pliku zwiększa ilość dostępnego miejsca. Defragmentacja zmienia jego rozmieszczenie i zwykle nie zwalnia miejsca. Oczyszczanie i optymalizacja rozwiązują zatem różne problemy.

Jak powstaje fragmentacja

1. Windows tworzy pliki A, B i C w wolnych obszarach woluminu.
2. Usunięcie B pozostawia lukę między pozostałymi plikami.
3. Gdy A rośnie, obok niego może zabraknąć miejsca. Windows zapisuje dodatkowe dane w innym wolnym obszarze i plik A zyskuje kolejny fragment.

Wielokrotne tworzenie, powiększanie i usuwanie plików może rozpraszać dane i wolne miejsce. Fragmentacja jest naturalnym skutkiem korzystania z plików i nie oznacza uszkodzenia ich zawartości.

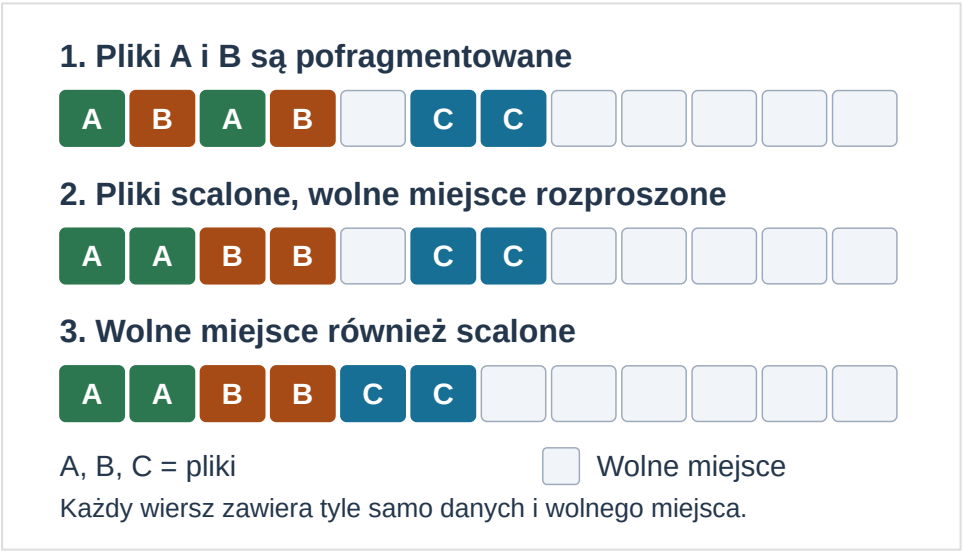

W tym osobnym przykładzie pliki A i B początkowo składają się z dwóch fragmentów każdy. W drugim wierszu fragmenty połączono, ale pozostały dwa wolne obszary. W trzecim połączono również wolne miejsce. Każdy wiersz zawiera te same sześć jednostek zajętych i sześć wolnych. Schemat przedstawia uproszczony układ logiczny, a nie komórki pamięci fizycznej SSD.

Po optymalizacji plików wolne miejsce nie musi tworzyć jednego dużego obszaru. Aby dobrać metodę do celu, porównaj SOLID i SOLID/Complete.

Dyski HDD i SSD

Dysk HDD musi mechanicznie przemieszczać głowicę w miejsce odczytu, dlatego rozmieszczenie plików i dodatkowe ruchy głowicy wpływają na wydajność. Dysk SSD nie ma głowicy. Sortowanie plików według nazwy lub daty nie daje na nim tych samych korzyści i może powodować zbędne zapisy.

O&O Defrag uwzględnia rozpoznany typ nośnika w zaleceniach. Jeśli kontroler lub obudowa podaje nieprawidłowy typ, przed wyborem metody popraw go w sekcji Wykrywanie dysków.

Statystyki fragmentacji

Procent fragmentacji oceniaj wraz z datą analizy, informacjami o plikach i zaleceniem programu. Nie jest to pomiar szybkości ani odsetek czasu traconego przez komputer.

Różne wersje programu i ustawienia mogą inaczej zliczać fragmentację. Na przykład opcja raportowania ROI może pomijać fragmentację celowo pozostawioną przez metodę SOLID. Porównuj wyniki uzyskane w tej samej wersji z tymi samymi ustawieniami.

Dlaczego niektóre pliki pozostają pofragmentowane

Plik może być zablokowany, wykluczony regułą, należeć do metadanych systemu plików lub być za duży w stosunku do dostępnego miejsca roboczego. Możliwa korzyść może też nie osiągać progu ROI. Podczas normalnego korzystania z Windows pliki mogą ponownie ulec fragmentacji.

FileInspector pomaga rozpoznać te przypadki. Porównaj szczegóły pliku z raportem operacji. Przed zmianą ustawień sprawdź wykluczenia i współczynnik ROI, a w razie potrzeby zwolnij miejsce robocze. Pominięcie jednego pliku nie oznacza niepowodzenia całej operacji. Optymalizacja podczas rozruchu zapewnia osobne środowisko dla obsługiwanych plików, których nie można przenieść w działającym systemie Windows.

Systemy pamięci masowej i dyski wirtualne

W przypadku macierzy RAID, dysków wirtualnych i pamięci współdzielonej Windows może widzieć wolumin logiczny, podczas gdy kontroler zarządza fizycznym rozmieszczeniem danych. Od tej konfiguracji zależą wykrywanie dysków i obsługiwane operacje. Uzgodnij harmonogramy konserwacji, tworzenia kopii zapasowych i innych prac, zwłaszcza gdy kilka woluminów korzysta z jednego dysku fizycznego.

Wolne miejsce robocze

Przenoszenie danych w trakcie optymalizacji wymaga wolnego miejsca. Pozostaw odpowiedni zapas dla optymalizowanych plików. Rozmiary plików i największych ciągłych wolnych obszarów decydują o tym, co można przenieść i ile przebiegów będzie potrzebnych.

Jeśli duże pliki pozostają pofragmentowane, przed powtórzeniem pełnej operacji sprawdź wolne miejsce i reguły plików. Oczyszczanie zwalnia miejsce, a optymalizacja zwykle tylko zmienia rozmieszczenie danych.

Przykładowo 12 GB wolnej przestrzeni w sześciu obszarach po 2 GB nie stanowi jednego wolnego obszaru 8 GB dla pliku o rozmiarze 8 GB. Może być konieczne przeniesienie innych plików lub wykonanie kilku przebiegów. Sam procent wolnego miejsca nie opisuje jego rozmieszczenia.

Łączną dostępną pojemność sprawdzisz w przeglądzie dysków, a rozmieszczenie danych w ClusterView. W razie braku miejsca przejrzyj dane i usuń lub przenieś zbędne pliki. Nie powtarzaj pełnej optymalizacji tylko po to, aby obniżyć wskaźnik fragmentacji do zera.

Kopie w tle

Jeśli używasz kopii w tle, przenoszenie danych może zwiększać wykorzystanie pamięci mechanizmu kopiowania przy zapisie. Przed większymi zmianami rozmieszczenia danych sprawdź wolne miejsce i okres przechowywania migawek. Wyłączenie funkcji Ochrona systemu może usunąć punkty przywracania, więc nie jest rutynowym warunkiem optymalizacji. Uzgodnij konserwację z obowiązującymi zasadami tworzenia kopii zapasowych.

Panel przeglądu

Strona początkowa podsumowuje stan dysków i proponuje działania dla wykrytych problemów. Ocena ogólna dotyczy fragmentacji i powiązanych obserwacji. Nie mierzy wydajności procesora, pamięci ani całego komputera.

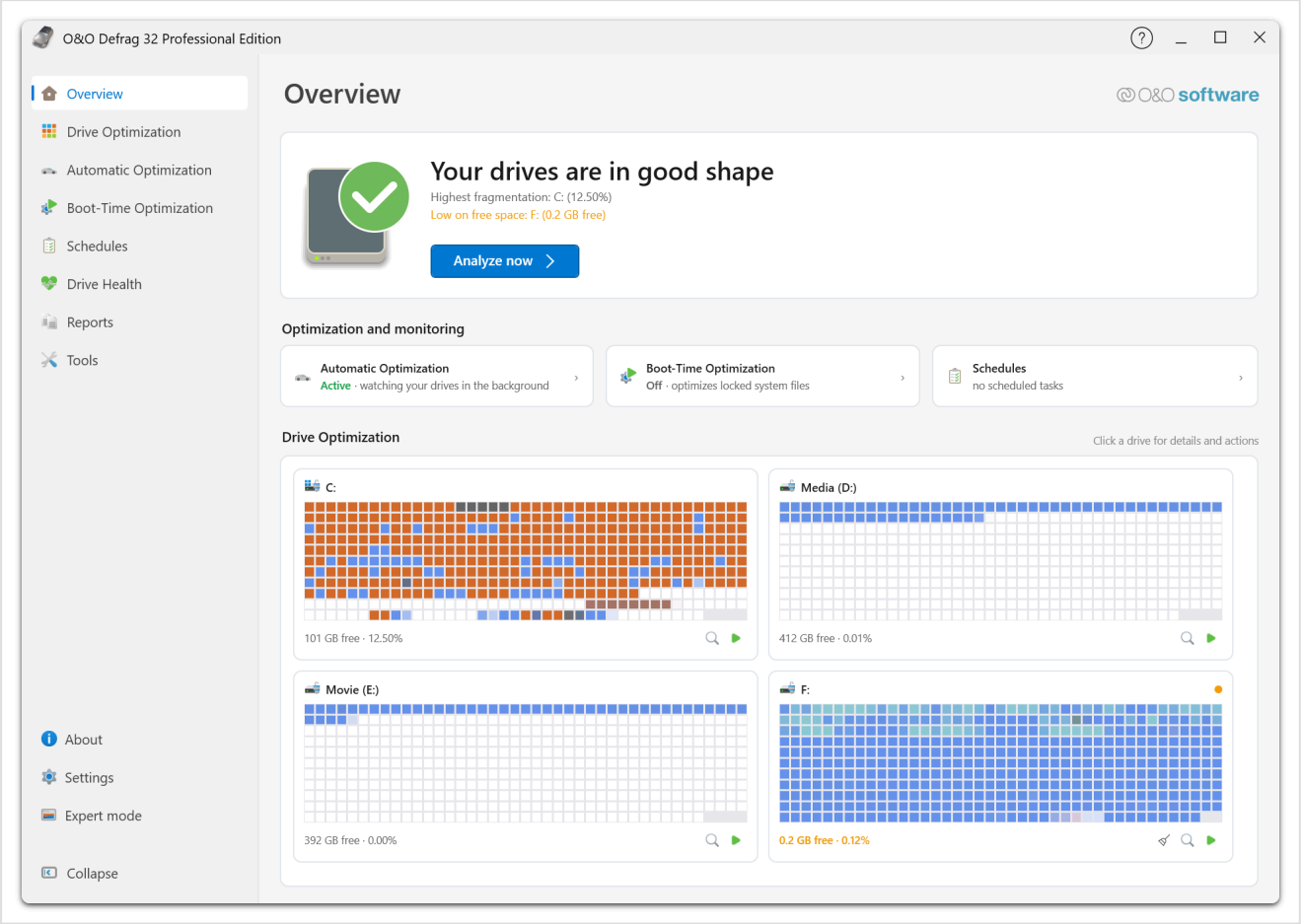

*Baner u góry przedstawia ocenę ogólną i jej uzasadnienie. W przykładzie wymienia największą fragmentację i dysk z małą ilością wolnego miejsca. Sekcja **Optymalizacja i monitorowanie** podsumowuje konserwację automatyczną, optymalizację podczas rozruchu i harmonogramy. Poniżej każdy dysk ma kartę z mapą bloków, wolnym miejscem i stopniem fragmentacji.*

Karta dysku

Karta wskazuje wolumin i podsumowuje ilość danych, wolne miejsce, fragmentację i ostatnią analizę. Zaznacz dysk, aby zobaczyć szczegóły i dostępne działania. Ikona lupy otwiera widok klastrów, a zielona strzałka uruchamia optymalizację danego dysku.

Jeśli dysku jeszcze nie analizowano, najpierw wybierz **Analizuj teraz** na banerze. Poprzednie wyniki mogą pomóc w ocenie, ale po większych zmianach w plikach wykonaj nową analizę.

Reagowanie na komunikaty

Obserwacja	Zalecane działanie
Brak wcześniejszej analizy	Zanim zdecydujesz o optymalizacji, przeanalizuj dysk.
Fragmentacja wymaga uwagi	Sprawdź zalecenie Asystenta optymalizacji i proponowaną metodę.
Mało wolnego miejsca	Przejrzyj pliki i możliwości oczyszczania. Optymalizacja nie zwiększa pojemności.
Automatyczna konserwacja wyłączona	Przed włączeniem sprawdź automatyczną optymalizację i istniejące zadania.
Powiadomienia TRIM wyłączone	Sprawdź ustawienie TRIM systemu Windows na stronie automatycznej optymalizacji.
Harmonogramy Windows i Defrag pokrywają się	Zdecyduj, który program ma zarządzać konserwacją według harmonogramu.

Jeśli pojawi się opcja **Pozostaw O&O Defrag**, program proponuje wyłączenie harmonogramu optymalizacji dysków w Windows. Zatwierdź zmianę tylko wtedy, gdy chcesz powierzyć konserwację programowi Defrag. Harmonogram systemu można później ponownie włączyć w Windows.

Wstrzymanie harmonogramu Windows nie oznacza wyłączenia powiadomień SSD o usunięciu danych. Zobacz TRIM dla SSD.

Wskaźniki monitorowania

Sekcja konserwacji podsumowuje automatyczną optymalizację, optymalizację podczas rozruchu i aktywne zadania cykliczne. Karta rozruchu wskazuje, czy przy następnym uruchomieniu dyski zostaną zoptymalizowane. W sekcji Optymalizacja podczas rozruchu zmienisz wybór dysków lub odwołasz operację.

Podczas analizy i optymalizacji panel pokazuje trwającą operację zamiast wyniku końcowego. Zaczekaj na zakończenie. Jeśli ocena nadal jest niska, sprawdź poszczególne przyczyny. Na przykład brak wolnego miejsca i fragmentacja wymagają innych działań.

Ogólniejsze testy wydajności systemu Windows oferuje **O&O SpeedCheck** dostępny w sekcji Narzędzia.

Analiza dysków

Analiza odczytuje układ danych na dysku i zbiera informacje o fragmentacji. Nie przenosi ani nie usuwa plików.

Uruchamianie analizy

1. Otwórz **Optymalizacja dysku** i wybierz jeden lub więcej woluminów.
2. Sprawdź litery dysków, etykiety i wykryte typy nośników.
3. Na pasku narzędzi wybierz **Analiza**.
4. Obserwuj stan dysku do zakończenia analizy.
5. Sprawdź statystyki dysku, widok ClusterView i zalecenia Asystenta.

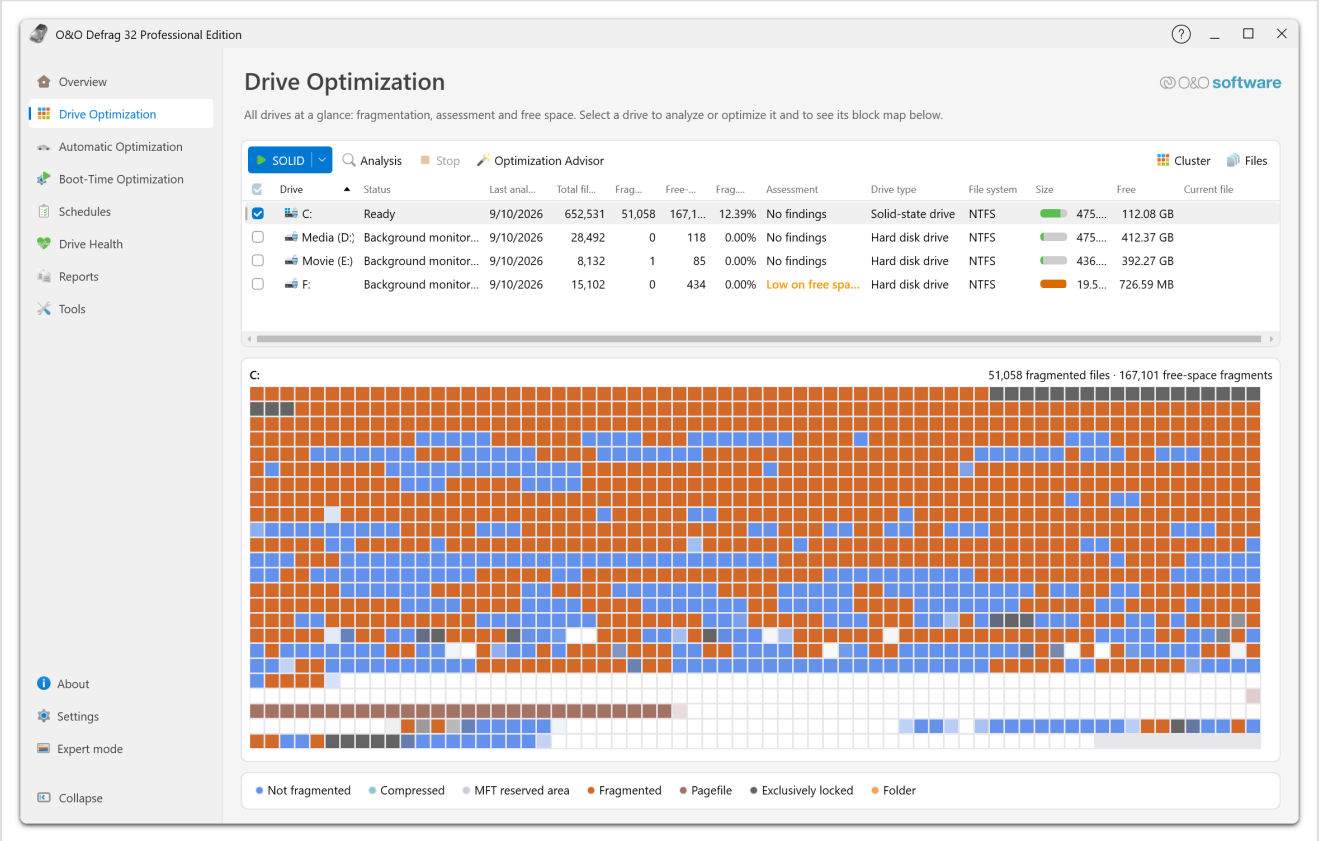

*Pasek narzędzi zawiera przycisk wyboru metody oraz polecenia **Analiza**, **Zatrzymaj** i **Asystent optymalizacji**. Przyciski **Klaster** i **Pliki** z prawej strony przełączają między mapą bloków a listą plików. Lista dysków przedstawia stan, datę ostatniej analizy, liczby plików i fragmentów, ocenę oraz wykryty typ nośnika. Mapa poniżej dotyczy zaznaczonego dysku. Kolory objaśnia legenda.*

Możesz także rozpocząć analizę z poziomu komunikatu na stronie przeglądu lub wybrać **Tylko analizuj** w Asystencie optymalizacji.

Jeśli na dysku już trwa operacja, zaczekaj na jej zakończenie lub świadomie ją zatrzymaj przed rozpoczęciem następnej. Zebranie wyników dla dużego woluminu lub bardzo wielu plików może potrwać.

Odczyt wyników

Sprawdź stopień fragmentacji, zajęte i wolne miejsce, stan dysku oraz datę analizy. Nagłówek nad mapą bloków pokazuje również liczbę pofragmentowanych plików i fragmentów wolnego miejsca. Wybierz **Pliki**, aby otworzyć FileInspector i sprawdzić największe lub najbardziej pofragmentowane pliki. Możesz także wybrać blok i otworzyć ClusterInspector, aby zbadać ten obszar.

Mapa dysku jest uproszczeniem. Jeden blok na ekranie może odpowiadać wielu klastrom i kilku plikom. Czerwony obszar nie oznacza błędu sprzętowego. Znaczenie koloru wyjaśnia legenda, a szczegóły można sprawdzić w inspektorach.

Kiedy powtórzyć analizę

Powtórz analizę po skopiowaniu lub usunięciu dużej ilości danych, instalacji oprogramowania albo zmianie sposobu raportowania fragmentacji. Analiza przed konserwacją i po niej ułatwia porównanie wyników.

Jeśli chcesz zachować historię, włącz raporty w obszarze **Ustawienia → Raporty**. Zaplanowane zadanie obejmujące samą analizę pozwala regularnie otrzymywać raport bez przenoszenia plików.

Gdy analiza się nie kończy

Sprawdź dostępność woluminu, połączenie z agentem i ewentualne inne operacje na tym dysku. Zapisz treść błędu. W przypadku błędów systemu plików lub sprzętu przed kolejną optymalizacją skorzystaj ze wskazówek dotyczących rozwiązywania problemów.

ClusterView i ClusterInspector

ClusterView wyświetla mapę bloków wybranego dysku. Po analizie możesz sprawdzić rozmieszczenie plików i wolnego miejsca.

Odczytywanie mapy

Legenda pozwala odróżnić obszary wolne od przydzielonych, a także rozpoznać dane pofragmentowane lub niemożliwe do przeniesienia. Kolory mogą się zmieniać zależnie od motywu.

Blok na ekranie przedstawia zakres klastrów. Nie musi odpowiadać jednemu plikowi ani fragmentowi. Po włączeniu cieniowania kolor może odzwierciedlać kilka stanów naraz. Szczegóły dotyczące plików sprawdzisz w inspektorach.

Mapa pokazuje przydział logiczny na woluminie Windows. Na dysku SSD fizycznym rozmieszczeniem danych zarządza kontroler. Sąsiednie bloki mapy mogą znajdować się w odległych komórkach pamięci flash. Zobacz Rozmieszczenie plików i wewnętrzna konserwacja SSD.

Sprawdzanie bloku

1. Przeanalizuj dysk w widoku **Optymalizacja dysku**.
2. Zaznacz blok w widoku ClusterView.
3. Naciśnij przycisk inspektora, aby otworzyć **ClusterInspector**.
4. Sprawdź pliki powiązane z tym obszarem.

Inspektor może wyświetlać nazwę i ścieżkę pliku, rozmiar logiczny i rozmiar na dysku, pierwszy klaster, liczbę klastrów i fragmentów, stopień fragmentacji oraz współczynnik ROI. Jeden fragment oznacza zapis w jednym ciągłym obszarze. Rozmiar logiczny pliku rozrzedzonego lub skompresowanego może różnić się od ilości przydzielonego miejsca.

Komunikat **Nie wybrano klastra** oznacza, że trzeba zaznaczyć blok. Pusta lista przed analizą nie potwierdza, że obszar jest wolny.

Dostosowanie widoku

Otwórz **Ustawienia** → **ClusterView**. Dostępne są m.in. następujące ustawienia:

- **Cieniowanie** dla bloków o mieszanej zawartości.
- **Efekt 3D**.
- **Wyróżnij zaznaczenie przez przyciemnienie**. Możesz przyciemnić pozostałe bloki lub wyróżnić zaznaczone kolorowym obramowaniem.
- **Rozmiar bloku** i **Automatyczne dostosowanie DPI**.

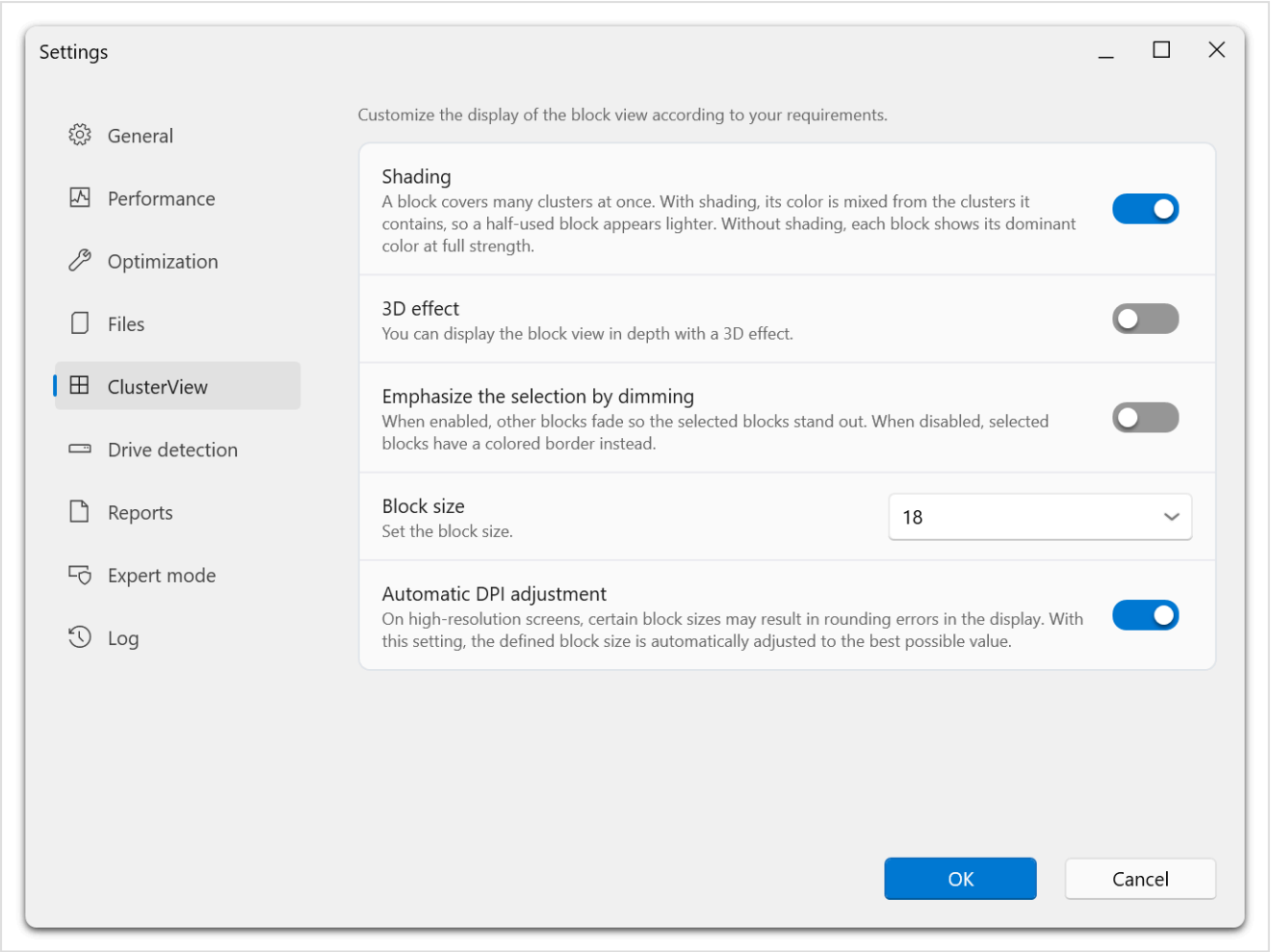

Każda opcja ma opis działania. Przy włączonym cieniowaniu blok zajęty w połowie jest jaśniejszy, ponieważ kolor wynika z zawartości poszczególnych klastrów. Bez cieniowania program pokazuje w pełnym nasyceniu kolor dominujący. Automatyczne dopasowanie do DPI zapobiega błędom zaokrągleń siatki na ekranach o wysokiej rozdzielczości.

Ustawienia wpływają wyłącznie na widok. Powiększ bloki, jeśli mapa jest nieczytelna. Zmniejsz je, aby zobaczyć rozmieszczenie danych z większą dokładnością.

Uporządkowaną listę plików znajdziesz w FileInspector. Celowe pomijanie fragmentacji przy kolorowaniu mapy opisuje rozdział Współczynnik ROI.

FileInspector

FileInspector wskazuje pliki zajmujące dużo miejsca lub istotnie wpływające na fragmentację. Korzysta z danych analizy wybranego dysku.

Sprawdzanie plików

1. Wybierz dysk i przeprowadź analizę.
2. Wśród narzędzi do badania dysku wybierz **FileInspector**.
3. Wybierz grupę plików.
4. Zaznacz plik, aby odczytać jego stan i wyróżnić położenie w widoku bloków.
5. Porównaj jego ścieżkę, rozmiar, liczbę fragmentów i współczynnik ROI, jeśli jest dostępny.

Dostępne grupy obejmują największe pliki, najbardziej pofragmentowane pliki, największe spośród pofragmentowanych plików, pofragmentowane metadane i pliki zablokowane. O zawartości listy decyduje filtr. Komunikat **Brak dostępnych plików** może oznaczać brak pasujących wyników.

Interpretacja wyników

Koszt optymalizacji dużego pliku z kilkoma dużymi fragmentami jest inny niż małego pliku podzielonego na tysiące fragmentów. Sama liczba fragmentów nie rozstrzyga, czy warto ponownie zapisać cały plik.

Kolumna **Współczynnik ROI** przedstawia stosunek korzyści do liczby zapisów potrzebnych podczas optymalizacji SOLID. Przy małej korzyści program może celowo pozostawić plik w dotychczasowym stanie. Zobacz Współczynnik ROI i raportowanie.

Plik mogą blokować aplikacje, usługi lub sam system Windows. Zamknięcie aplikacji może zwolnić zwykły plik danych, a pliki systemowe mogą wymagać optymalizacji podczas rozruchu. Nie zatrzymuj usług ani nie wymuszaj odblokowania plików tylko po to, by poprawić statystykę.

Wykorzystanie informacji w planie konserwacji

Jeżeli wyniki są zdominowane przez często modyfikowaną bazę danych lub dysk wirtualny, uzgodnij konserwację z aplikacją zarządzającą danymi. Reguły plików pozwalają wykluczyć pliki, które mają być pomijane podczas zwykłej optymalizacji. Sprawdź również reguły włączania, ponieważ zgodna reguła włączająca ma pierwszeństwo przed wykluczeniem.

Duży rozmiar lub fragmentacja nie oznaczają, że można bezpiecznie usunąć plik. FileInspector służy do diagnostyki. Do usuwania danych użyj zarządzającej nimi aplikacji lub wcześniej sprawdzonej procedury oczyszczania.

Kondycja dysku i S.M.A.R.T.

Sekcja **Stan dysku** przedstawia informacje o kondycji udostępnione przez urządzenie i system Windows. Dane S.M.A.R.T. pochodzą z monitorowania prowadzonego przez sam dysk. Dotyczą innego zagadnienia niż fragmentacja plików.

Sprawdzanie dysku

1. Otwórz **Stan dysku**.
2. Znajdź odpowiednie urządzenie fizyczne na liście.
3. Kliknij je dwukrotnie, aby otworzyć **Szczegóły stanu dysku**.
4. Sprawdź ocenę ogólną oraz dostępne atrybuty, wartości i opisy.

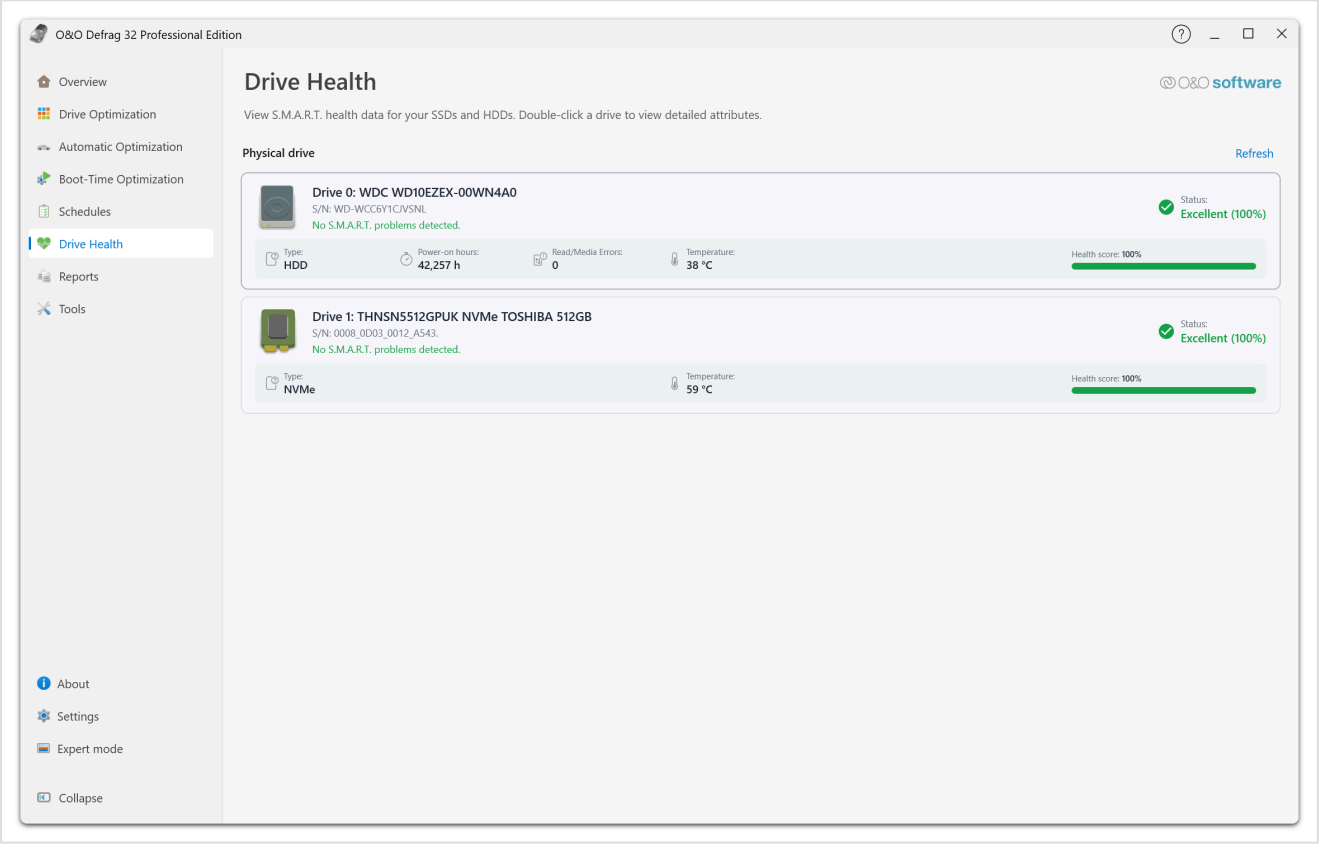

*Lista przedstawia urządzenia fizyczne, a nie litery dysków. Na karcie zobaczysz model, numer seryjny, informację o wykrytych problemach S.M.A.R.T. i odczyty udostępnione przez urządzenie. Na ilustracji są to typ dysku, godziny pracy, błędy odczytu i nośnika oraz temperatura. Przycisk **Odśwież** w prawym górnym rogu ponownie odczytuje wartości.*

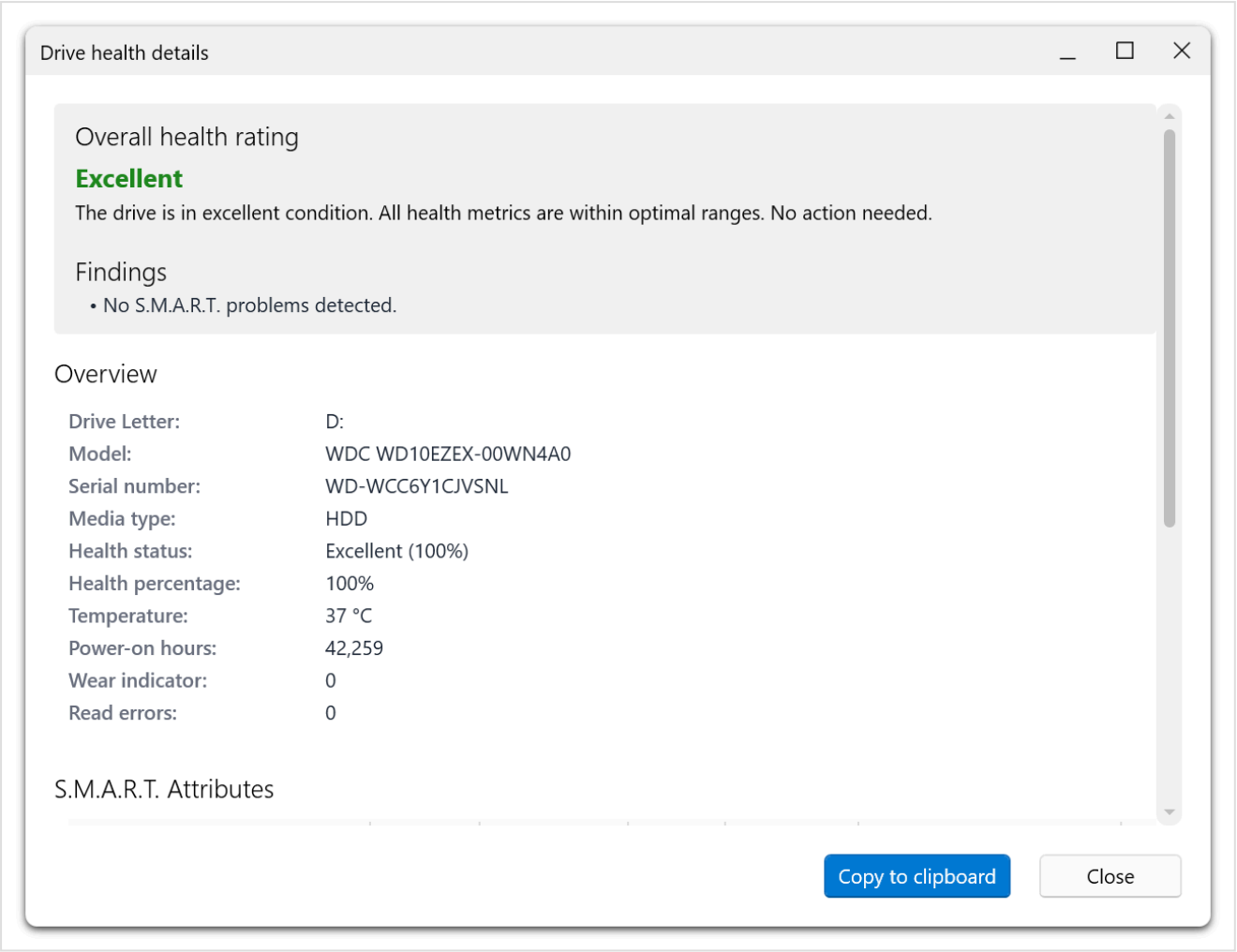

*Okno szczegółów pokazuje ocenę ogólną wraz z uzasadnieniem, podsumowanie urządzenia i pełną listę dostępnych atrybutów S.M.A.R.T. Polecenie **Kopiuj do schowka** zbiera te informacje na potrzeby zgłoszenia do pomocy technicznej.*

Na jednym dysku fizycznym może znajdować się kilka woluminów. Porównując dane z widokiem **Optymalizacja dysku**, upewnij się, że wskazują to samo urządzenie. Każda litera dysku nie musi oznaczać osobnego urządzenia.

Interpretacja wyniku

Dobra ocena oznacza, że w dostępnych odczytach nie wykryto przyczyny ostrzeżenia. Nie gwarantuje bezawaryjności dysku. Brak wartości oznacza brak informacji i nie jest równoznaczny z zerem.

Dostępność i znaczenie atrybutów zależą od urządzenia i kontrolera, m.in. SATA, NVMe, USB lub RAID. Niektóre mostki nie przekazują wszystkich danych. O&O Defrag może wyświetlić wyłącznie informacje udostępnione przez system pamięci masowej.

Warto sprawdzić temperaturę, godziny pracy, przeniesione i nienaprawialne sektory, błędy interfejsu, zapasową pojemność, zużycie i krytyczne ostrzeżenia. Znaczenie i limity każdego atrybutu sprawdź w dokumentacji producenta. Nie istnieje jeden zakres temperatur lub jedna interpretacja surowych liczników odpowiednia dla wszystkich dysków. Porównuj bieżące wartości i ich zmiany w czasie.

Gdy dysk zgłasza problem

1. Zabezpiecz ważne dane za pomocą kopii zapasowej lub procedury odzyskiwania odpowiedniej do objawów.
2. Zanotuj nazwę urządzenia, ocenę i niepokojące atrybuty.
3. Zapoznaj się z zaleceniami diagnostycznymi producenta.
4. Nie powtarzaj obciążającej optymalizacji w celu usunięcia ostrzeżenia sprzętowego.
5. Jeśli potrzebujesz pomocy w interpretacji danych, wybierz **Kopiuj do schowka** w oknie szczegółów i skontaktuj się z pomocą techniczną.

Sprawdzanie systemu plików może usunąć jego błędy, lecz nie naprawi zużytej pamięci flash ani uszkodzonych części mechanicznych. Zobacz Sprawdzanie i naprawa.

Ocena fragmentacji na stronie przeglądu i ocena kondycji opisują inne właściwości. Dysk z uporządkowanymi plikami może mieć uszkodzenie sprzętowe, a sprawny dysk może zawierać pofragmentowane pliki.

Korzystanie z Asystenta optymalizacji

Asystent optymalizacji dobiera metodę osobno dla każdego zaznaczonego dysku. Skorzystaj z niego, jeśli przed rozpoczęciem chcesz poznać uzasadnienie, zwłaszcza gdy wybierasz jednocześnie dyski HDD i SSD.

Uzyskiwanie zalecenia

1. W widoku **Optymalizacja dysku** wybierz co najmniej jeden dysk.
2. Otwórz **Asystent optymalizacji**.
3. Wybierz cel optymalizacji.
4. Przeczytaj zalecenie, uzasadnienie i alternatywy dla każdego dysku.
5. Jeśli potrzebna jest aktualna analiza, wybierz **Tylko analizuj**. Aby rozpocząć proponowane działania, wybierz **Zastosuj zalecenia**.

Dyski zajęte lub oczekujące w kolejce nie wchodzą do planu. Komunikat **Najpierw przeanalizuj** oznacza brak danych o fragmentacji. **Brak działań** oznacza, że przy wybranym celu bieżący stan nie uzasadnia działania.

Wybór celu

Cel	Oczekiwany wynik
Najlepszy wynik	Skuteczna metoda dla każdego dysku, w razie potrzeby kosztem przejściowego wzrostu obciążenia.
Zachowaj responsywność	Mniejsze obciążenie systemu, aby można było nadal korzystać z komputera.
Scalenie wolnego miejsca	Łączenie wolnych obszarów, np. przed zmniejszeniem partycji lub utworzeniem obrazu.

Scalenie wolnego miejsca nie zmniejsza partycji ani nie tworzy obrazu. Te zadania wykonuje się osobno. Zablokowane dane i struktury systemu plików mogą nadal ograniczać zakres zmniejszenia woluminu w innym narzędziu.

Oceny metod

Oceny **Zalecane**, **Odpowiednie** i **Niezalecane** odnoszą się do konkretnego dysku i wybranego celu. Inne metody mogą wymagać więcej czasu, miejsca lub zapisów. Metoda odradzana dla SSD może mieć zastosowanie na HDD.

Asystent może ostrzec, że sortowanie według ostatniego dostępu będzie nieskuteczne, gdy Windows nie śledzi czasu dostępu. Może też zasugerować zwolnienie miejsca przed pełną reorganizacją.

Szacowany czas może opierać się na wcześniejszej operacji. Zmiany w danych i obciążenie innymi zadaniami wpływają na rzeczywisty czas wykonania.

Automatyczny wybór z paska narzędzi

Włącz **Automatycznie wybierz najlepszą metodę** lub wybierz **Asystent wybiera dla każdego dysku** w menu metod. Polecenie zmieni się na **Optymalizuj (zalecane)**. Wówczas O&O Defrag dobierze metodę do każdego dysku osobno.

Jeśli chcesz samodzielnie wskazać metodę, zobacz Metody optymalizacji. Wiersz polecenia ma własną metodę domyślną. Polecenie `OODCMD defrag` bez wskazania metody używa SOLID/Quick.

Uruchamianie, wstrzymywanie i zatrzymywanie optymalizacji

Ręczna optymalizacja wykonuje wybrane działanie na wskazanych dyskach. Użyj jej do natychmiastowej pracy lub zastosowania konkretnej metody.

Uruchamianie operacji

1. Otwórz **Optymalizacja dysku** i zaznacz właściwe woluminy.
2. Jeśli brakuje wyników analizy lub są nieaktualne, przeanalizuj dyski.
3. Otwórz menu metod i wybierz metodę lub włącz automatyczny wybór przez Asystenta.
4. Przeczytaj wyjaśnienia, wymagania i komunikaty potwierdzenia.
5. Uruchom operację i obserwuj jej stan.

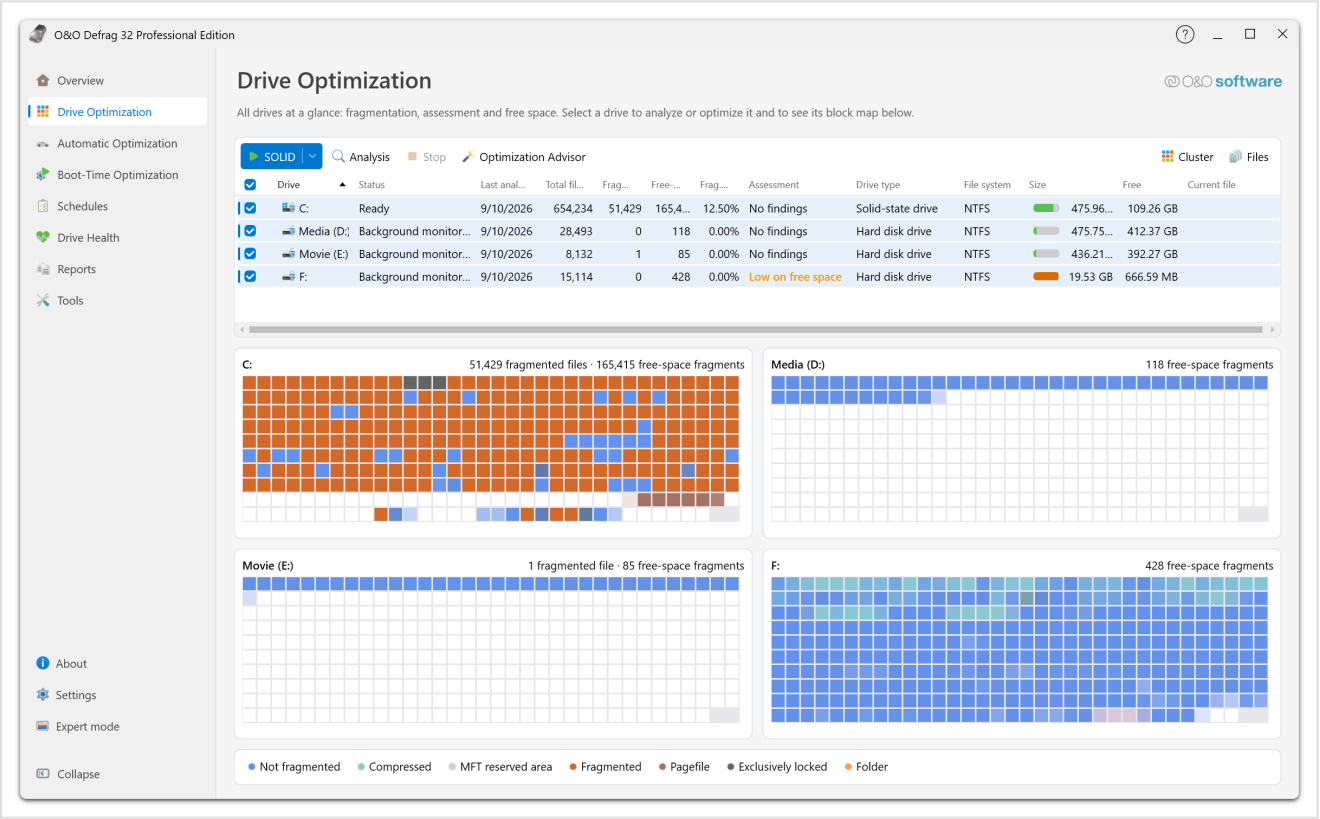

Po zaznaczeniu kilku dysków zamiast jednej dużej mapy pojawia się osobna mapa dla każdego dysku. Pole w nagłówku kolumny zaznacza wszystkie dyski naraz. Przed uruchomieniem metody przenoszącej dużo danych ponownie sprawdź zaznaczenie.

Przy pierwszym uruchomieniu skorzystaj z Asystenta optymalizacji. Zanim zastosujesz tradycyjną metodę sortowania dla HDD, sprawdź wykryty typ nośnika.

Śledzenie postępu

Stan dysku wskazuje działanie i jego postęp. Przy metodzie wieloprzebiegowej, np. SOLID/Complete, wyświetlany etap zmienia się w trakcie pracy. Widoczny postęp może chwilowo stać w miejscu podczas przetwarzania dużego pliku lub przy działających limitach obciążenia.

Jeśli mapa od pewnego czasu się nie zmienia, najpierw sprawdź stan i komunikaty. Nie uruchamiaj z tego powodu drugiej operacji.

Wstrzymywanie i zatrzymywanie

Jeśli dostępne jest **Wstrzymaj**, możesz tymczasowo wstrzymać operację i wznowić ją później. Aby zakończyć operację, wybierz **Zatrzymaj** i poczekaj na potwierdzenie przez agenta.

Zatrzymanie nie cofa zmian. Pliki już przeniesione pozostają na nowych miejscach. Przed kolejną operacją możesz ponownie przeanalizować dysk.

Pracę wykonuje agent w tle, więc samo zamknięcie głównego okna nie zatrzymuje operacji w niezawodny sposób. Skorzystaj z właściwego polecenia i sprawdź stan.

Praca na komputerze podczas optymalizacji

Wybierz w Asystencie cel **Zachowaj responsywność** lub zmniejsz limity obciążenia programu w sekcji **Ustawienia → Wydajność**. Obniżenie limitu może wydłużyć operację. Nie odłączaj zewnętrznych nośników w trakcie pracy.

Dla zaplanowanej konserwacji skonfiguruj ActivityMonitor danego zadania, maksymalny czas pracy i warunki zasilania.

Sprawdzenie wyniku

Po zakończeniu sprawdź wynik w widoku **Optymalizacja dysku** i w raportach. Jeśli pliki pozostały pofragmentowane, sprawdź przyczynę przed użyciem bardziej intensywnej metody. Zobacz ROI, reguły plików i optymalizację podczas rozruchu.

Metody optymalizacji

Dobierz metodę do nośnika i celu. Najpierw warto skorzystać z Asystenta optymalizacji, który ocenia zasadność operacji, zanim zaproponuje sposób jej wykonania.

Porównanie metod

Metoda	Cel	Uwagi
Analiza	Zebranie informacji o rozmieszczeniu danych i fragmentacji.	Nie zmienia rozmieszczenia plików.
SOLID	Łączenie fragmentów przy ograniczeniu zapisów.	Do ogólnej optymalizacji plików na SSD i HDD. Nie służy do scalania całego wolnego miejsca.
SOLID/Complete	Dokładniejsza optymalizacja SOLID ze scalaniem wolnego miejsca.	Obejmuje kilka przebiegów, przenosi więcej danych i trwa dłużej.
STEALTH	Defragmentacja przy niskim zużyciu zasobów.	Przydatna podczas pracy przy komputerze i przy małej ilości miejsca roboczego. Zaplanuj więcej czasu.
SPACE	Scalanie wolnego miejsca.	Wybierz w celu połączenia wolnych obszarów. Sprawdź wynik, ponieważ nie każdy plik musi po operacji zajmować ciągły obszar.
COMPLETE/Name	Porządkowanie plików według nazwy.	Dokładna metoda dla HDD wymagająca czasu i wolnego miejsca.
COMPLETE/Modified	Sortowanie według czasu ostatniej modyfikacji.	Do świadomego doboru rozmieszczenia plików na HDD.
COMPLETE/Access	Sortowanie według czasu ostatniego dostępu.	Wymaga wiarygodnych znaczników ostatniego dostępu. Asystent może wykryć wyłączone śledzenie.
OPTIMIZE	Scalanie plików wewnątrz stref metodą SPACE, bez sortowania.	Na docelowym woluminie muszą być włączone strefy.
OPTIMIZE/Quick	Szybsza optymalizacja przenosząca pliki do przydzielonych stref bez sortowania.	Wymaga stref. Przydatna, jeśli czas operacji jest ograniczony.
OPTIMIZE/Complete	Pełna optymalizacja stosująca metodę wybraną dla każdej strefy, np. sortowanie według nazwy.	Wymaga stref i dłuższego okna konserwacji.

W nowoczesnym interfejsie szybka metoda nazywa się **SOLID**. W OODCMD jest to **SOLID/Quick**, a uruchamia ją polecenie `solid-quick`. Polecenie `solid` w OODCMD wybiera **SOLID/Complete**. Zobacz opis poleceń.

Wybór metody dla SSD

Skorzystaj z Asystenta i ustawień TRIM dla SSD. Sortowanie według nazwy lub daty zwykle zwiększa liczbę zapisów, a na SSD nie ma mechanicznej głowicy, której ruch można skrócić. Współczynnik ROI w metodzie SOLID pomaga uniknąć ponownego zapisu dużych plików przy niewielkiej korzyści.

Wybierz SOLID/Complete, jeśli Twoim celem jest także scalenie wolnego miejsca. Nie ma potrzeby wykonywania pełnego przebiegu po każdej szybkiej operacji.

Wybór metody dla HDD

Do zwykłej konserwacji użyj szybkiej optymalizacji plików. Przy potrzebie ograniczenia obciążenia wybierz STEALTH. Dokładniejszą metodę stosuj, gdy uzasadniają to fragmentacja i długość dostępnego okna konserwacji.

Metody COMPLETE zmieniają rozmieszczenie według określonej reguły i ingerują w układ bardziej niż zwykłe łączenie fragmentów. Wybieraj je zgodnie z celem.

Metody strefowe

Przed użyciem wariantów OPTIMIZE włącz i skonfiguruj strefy. Jeśli polecenie informuje, że są wyłączone, dostosuj konfigurację lub użyj metody niewymagającej stref.

Wolne miejsce i wyniki

Przeniesienie wielu plików wymaga czasu i miejsca roboczego. Jeśli Asystent zgłasza niewystarczającą ilość miejsca, najpierw rozważ oczyszczenie dysku. Żadna metoda nie gwarantuje zerowej fragmentacji wszystkich plików. Nadal obowiązują blokady, wykluczenia, ograniczenia miejsca i ustawienia ROI.

Optymalizacja dysków SSD i TRIM

O&O Defrag umożliwia optymalizację plików i konserwację SSD przy użyciu TRIM. TRIM przekazuje dyskowi informację, których obszarów Windows już nie potrzebuje. Nie sortuje plików i nie służy do bezpiecznego usuwania danych.

Rozmieszczenie plików i wewnętrzna konserwacja SSD

Windows opisuje pliki za pomocą logicznych klastrów i ciągłych obszarów (ang. extents). Kontroler SSD odwzorowuje adresy logiczne na fizyczną pamięć flash. Połączenie fragmentów pliku nie gwarantuje, że znajdzie się on w jednym fizycznym bloku flash. ClusterView pokazuje układ woluminu, a nie mapę komórek NAND.

Windows i wolumin logiczny

- **Optymalizacja plików** łączy fragmenty na poziomie systemu plików. Przeniesienie danych wymaga zapisów.
- **TRIM** zgłasza nieużywane obszary logiczne. Nie łączy fragmentów plików.

Kontroler SSD i fizyczna pamięć flash

Podczas **porządkowania pamięci (garbage collection)** kontroler może skopiować nadal używane strony w inne miejsce, a następnie skasować blok flash w celu ponownego wykorzystania. TRIM wskazuje dane, których nie trzeba zachowywać. O czasie operacji i fizycznym rozmieszczeniu decyduje kontroler. Liczba fragmentów pliku nie pozwala bezpośrednio wyliczyć liczby cykli kasowania.

Operacje te uzupełniają się. Nie muszą następować po sobie w określonej kolejności.

Dlaczego optymalizacja powoduje zapisy

Przenoszenie danych pliku wymaga zapisów, więc licznik zapisów SSD może wzrosnąć. Celem jest ograniczenie istotnej fragmentacji systemu plików przy możliwie małej ilości przepisywanych danych. Pozostaw włączoną ochronę ROI i kieruj się zaleceniami Asystenta. Nie powtarzaj operacji wyłącznie w celu osiągnięcia zerowej fragmentacji.

Zapisy żądane przez komputer i wewnętrzne zapisy flash to różne wielkości. Porządkowanie pamięci może generować dodatkowe zapisy, co określa się jako **zwielokrotnienie zapisów (write amplification)**. Sprawdź, jaki licznik udostępnia urządzenie. Nie istnieje stały przelicznik między usuniętymi fragmentami a zaoszczędzonymi cyklami zapisu lub wydłużeniem trwałości SSD.

Trzy niezależne ustawienia

Ustawienie	Zakres
Powiadomienia Windows o usunięciu danych (TRIM)	Czy Windows przekazuje informacje o zwolnionych obszarach obsługiwanym dyskom SSD.
Zaplanowany TRIM w O&O Defrag	Jak często program wykonuje tę operację konserwacji SSD.
Harmonogram optymalizacji dysków Windows	Czy Windows wykonuje również własne zaplanowane zadanie optymalizacji.

Wyłączenie harmonogramu systemowego nie świadczy o wyłączeniu powiadomień o usunięciu danych. Podobnie włączenie TRIM w Windows nie tworzy harmonogramu w O&O Defrag.

Konfiguracja konserwacji SSD

1. Otwórz **Automatyczna optymalizacja**.
2. Sprawdź **Regularnie optymalizuj dyski SSD**.
3. Wybierz częstotliwość **Wykonaj TRIM**.
4. Sprawdź **Przekazuj powiadomienia o usunięciu do dysków SSD (TRIM)**.
5. Jeśli Windows zgłasza wyłączone powiadomienia, włącz je, jeśli jest to właściwe w Twojej konfiguracji.
6. Sprawdź stan po zmianie.

Zmiany na tej stronie obowiązują od razu. Jeśli Windows odrzuci zmianę, przełącznik powróci do stanu zgłaszanego przez system i pojawi się komunikat. Nieznany stan TRIM oznacza, że program nie mógł go odczytać.

Dostępne odstępy wynoszą od 6 godzin do 2 tygodni. Zacznij od wartości domyślnych i dostosuj je do potrzeb konserwacji.

Unikanie pokrywających się harmonogramów

Jeśli panel informuje, że zarówno Windows, jak i Defrag wykonują optymalizację według harmonogramu, wybierz, który z nich ma prowadzić regularną konserwację. Opcja **Pozostaw O&O Defrag** proponuje wyłączenie harmonogramu Windows. Możesz później ponownie włączyć go w systemie.

Optymalizacja plików na SSD

Przy istotnej fragmentacji Asystent może zalecić SOLID. Zachowaj ochronę ROI, chyba że masz konkretny powód do jej wyłączenia. Nie używaj tradycyjnego sortowania tylko po to, aby usunąć ostatnie ślady raportowanej fragmentacji.

Jeśli program błędnie rozpoznał nośnik, zobacz Wykrywanie dysków. OODCMD nie udostępnia polecenia TRIM dla SSD.

Współczynnik ROI i raportowanie fragmentacji

Współczynnik ROI porównuje korzyść z połączenia fragmentów pliku z ilością danych, które trzeba ponownie zapisać. Metoda SOLID może dzięki temu pominąć pliki, dla których koszt zapisu przewyższa korzyść.

Przeniesienie bardzo dużego pliku zapisanego w trzech dużych fragmentach może wymagać znacznie więcej zapisów niż połączenie małego pliku rozproszonego w tysiącach fragmentów. Sam fakt pozostawienia fragmentów nie świadczy o niepowodzeniu.

Ustawienie optymalizacji

Otwórz **Ustawienia** → **Optymalizacja** i sprawdź opcję **Optymalizuj tylko pliki, dla których korzyść uzasadnia operacje zapisu (współczynnik ROI)**.

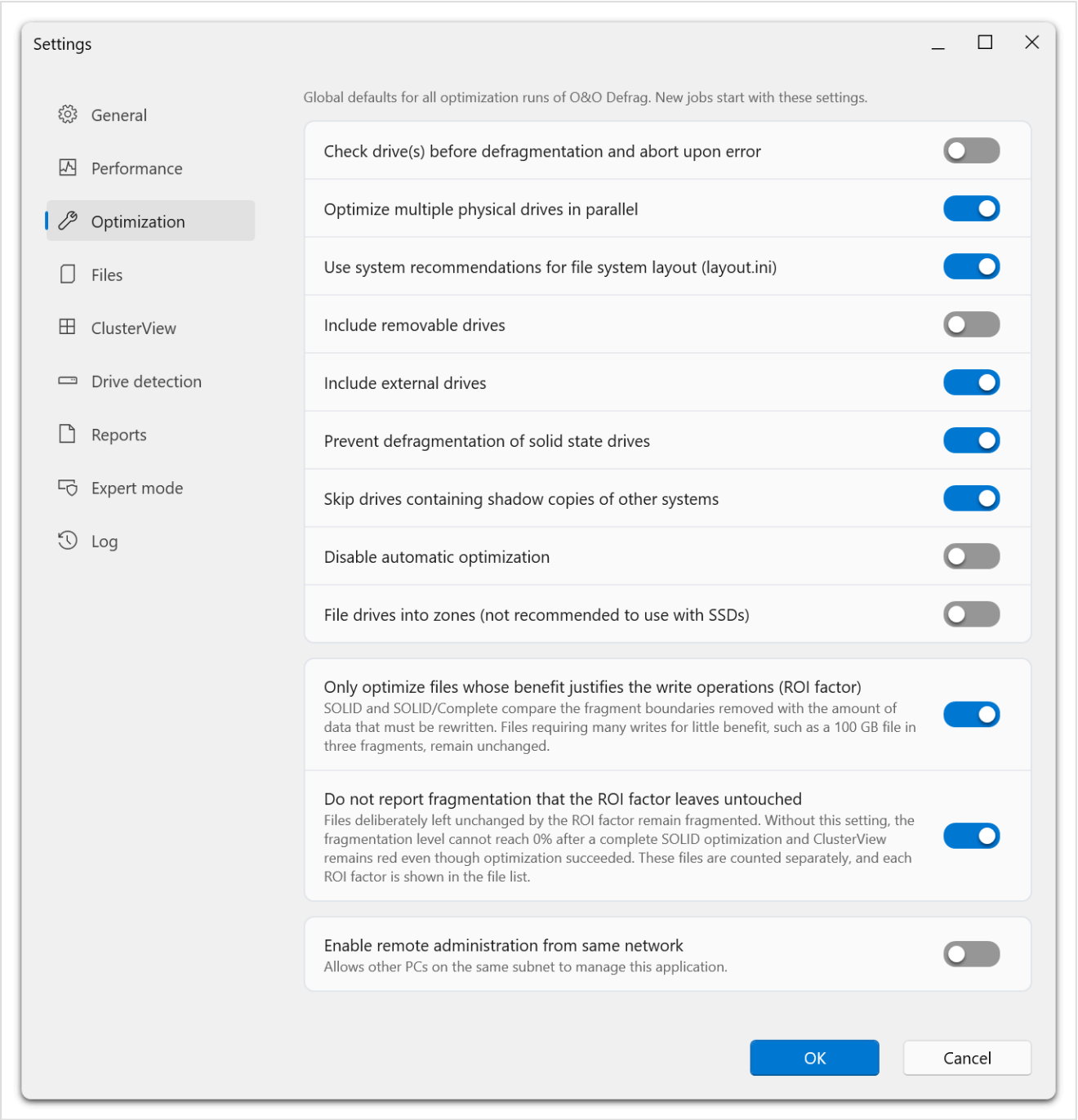

Obie opcje ROI znajdują się w osobnej grupie pod ogólnymi ustawieniami optymalizacji. Każda ma wyjaśnienie. Program podaje przykład pliku o rozmiarze 100 GB w trzech fragmentach. Połączenie ich wymagałoby wielu zapisów przy niewielkiej korzyści, dlatego SOLID pozostawia plik na miejscu.

Opcja jest domyślnie włączona. Dotyczy metod SOLID i SOLID/Complete. Pozostałe metody nie używają jej do podejmowania decyzji o optymalizacji pliku.

Zadania mają własną odpowiednią opcję. Sprawdź osobno zapisane zadania. Zmiana globalnej wartości domyślnej nie zmienia automatycznie ich konfiguracji.

Ustawienie raportowania

Opcja **Nie zgłaszaj fragmentacji pozostawionej przez współczynnik ROI** sprawia, że celowo pominięta fragmentacja nie dominuje w wartości fragmentacji dysku i w czerwonym oznaczeniu na mapie ClusterView.

Ta opcja jest również domyślnie włączona i dostępna, gdy działa ochrona optymalizacji ROI. Zmienia sposób prezentacji fragmentacji podczas analizy i optymalizacji, nie powodując przenoszenia ani usuwania plików.

Pliki nadal można sprawdzić i są zliczane osobno. Opcja nie zmienia wyniku plików, których faktycznie nie udało się zoptymalizować z powodu blokady lub braku miejsca.

Sprawdzanie pliku

Otwórz FileInspector lub ClusterInspector i sprawdź **Współczynnik ROI** wraz z rozmiarem pliku i liczbą fragmentów. Wyświetlone objaśnienie pomaga ustalić, dlaczego plik pozostał na miejscu.

Porównywanie raportów

Porównuj wyniki przy tych samych ustawieniach raportowania. Wyłączenie tej opcji i ponowna analiza mogą zwiększyć wyświetlaną fragmentację nawet bez zmiany rozmieszczenia danych.

Jeśli potrzebujesz pełnej informacji o pozostałej fragmentacji, zmień opcję raportowania, powtórz analizę i uwzględnij zmianę przy interpretacji. Wyłączenie samej ochrony optymalizacji może zwiększyć liczbę zapisów. Rób to dla określonego celu konserwacji, a nie dla uzyskania niższego wskaźnika.

Strefy defragmentacji

Strefy grupują pliki według reguł rozmieszczenia, dzięki czemu O&O Defrag może stosować różne strategie w poszczególnych grupach. Służą do świadomego zarządzania układem dysku, zwłaszcza na HDD.

Włączanie podziału na strefy

W globalnym obszarze **Ustawienia** → **Optymalizacja** znajduje się opcja **Podziel dyski na strefy (niezalecane dla dysków SSD)**. Włącza lub wyłącza strefy dla wszystkich woluminów. Szczegółowe reguły ustawia się osobno.

W edytorze zadania otwórz **Dyski** → **Strefy…**, a następnie skonfiguruj zakres i reguły. Metody OPTIMIZE wymagają włączonych stref na docelowych woluminach.

Konfiguracja stref w zadaniu

1. Otwórz lub utwórz zadanie w sekcji **Harmonogramy**.
2. Przejdź na kartę **Dyski** i wybierz **Strefy…**.
3. Wskaż zakres, np. grupę domyślną lub konkretny dysk.
4. Włącz podział na strefy dla tego zakresu.
5. Sprawdź strefy plików programów, danych użytkownika i plików rzadko używanych.
6. Ustaw metodę, opcję dużych plików oraz reguły plików dla każdej włączonej strefy.
7. Dodaj lub usuń reguły albo przenieś regułę do sąsiedniej strefy.
8. Zatwierdź ustawienia stref i zapisz zadanie.

Konfiguracja pojedynczego dysku może różnić się od grupy domyślnej. Przed edycją sprawdź zakres, aby nie pomylić ustawienia konkretnego woluminu z regułą globalną.

Reguły i rozmieszczenie

Reguły przypisują do strefy pliki na podstawie ścieżek lub masek. Stosuj czytelne reguły i unikaj niezamierzonego nakładania się szerokich kryteriów.

W nowoczesnym edytorze konfiguruje się grupy plików i metody. Nie można graficznie zmieniać rozmiarów ani granic stref. Przeniesienie reguły do innej strefy zmienia klasyfikację plików, a nie procent pojemności dysku.

Gdy plik pasuje do kilku stref, decyduje bardziej szczegółowa ścieżka, czyli ta z większą liczbą poziomów folderów. Maska typu `*.jpg` nie wyodrębni zatem zdjęć z folderu przypisanego do innej strefy regułą ścieżki, np. `C:\Users\*`.

Metody strefowe i sortowanie

Metoda ustawiona dla strefy obowiązuje tylko podczas **OPTIMIZE/Complete**. **OPTIMIZE** scala pliki w każdej strefie zgodnie ze strategią SPACE, a **OPTIMIZE/Quick** przenosi pliki do właściwych stref i je defragmentuje. Żadna z tych dwóch metod nie sortuje plików, niezależnie od ustawienia strefy.

Sortuj według nazwy porządkuje pliki według pełnej ścieżki, folder po folderze, z nazwami w kolejności alfabetycznej wewnątrz każdego folderu. Nie grupuje ich według typu ani rozszerzenia. Zdjęcia z różnych folderów znajdą się obok innych plików ze swoich folderów. Aby umieścić określone pliki razem, przypisz je regułą do jednej strefy.

Sprawdzanie konfiguracji

W **Dyski i metoda…** wybierz metodę uwzględniającą strefy, zapisz zadanie i po jego najbliższym wykonaniu sprawdź raport. Jeśli operacja nie rozpoczyna się z powodu wyłączonych stref, sprawdź ich konfigurację dla docelowego dysku.

Do codziennej konserwacji SSD stosuj SOLID i TRIM, zamiast wprowadzać sortowanie strefowe.

Automatyczna optymalizacja

Automatyczna optymalizacja pozwala agentowi Defrag konserwować dyski w tle bez ustalania stałej godziny rozpoczęcia. Jeżeli chcesz nadać operacji nazwę, wskazać dyski, określić dokładny harmonogram lub zastosować inne warunki uruchomienia, utwórz zadanie.

Włączanie konserwacji w tle

1. Otwórz **Automatyczna optymalizacja**.
2. Włącz **Zaplanuj automatyczną optymalizację**.
3. Ustaw **Wykonaj szybką metodę** i **Wykonaj dokładną metodę**.
4. Sprawdź osobne opcje konserwacji dysków SSD.
5. Sprawdź stan automatycznej optymalizacji na stronie przeglądu.

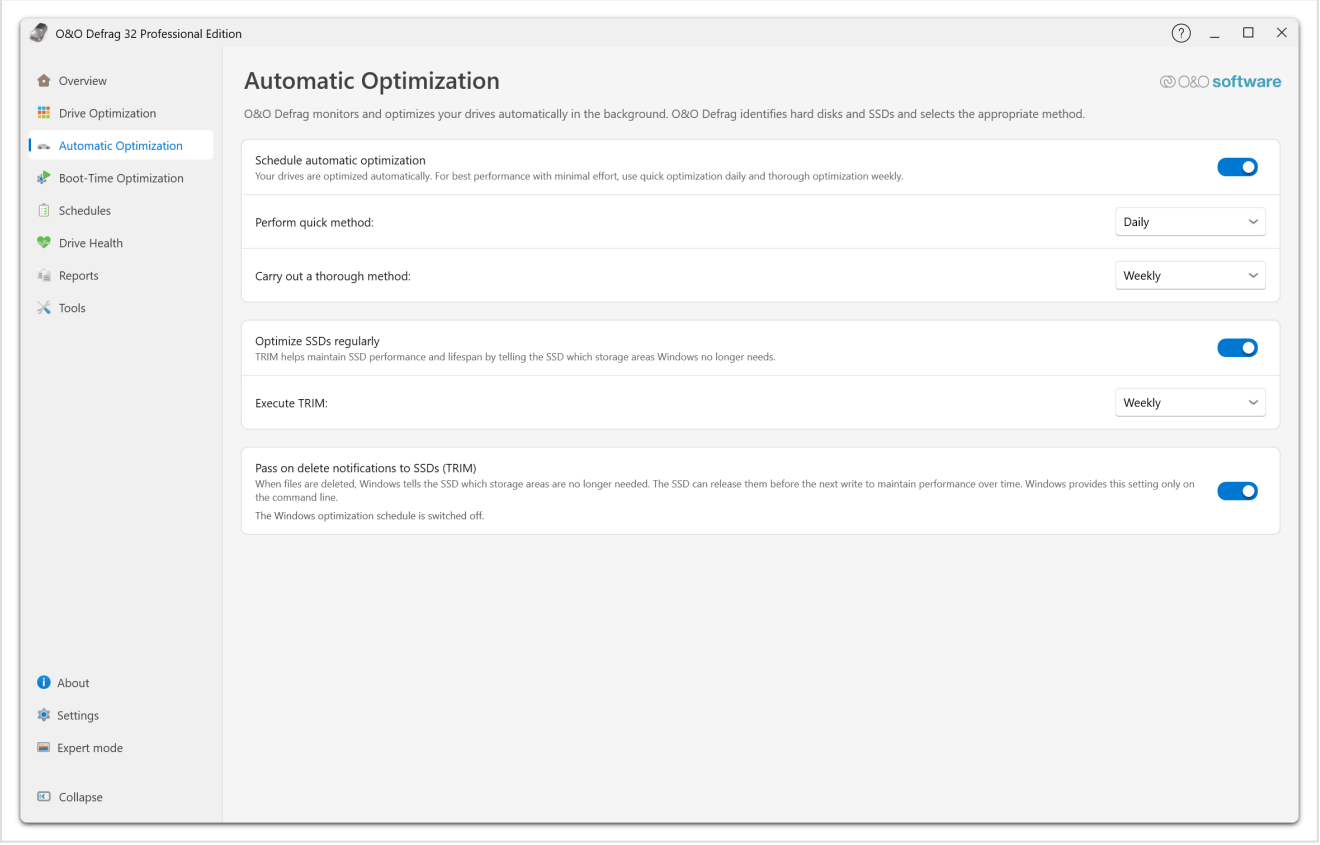

*W pierwszej grupie włączysz konserwację w tle i wybierzesz częstotliwość szybkiej oraz dokładnej optymalizacji. Druga grupa dotyczy konserwacji SSD i częstotliwości **Wykonaj TRIM**. Trzecia określa, czy system Windows przekazuje dyskom SSD powiadomienia o usunięciu danych. Poniżej widać stan harmonogramu optymalizacji systemu Windows.*

Zmiany obowiązują od razu. Interfejs proponuje szybką optymalizację codziennie, a dokładną raz w tygodniu. Dobierz odstępy do obciążenia komputera. Najkrótszy odstęp nie zawsze daje najlepszy wynik.

Dla obu metod możesz wybrać **Nie wykonuj** albo jeden z odstępów: co 6 lub 12 godzin, co 1, 2, 3 lub 5 dni, co tydzień lub co 2 tygodnie.

Dobór metody

Agent dobiera metodę osobno dla każdego dysku.

Dysk	Szybka optymalizacja	Dokładna optymalizacja
HDD	STEALTH	SPACE
HDD z włączonymi strefami	OPTIMIZE/Quick	OPTIMIZE
SSD	SOLID	SOLID

Na dysku SSD w obu przypadkach uruchamiana jest ta sama metoda SOLID, oznaczana w raportach i w OODCMD jako SOLID/Quick. Automatyczna optymalizacja nigdy nie uruchamia na SSD metody SOLID/Complete. Jej dodatkowe przebiegi przenoszą znacznie więcej danych i przy regularnym wykonywaniu zwiększałyby zużycie dysku. Dlatego zapis SOLID/Quick w raporcie z dokładnej optymalizacji SSD jest prawidłowy. Aby scalić wolne miejsce na SSD, uruchom SOLID/Complete ręcznie lub w ramach zadania.

Podczas operacji etykieta **Automatyczna optymalizacja (dokładna)** wskazuje harmonogram, który ją uruchomił. Nazwę faktycznie zastosowanej metody znajdziesz w raporcie.

Konserwacja dysków SSD

Włącz **Regularnie optymalizuj dyski SSD** i wybierz częstotliwość **Wykonaj TRIM**. Osobne ustawienie powiadomień TRIM w systemie Windows opisano w rozdziale Optymalizacja dysków SSD i TRIM.

Wpływ na obciążenie komputera

W obszarze **Ustawienia** → **Wydajność** ustaw limity obciążenia obowiązujące w całej aplikacji. Agent uwzględnia je, ograniczając wykorzystanie procesora i dysku. Warunki rozpoczęcia i lista wykluczonych procesów mogą zapobiec uruchomieniu konserwacji podczas pracy innej ważnej aplikacji.

Automatyczną optymalizację wykonuje usługa w tle. Zamknięcie głównego okna programu nie wyłącza harmonogramu.

Wyłączanie i zmiana konserwacji

Wyłącz funkcję na tej stronie lub sprawdź opcję **Wyłącz automatyczną optymalizację** w sekcji **Ustawienia** → **Optymalizacja**. Osobno sprawdź ustawienia TRIM dla dysków SSD i istniejące zadania. Odstępy między operacjami w tle i harmonogramy nazwanych zadań konfiguruje się niezależnie.

Aby zmienić opcje dla poszczególnych woluminów w zadaniu, otwórz **Dyski** → **Automatyczna optymalizacja…** w edytorze zadań. Możesz tam również ustawić dodatkowe odstępy obsługiwane w konfiguracji zadania. Zobacz Opcje zadania.

Niedostępne ustawienia

Jeżeli strona oczekuje na ustawienia agenta, poczekaj na nawiązanie połączenia. W przypadku komunikatu o nieaktualnej usłudze zaktualizuj instalację. Wyszarzenie opcji może jedynie oznaczać, że program nie odczytał jeszcze bieżącej konfiguracji.

Tworzenie zadań i zarządzanie nimi

Zadanie zapisuje wybór dysków, metody, harmonogram i opcje wykonania. Użyj go do konserwacji w stałych porach lub stosowania różnych reguł na poszczególnych woluminach.

Tworzenie zadania

1. Otwórz **Harmonogramy** i wybierz **Utwórz zadanie**.
2. Na karcie **Ogólne** wpisz rozpoznawalną nazwę i opcjonalnie opis. Pozostaw włączoną opcję **Włączone**.
3. Wybierz **Raz**, **Cyklicznie** lub **Wygaszacz ekranu** i uzupełnij pola dla danego trybu.
4. Otwórz **Dyski → Dyski i metoda…**.
5. Przypisz metodę co najmniej jednemu dyskowi. W razie potrzeby określ minimalny procent fragmentacji.
6. Przejrzyj karty **Harmonogram**, **Opcje**, **ActivityMonitor** i **Pliki**.
7. Pozostaw **Partia** wyłączone, chyba że chcesz uruchamiać sprawdzone polecenia przed zadaniem lub po nim.
8. Wybierz **Zapisz**.

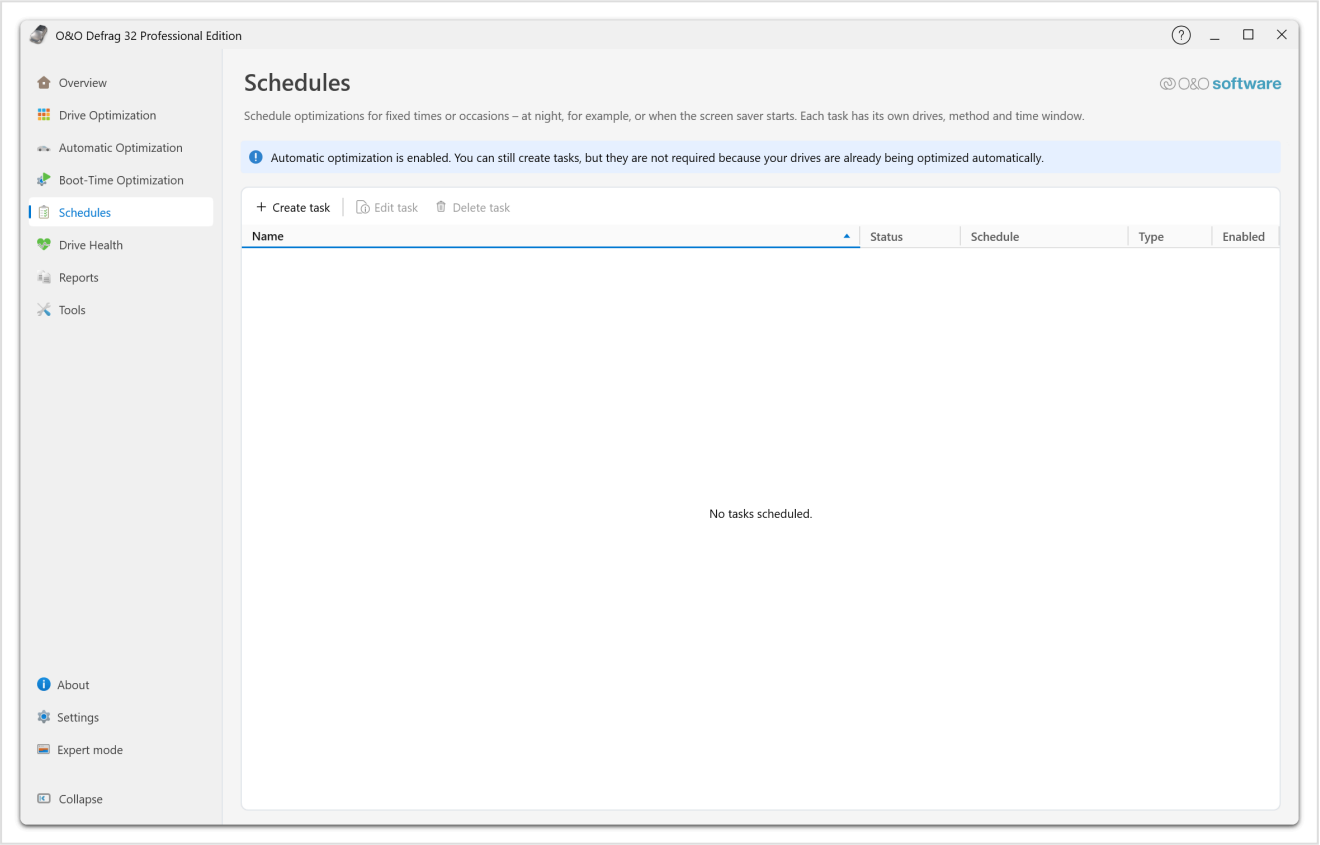

*Polecenia **Utwórz zadanie**, **Edytuj zadanie** i **Usuń zadanie** znajdują się nad listą. Aby zmienić lub usunąć zadanie, najpierw je zaznacz. Lista pokazuje nazwę, stan, harmonogram i typ zadania oraz informację, czy jest włączone. Przy aktywnej automatycznej optymalizacji u góry pojawia się informacja, że nadal możesz tworzyć zadania, ale do zwykłej konserwacji nie są konieczne.*

Nowe zadania przejmują aktualne globalne opcje optymalizacji. Istniejące zachowują zapisane ustawienia, dlatego po zmianie wartości domyślnych sprawdź je osobno.

Przykład cotygodniowej konserwacji dysku z danymi

Nadaj zadaniu nazwę, np. **Cotygodniowa optymalizacja dysku z danymi**. Wybierz **Cyklicznie**, dzień konserwacji i odpowiednią godzinę rozpoczęcia. Przypisz dyskowi właściwą metodę. Włącz raportowanie, w razie potrzeby ogranicz czas pracy i wskaż procesy, z którymi operacja nie powinna się pokrywać.

Dobierz metodę do nośnika i wyników analizy. Cotygodniowy harmonogram nie uzasadnia stosowania na SSD metody sortowania przeznaczonej dla HDD.

Sprawdzanie i zmienianie zadania

Zaznacz zadanie i wybierz **Edytuj zadanie**, aby otworzyć zapisane ustawienia. Wprowadź zmiany na odpowiednich kartach i wybierz **Zapisz**. Wybranie **Anuluj** odrzuca niezapisane zmiany.

Jeśli skonfigurowany dysk jest odłączony, edytor może wyświetlać **obecnie niedostępne**. Jego konfiguracja pozostaje częścią zadania. Zapisanie innych zmian nie przywraca dostępu do brakującego dysku.

Usuwanie zadania

Zaznacz właściwe zadanie, wybierz **Usuń zadanie** i sprawdź komunikat potwierdzenia. Usunięcie zadania usuwa jego harmonogram i konfigurację. Aby zakończyć także już rozpoczętą operację, wybierz na dysku **Zatrzymaj**.

Sprawdzanie wykonania

Sprawdź informacje o ostatnim wykonaniu oraz raporty. Pole **Następne uruchomienie** nie oblicza czasu kolejnego uruchomienia. Aby zweryfikować zadanie, sprawdź zapisany harmonogram i historię wykonania. Zobacz Harmonogram zadań.

Harmonogram zadań

Na karcie **Ogólne** ustaw podstawowy harmonogram zadania. Na karcie **Harmonogram** określ dodatkowe parametry czasu i działanie po zakończeniu.

Harmonogram podstawowy

Tryb	Wymagane dane	Działanie
Jednorazowo	Data i godzina rozpoczęcia	Jedno zaplanowane uruchomienie.
Cyklicznie	Data rozpoczęcia, godzina i co najmniej jeden dzień tygodnia	Powtarzanie w wybrane dni.
Wygaszacz ekranu	Nie wymaga daty ani godziny rozpoczęcia	Uruchomienie przez aktywność wygaszacza ekranu.

Godzinę wpisuj w formacie **HH:mm**, np. **21:30**. Zadanie wyzwalane wygaszaczem wymaga rzeczywiście działającego wygaszacza. Zgaszenie wyświetlacza, blokada ekranu czy uśpienie komputera nie są równoważne.

Dodatkowe ustawienia czasu

Na karcie **Harmonogram** sprawdź następujące opcje:

- **Powtarzaj wykonanie zadania** ustawia dodatkowy odstęp między powtórzeniami.
- **Maksymalny czas wykonywania tego zadania** ogranicza czas pojedynczej konserwacji.
- **Ostatnie wykonanie** określa datę końcową.
- **Jeśli nie można dotrzymać czasu rozpoczęcia, uruchom później.** zezwala na opóźnione uruchomienie.

Jeśli gotowe wartości nie odpowiadają Twoim potrzebom, wpisz własny odstęp. Musi wynosić co najmniej minutę. Data zakończenia nie może poprzedzać daty rozpoczęcia.

Te ustawienia uzupełniają podstawowy harmonogram. Nie tworzą osobnego trybu pracy ciągłej.

Po zakończeniu zadania

Wybierz **Brak działania**, chyba że po zakończeniu komputer ma się wyłączyć lub ponownie uruchomić. Oba działania są dostępne na liście.

Zanim włączysz takie działanie, zapisz pracę i uwzględnij innych użytkowników. Jeśli konserwacja zakończy się wcześniej, komputer może się wyłączyć lub ponownie uruchomić wcześniej, niż zakładano.

Zasilanie i obciążenie

Na karcie **ActivityMonitor** skonfiguruj wymagane zasilanie sieciowe, zatrzymywanie na akumulatorze i ewentualne wybudzanie z hibernacji. Możliwość wybudzenia zależy od sprzętu i ustawień zasilania systemu Windows.

Limity obciążenia procesora i dysku oraz lista blokujących procesów mogą opóźnić zadanie. Sprawdź je, jeśli nie rozpoczęło się o zaplanowanej porze.

Sprawdzanie harmonogramu

Zapisz i ponownie otwórz zadanie. Sprawdź dni, godzinę rozpoczęcia, metody dla dysków i stan włączenia. Wykonanie potwierdzisz w informacji o ostatnim uruchomieniu i w raportach.

Okno zadania wyświetla **nie zaplanowano** w polu **Następne uruchomienie**, ponieważ nie oblicza czasu następnego uruchomienia. Usługa korzysta z zapisanego harmonogramu. Sprawdź jego ustawienia, informację o ostatnim uruchomieniu i raporty.

Dyski i opcje zadania

W edytorze zadań osobno określasz, co zoptymalizować i jak wykonać zadanie. Przed zapisaniem zadania cyklicznego sprawdź dostępne opcje.

Dyski i metoda

Otwórz **Dyski** → **Dyski i metoda…**. Dla każdego woluminu wybierz metodę i minimalny poziom fragmentacji. Wyłączenie metody wyklucza dany wolumin z zadania. Co najmniej jeden wolumin musi mieć włączoną operację.

Minimalny poziom fragmentacji wynosi od 0 do 100 procent. Określa próg rozpoczęcia pracy, a nie oczekiwany wynik. Program może pominąć dysk o niższej fragmentacji.

Metoda polegająca wyłącznie na analizie i raportowaniu dostarcza informacji bez przenoszenia plików. Jej wybór dla dowolnego dysku wymusza włączenie opcji **Twórz raporty** dla całego zadania.

Opcje dysków

Opcja	Działanie
Sprawdzanie dysków przed defragmentacją i przerywanie w razie błędu	Program rezygnuje z optymalizacji, jeśli sprawdzenie wykaże błąd.
Równoległa optymalizacja wielu dysków fizycznych	Zezwala na jednoczesną pracę na różnych urządzeniach fizycznych.
Uwzględnianie zaleceń systemu dotyczących rozmieszczenia plików	Stosuje dostępne zalecenia Windows dotyczące układu systemu plików.
Uwzględnianie dysków wymiennych lub zewnętrznych	Dopuszcza dyski odpowiednich kategorii do udziału w zadaniu.
Zapobieganie defragmentacji dysków SSD	Przy włączonej ochronie dyski SSD są wyłączone z defragmentacji.
Pomijanie dysków zawierających kopie w tle innych systemów	Wyklucza takie woluminy z bieżącej operacji.
Wyłączanie automatycznej optymalizacji	Określa, czy w zapisanej konfiguracji działa monitorowanie w tle.

Sprawdź również obie opcje ROI. Ochrona SSD zapobiega defragmentacji dysku SSD. Ochrona ROI ogranicza zapisy przynoszące niewielką korzyść przy korzystaniu z metody SOLID.

Konserwacja i strefy poszczególnych woluminów

Strefy… otwiera edytor stref. **Automatyczna optymalizacja…** otwiera edytor z grupami domyślnymi i pojedynczymi dyskami.

Dla każdego woluminu możesz ustawić odstępy między szybką i dokładną optymalizacją, operacjami TRIM dla SSD, nadpisywaniem wolnego miejsca, konserwacją pamięci z dynamicznym przydzielaniem zasobów (thin provisioning) i oczyszczaniem dysku. Włączaj tylko potrzebne operacje. Nadpisanie wolnego miejsca wpływa na

możliwość odzyskania usuniętych danych. Konserwację pamięci przydzielanej dynamicznie dobierz do wymagań urządzenia. Operacje te nie są poleceniami OODCMD.

Raporty i obszar powiadomień

W sekcji **Opcje** włącz raporty i wybierz liczbę raportów do zachowania, od 1 do 999. W razie potrzeby wybierz poziom szczegółowości dziennika zdarzeń systemu Windows. Możesz także włączyć podsumowanie zadania, ikonę w obszarze powiadomień i zaawansowane opcje sterowania dla zalogowanych użytkowników.

Wykluczenia opisano w rozdziale Pliki, a limity obciążenia i zasilania w rozdziale ActivityMonitor.

ActivityMonitor i ustawienia zasilania

O&O ActivityMonitor określa, kiedy można uruchomić konserwację i w jakim stopniu O&O Defrag może obciążać komputer. Pozwala ograniczyć wpływ konserwacji na pracę użytkownika.

Limity obciążenia i warunki rozpoczęcia

Ustawienie	Działanie
Ograniczenie obciążenia procesora przez O&O Defrag	Ogranicza użycie procesora podczas optymalizacji.
Ograniczenie obciążenia dysku przez O&O Defrag	Ogranicza aktywność dysku związaną z optymalizacją.
Blokada rozpoczęcia przy zajętym procesorze	Nie pozwala rozpocząć pracy po przekroczeniu limitu całkowitego obciążenia procesora.
Blokada rozpoczęcia przy zajętych dyskach	Nie pozwala rozpocząć pracy po przekroczeniu limitu całkowitego obciążenia dysków.
Blokada rozpoczęcia podczas działania wskazanych programów	Nie pozwala rozpocząć pracy, gdy uruchomiony jest program z listy.

Niższy limit obciążenia programu pozostawia więcej zasobów dla innych aplikacji, ale może wydłużyć operację. Warunek rozpoczęcia może opóźnić start zadania. Nie przyspiesza zadania, które już trwa.

Ustawienia globalne

Otwórz **Ustawienia** → **Wydajność** i ustaw limity obciążenia programu, warunki rozpoczęcia i listę programów. Zatwierdź zmiany. Jeśli agent nie dostarczył jeszcze ustawień, opcje mogą być niedostępne do chwili ponownego nawiązania połączenia.

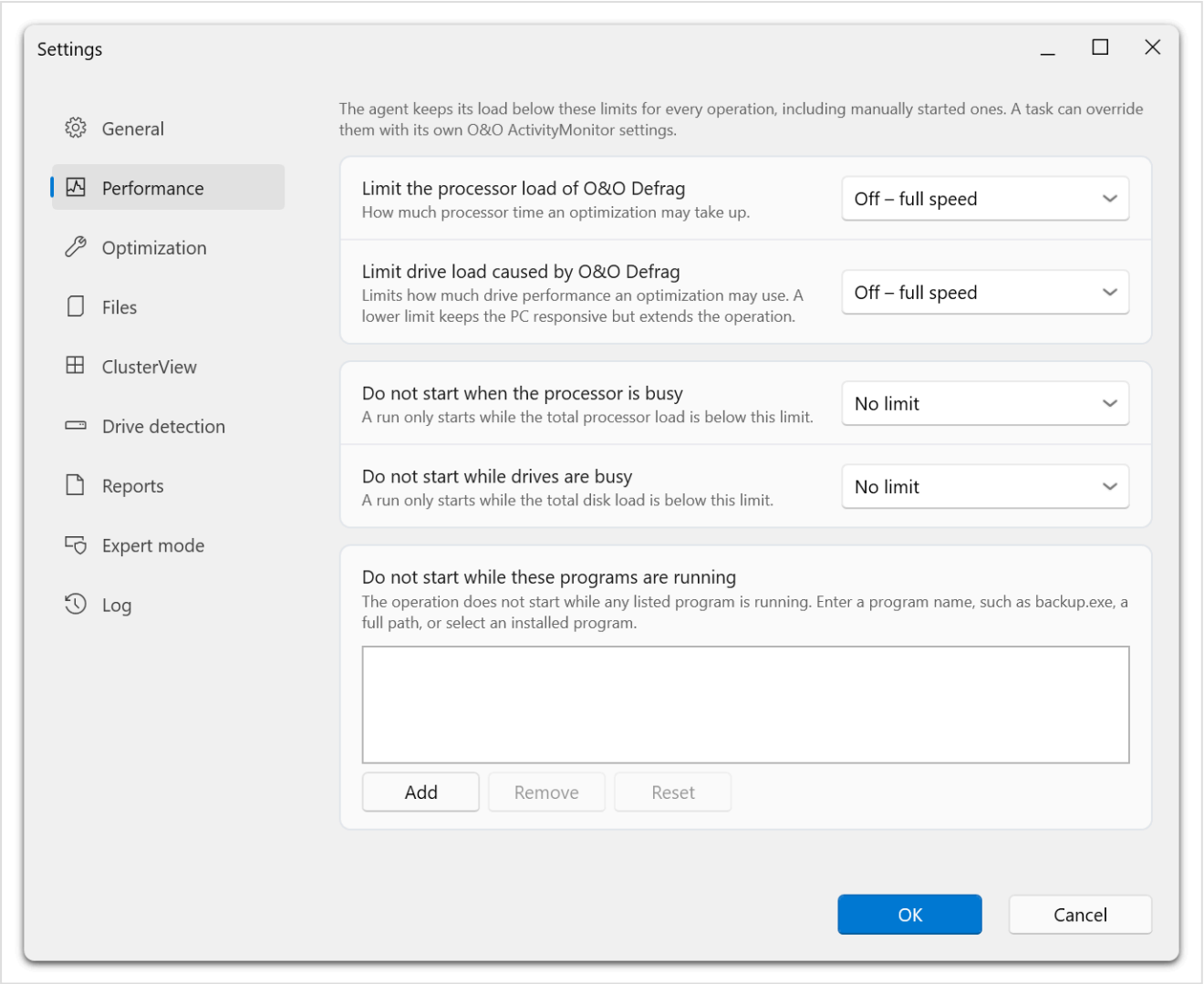

*Pierwsze dwie opcje ograniczają obciążenie powodowane przez O&O Defrag. Wybranie **Wyłączone — pełna szybkość** usuwa limit. Dwie kolejne określają dopuszczalne obciążenie całego komputera przed rozpoczęciem pracy. Wybranie **Bez limitu** wyłącza to ograniczenie. Lista na dole blokuje rozpoczęcie zadania, gdy działa wskazany program.*

Pierwsza para opcji dotyczy zużycia zasobów już w trakcie optymalizacji. Druga rozstrzyga, czy proces może w ogóle się rozpocząć.

Ustawienia zadania

1. Otwórz zadanie do edycji.
2. Wybierz **ActivityMonitor**.
3. Ustaw odpowiednie dla tego okna konserwacji limity obciążenia procesora i dysków.
4. Wybierz **Dodaj** i wpisz nazwę programu lub pełną ścieżkę albo wskaż program z listy zainstalowanych aplikacji.
5. Sprawdź opcje zasilania.
6. Zapisz zadanie.

Jeśli optymalizacja ma poczekać na zakończenie tworzenia kopii zapasowej, dodaj rzeczywisty plik wykonywalny programu do kopii. Podaj jego nazwę, np. `backup.exe`, zamiast nazwy widocznej w menu Start. **Usuń** usuwa wybraną pozycję, a **Resetuj** przywraca domyślną listę.

Laptopy i wybudzanie

Opcja **Zezwalaj na defragmentację tylko przy zasilaniu sieciowym** blokuje rozpoczęcie pracy przy zasilaniu z akumulatora. Opcja **Zatrzymaj, gdy komputer przełączy się na zasilanie bateryjne** określa zachowanie po odłączeniu zasilacza w trakcie pracy. W edytorze zadań jej dostępność zależy od opcji pracy tylko przy zasilaniu sieciowym.

Opcja **Wybudź komputer z hibernacji, aby wykonać to zadanie** zleca wybudzenie komputera na potrzeby zadania. Jej działanie zależy od możliwości sprzętu i ustawień zasilania systemu Windows.

Jeśli zadanie się nie rozpoczyna, sprawdź te ustawienia wraz z harmonogramem, dostępnością dysków i minimalnym progiem fragmentacji.

Polecenia przed zadaniem i po zadaniu

Na karcie **Partia** możesz ustawić polecenia uruchamiane przed zadaniem lub po jego zakończeniu. To zaawansowana funkcja administracyjna służąca do koordynowania konserwacji z innym oprogramowaniem.

Konto wykonujące polecenia

O&O Defrag Agent wykonuje te polecenia na lokalnym koncie **SYSTEM**, które ma szerokie uprawnienia na komputerze. Środowisko tego konta różni się od interaktywnej sesji użytkownika. Zmapowane dyski, poświadczenia użytkownika, pliki jego profilu i komunikaty wymagające odpowiedzi na pulpicie mogą być niedostępne.

Używaj tylko poleceń sprawdzonych i przetestowanych w tym kontekście. Nie wklejaj do zadania skryptów o nieznanym działaniu.

Dodawanie poleceń

1. Otwórz zadanie do edycji i wybierz **Partia**.
2. Włącz **Wykonanie przed zadaniem** lub **Wykonanie po zadaniu**.
3. Przeczytaj i potwierdź ostrzeżenie dotyczące uprawnień.
4. Wpisz polecenia lub wybierz **Importuj…**, aby wczytać plik wsadowy bądź tekstowy.
5. Sprawdź cały tekst i zapisz zadanie.

Import zastępuje dotychczasową treść poleceń. Najpierw skopiuj tekst, który chcesz zachować. Edytor pozwala wprowadzić do 20 480 znaków.

Polecenia przed zadaniem

Użyj ich, gdy przed optymalizacją trzeba wykonać określone przygotowania. Jeśli polecenie wykonywane przed zadaniem zakończy się błędem, optymalizacja się nie rozpocznie. Sprawdź, czy skrypty zwracają właściwe wyniki powodzenia i błędu oraz jawnie obsługują własne błędy.

Unikaj poleceń oczekujących na odpowiedź użytkownika w oknie. Podawaj pełne ścieżki w cudzysłowach i uwzględnij dostęp konta usługi do plików.

Polecenia po zadaniu

Ustaw tu operacje, które mają nastąpić po wykonaniu zadania. Opcje wyłączenia lub ponownego uruchomienia komputera konfiguruje się osobno na karcie **Harmonogram**.

Jeśli polecenie zmienia stan innej aplikacji, zaplanuj i przetestuj przywrócenie jej do pracy po przerwaniu lub niepowodzeniu konserwacji. Niedokończone zadanie może nie przywrócić poprzedniego stanu automatycznie.

Weryfikacja

Przetestuj zadanie w oknie konserwacji pod nadzorem. Sprawdź raporty i odpowiednie dzienniki aplikacji, zanim pozostawisz je do pracy bez nadzoru. Aby zachować zapisany tekst, a zrezygnować z jego wykonywania przed zadaniem lub po nim, wyczyść odpowiednie pole **Włącz**.

Optymalizacja podczas rozruchu

Optymalizacja podczas rozruchu uruchamia O&O Defrag w środowisku odzyskiwania systemu Windows (Windows RE). Pliki blokowane podczas zwykłej pracy systemu są tam dostępne do optymalizacji.

Strona **Optymalizacja podczas rozruchu** zawiera dwa przełączniki. Pierwszy przygotowuje i włącza środowisko optymalizacji, a drugi określa, czy komputer skorzysta z niego przy następnym rozruchu. Lista poniżej określa dyski do optymalizacji.

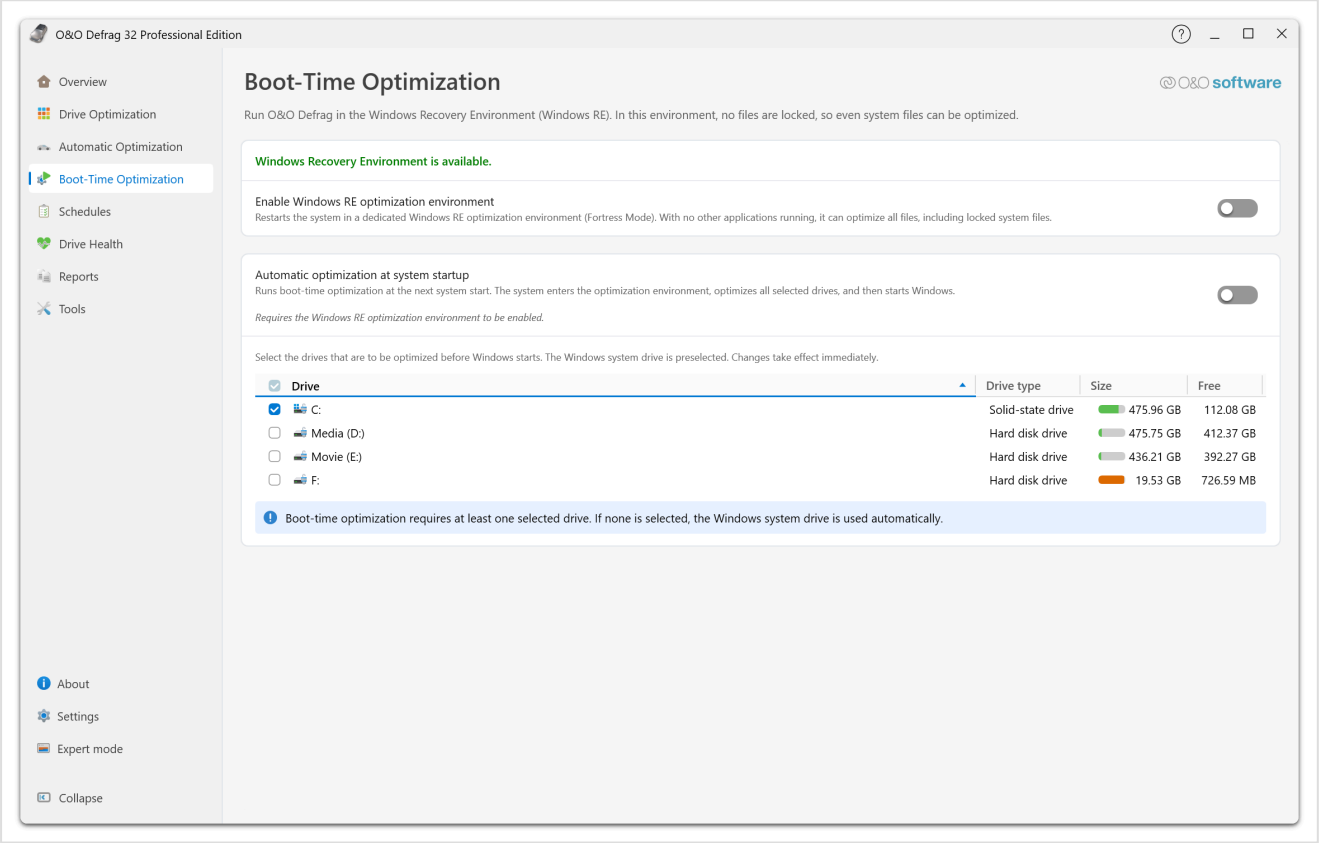

*Wiersz u góry informuje, czy na tym komputerze działa Windows RE. Przełącznik **Włącz środowisko optymalizacji Windows RE** włącza samo środowisko. Do tego czasu **Automatyczna optymalizacja przy uruchamianiu systemu** pozostaje niedostępne. Lista dysków dotyczy optymalizacji podczas rozruchu. Uwaga pod listą wyjaśnia, co dzieje się po usunięciu wszystkich zaznaczeń.*

Wymagania

Potrzebujesz pełnej wersji programu, uprawnień administratora, działającego środowiska Windows RE i wystarczającej ilości wolnego miejsca na przygotowanie środowiska optymalizacji. Strona wyświetla stan dostępności przed włączeniem opcji. Jeśli program poprosi o podniesienie uprawnień, uruchom ponownie O&O Defrag jako administrator i spróbuj jeszcze raz.

Przed intensywną konserwacją wykonaj aktualną kopię zapasową, a przed ponownym uruchomieniem zapisz pracę. Podczas optymalizacji komputer będzie niedostępny. Jeśli korzystasz z funkcji BitLocker, przeczytaj najpierw wskazówki dotyczące funkcji BitLocker.

Włączanie środowiska optymalizacji

Włącz **Włącz środowisko optymalizacji Windows RE**. Program przygotuje wydzielone środowisko Windows RE, które O&O Defrag nazywa **Fortress Mode**. Nie działają w nim inne aplikacje, więc do optymalizacji dostępne są również pliki systemowe zwykle zablokowane podczas pracy.

Samo włączenie środowiska nie uruchamia ponownie komputera ani nie rozpoczyna optymalizacji. Umożliwia późniejszą optymalizację podczas rozruchu. Za jej uruchomienie odpowiada drugi przełącznik.

Wyłącz pierwszy przełącznik, aby usunąć środowisko. Opcja **Automatyczna optymalizacja przy uruchamianiu systemu** wymaga tego środowiska i nie może pozostać włączona po jego usunięciu.

Optymalizacja przy następnym rozruchu

Włącz **Automatyczna optymalizacja przy uruchamianiu systemu**. Przy następnym rozruchu komputer wejdzie do środowiska optymalizacji, zoptymalizuje wybrane dyski, a następnie uruchomi system Windows.

Dopóki środowisko optymalizacji nie jest włączone, opcja pozostaje niedostępna, o czym informuje uwaga pod przełącznikiem. Wyłącz ten przełącznik, aby zrezygnować z zaplanowanej optymalizacji.

Zmiana ustawienia nie wymusza ponownego uruchomienia. Możesz kontynuować pracę i uruchomić komputer ponownie w dogodnym momencie.

Wybór dysków

Na liście pod przełącznikami zaznacz dyski do optymalizacji przed uruchomieniem Windows. Domyślnie zaznaczony jest dysk systemowy. Każdy wiersz zawiera typ, rozmiar i ilość wolnego miejsca. Pole w nagłówku kolumny zaznacza wszystkie dyski.

Zmiany obowiązują od razu, także gdy operacja oczekuje już na ponowne uruchomienie. Jeśli usuniesz wszystkie zaznaczenia, program automatycznie użyje dysku systemowego Windows. Aby odwołać operację, wyłącz drugi przełącznik.

Po zakończeniu

Otwórz O&O Defrag i sprawdź wynik w sekcji Raporty i dzienniki. Pliki wykluczone przez reguły lub pominięte zgodnie z ustawieniami ROI mogą nadal być pofragmentowane. Nie każdy plik lub urządzenie da się zoptymalizować nawet w środowisku odzyskiwania.

Gdy środowisko Windows RE jest niedostępne

Jeśli program informuje, że środowisko odzyskiwania jest niedostępne, nie wymuszaj ponownego uruchomienia w tym środowisku. Przeczytaj komunikat i sprawdź dzienniki. Przyczyną może być brak plików odzyskiwania, niewystarczająca ilość miejsca na dysku systemowym, błąd podczas montowania lub zapisywania obrazu odzyskiwania albo niepełna instalacja.

Zobacz Rozwiązywanie problemów z Windows RE.

Fortress Mode

Fortress Mode to wydzielone środowisko Windows RE używane do optymalizacji podczas rozruchu. Ponieważ inne aplikacje nie są w nim uruchomione, można zoptymalizować pliki, które podczas zwykłej pracy pozostają otwarte w systemie Windows.

Włącz środowisko i wybierz dyski na stronie Optymalizacja podczas rozruchu. Poniżej znajdziesz wskazówki dotyczące przygotowań do ponownego uruchomienia i przebiegu optymalizacji.

Przed ponownym uruchomieniem

1. Zakończ pracę w innych aplikacjach i zapisz otwarte pliki.
2. Zapewnij komputerowi niezawodne źródło zasilania.
3. Sprawdź dyski zaznaczone na stronie **Optymalizacja podczas rozruchu**.
4. Upewnij się, że środowisko optymalizacji Windows RE jest włączone.
5. Przygotuj informacje potrzebne do odzyskania dostępu do dysków zaszyfrowanych funkcją BitLocker.

W przypadku korzystania z funkcji BitLocker program może poprosić o zawieszenie ochrony do czasu zwykłego uruchomienia systemu Windows. Zanim przejdziesz dalej, przeczytaj komunikat. Dane pozostają zaszyfrowane, a ochrona jest wznawiana po uruchomieniu systemu. Przestrzegaj zasad szyfrowania obowiązujących w organizacji i po powrocie do systemu Windows sprawdź stan ochrony.

Zaplanuj przerwę w pracy. Od chwili ponownego uruchomienia komputera do ponownego załadowania systemu Windows nie będzie można z niego korzystać.

Podczas optymalizacji

O&O Defrag czeka na wykrycie dysków, optymalizuje wybrane dyski, w tym dyski w kolejce, a następnie wraca do systemu Windows. Nie trzeba samodzielnie zamykać programu.

Litery dysków i dostępność urządzeń w środowisku Windows RE mogą się różnić od tych w systemie Windows. Program rozpoznaje wcześniej wybrane woluminy i wyświetla ich pierwotne nazwy z systemu Windows. Jeżeli zaszyfrowany dysk wymaga odblokowania, podaj klucz funkcji BitLocker.

Po powrocie do systemu Windows

Otwórz O&O Defrag i sprawdź wynik w sekcji Raporty i dzienniki. Jeśli ochrona funkcji BitLocker została zawieszona, sprawdź jej stan.

Niektóre pliki mogą pozostać pofragmentowane, ponieważ reguły plików je wykluczają lub program celowo pomija je na podstawie ustawień ROI. Nawet w środowisku odzyskiwania optymalizacja niektórych plików lub urządzeń może być niemożliwa.

W razie problemów

Jeżeli nie uda się rozpocząć optymalizacji żadnego z wybranych dysków lub podczas pracy zostanie utracone połączenie z agentem, komputer wróci do systemu Windows. Sam powrót do systemu nie świadczy o powodzeniu operacji. Sprawdź raporty.

Jeżeli uruchomienie się nie powiedzie, przed ponownym uruchomieniem komputera może na krótko pojawić się kod zakończenia i wskazówka dotycząca pliku dziennika. Zapisz te informacje i sprawdź dzienniki. W ustaleniu przyczyny działowi pomocy ułatwią pracę zarówno zwykłe dzienniki aplikacji, jak i trwałe dzienniki środowiska odzyskiwania. Zobacz Raporty i dzienniki.

Przy standardowym rozwiązywaniu problemów nie zmieniaj konfiguracji rozruchu systemu Windows ani nie usuwaj partycji odzyskiwania. Jeśli chcesz usunąć przygotowane środowisko, wyłącz opcję **Włącz środowisko optymalizacji Windows RE** na stronie Optymalizacja podczas rozruchu i postępuj zgodnie ze wskazówkami dotyczącymi zgłoszonego błędu.

Opis ustawień

Otwórz **Ustawienia** z poziomu aplikacji. Wybierz stronę, wprowadź zmiany i zatwierdź okno. Anulowanie odrzuca oczekujące zmiany. Jeśli konieczne jest dodatkowe potwierdzenie lub ponowne uruchomienie, program wyświetli odpowiedni komunikat.

Automatyczną optymalizację i optymalizację podczas rozruchu konfiguruje się na osobnych stronach głównych. W widoku Optymalizacja podczas rozruchu przełączniki i wybór dysków obowiązują natychmiast.

Okno obejmuje strony **Ogólne**, **Wydajność**, **Optymalizacja**, **Pliki**, **ClusterView**, **Wykrywanie dysków**, **Raporty**, **Tryb eksperta** i **Dziennik**. Przyciskiem **OK** zatwierdzisz zmiany, a przyciskiem **Anuluj** je odrzucisz.

Ogólne

Język ustawia język interfejsu. Domyślnie odpowiada on językowi Windows. Po zmianie uruchom aplikację ponownie. **Tryb wyświetlania** pozwala wybrać tryb jasny, ciemny lub kontrastowy. Domyślnie stosuje ustawienie Windows.

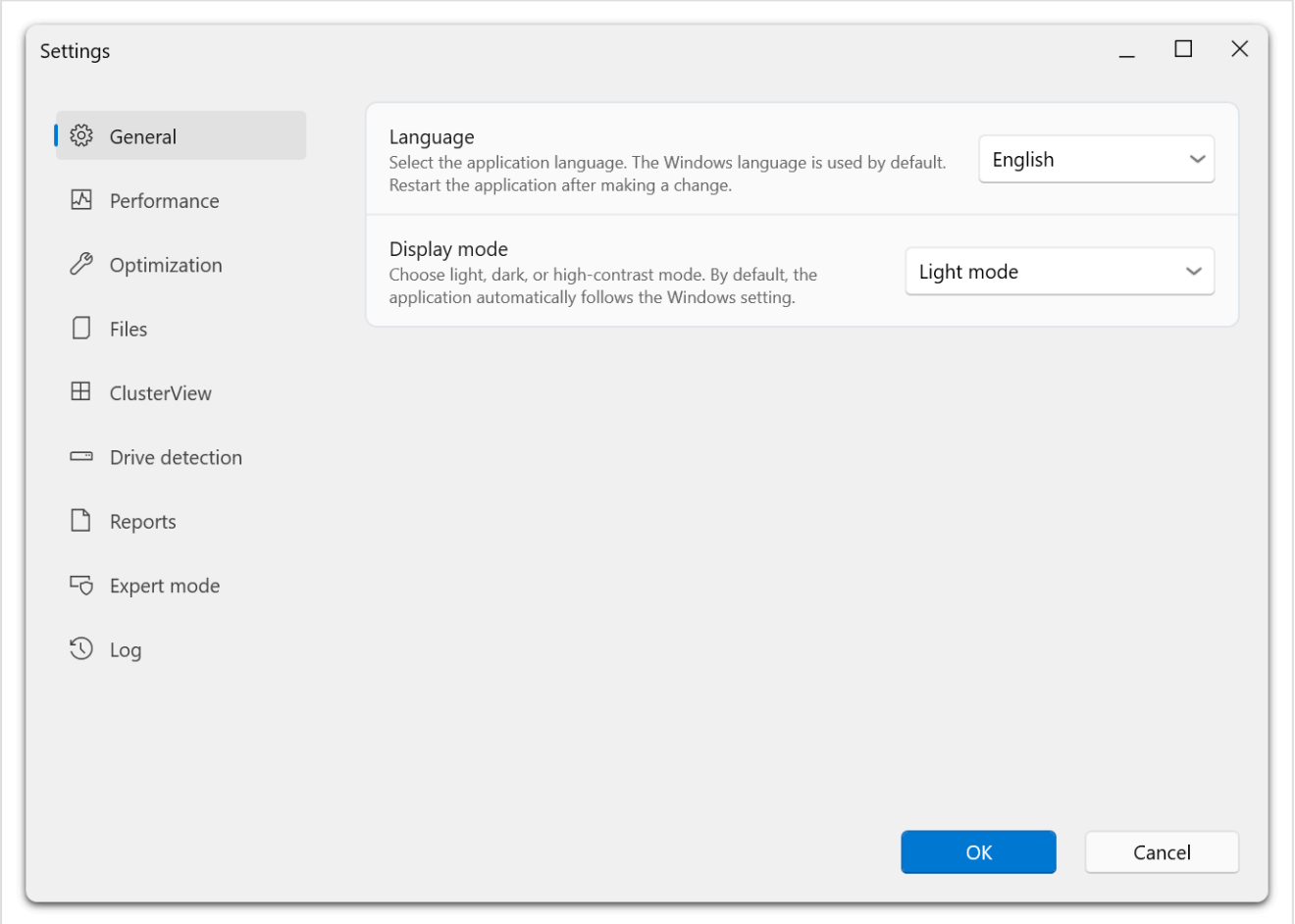

Lista po lewej jest widoczna na każdej stronie okna i pozwala przełączać grupy ustawień bez zamykania okna.

Wydajność

Ustaw limity obciążenia procesora i dysku przez Defrag, progi obciążenia komputera blokujące rozpoczęcie zadania, programy blokujące oraz zatrzymywanie przy zasilaniu z akumulatora. Są to domyślne wartości globalne. Zadania mogą mieć własne ustawienia. Zobacz ActivityMonitor.

Optymalizacja

Ustawienie	Przeznaczenie
Sprawdzanie dysków przed defragmentacją i przerywanie w razie błędu	Sprawdza system plików przed przeniesieniem danych.
Równoległa optymalizacja wielu dysków fizycznych	Zezwala na jednoczesną pracę na osobnych urządzeniach fizycznych.
Uwzględnianie zaleceń systemu dotyczących układu plików (layout.ini)	Stosuje dostępne zalecenia systemu Windows dotyczące rozmieszczenia plików.
Optymalizacja tylko plików, dla których korzyść uzasadnia zapis (współczynnik ROI)	Pomija mało opłacalne zapisy przy metodach SOLID i SOLID/Complete.
Pomijanie w raporcie fragmentacji pozostawionej przez współczynnik ROI	Dostosowuje statystykę fragmentacji do reguły ROI.
Uwzględnianie dysków wymiennych i zewnętrznych	Dopuszcza te kategorie dysków do odpowiednich operacji.
Zapobieganie defragmentacji SSD	Włącza ochronę przed defragmentacją dla dysków SSD.
Pomijanie dysków z kopiami w tle innych systemów	Wyklucza te dyski z operacji.
Wyłączanie automatycznej optymalizacji	Wyłącza optymalizację w tle w opcjach agenta.
Podział dysków na strefy (niezalecany dla SSD)	Włącza podział na strefy dla woluminów.
Zezwolenie na zdalną administrację z tej samej sieci	Umożliwia zarządzanie z innych komputerów w tej samej podsieci.

Włącz zdalną administrację tylko wtedy, gdy rzeczywiście potrzebujesz takiej konfiguracji. Udostępnia agenta komputerom w podsieci. Nie zamienia udziału sieciowego w dysk lokalny do optymalizacji. Sam O&O Defrag nie udostępnia konsoli do zarządzania innym komputerem.

Nowe zadania przejmują wartości globalne przy tworzeniu. Po zmianie tych ustawień sprawdź osobno istniejące zadania.

Pliki

Zarządzaj wykluczonymi ścieżkami, regułami wymuszającymi uwzględnienie oraz limitem rozmiaru pliku. Zgodna reguła włączająca jest nadrzędna wobec wykluczenia. Zobacz Reguły plików.

ClusterView

Zmień rozmiar bloków, dopasowanie do DPI, cieniowanie, efekt 3D i wyróżnienie zaznaczenia. Wpływają one wyłącznie na wygląd.

Wykrywanie dysków

Popraw typ nośnika, jeśli Windows podał go błędnie. Zatwierdzenie zmiany może wymagać ponownego uruchomienia agenta, dlatego najpierw zakończ trwające operacje. Zobacz Wykrywanie dysków.

Raporty

Włącz raporty, wybierz liczbę przechowywanych raportów od 1 do 999, poziom szczegółowości dziennika zdarzeń Windows oraz opcje podsumowania i obszaru powiadomień. Zobacz Raporty i dzienniki.

Tryb eksperta

Tryb eksperta powoduje uruchamianie O&O Defrag bezpośrednio w klasycznym interfejsie ze szczegółowymi widokami. Możesz z niego w dowolnym momencie wrócić do nowoczesnej strony przeglądu. Ustawienie określa tylko interfejs początkowy. Zobacz Korzystanie z interfejsu.

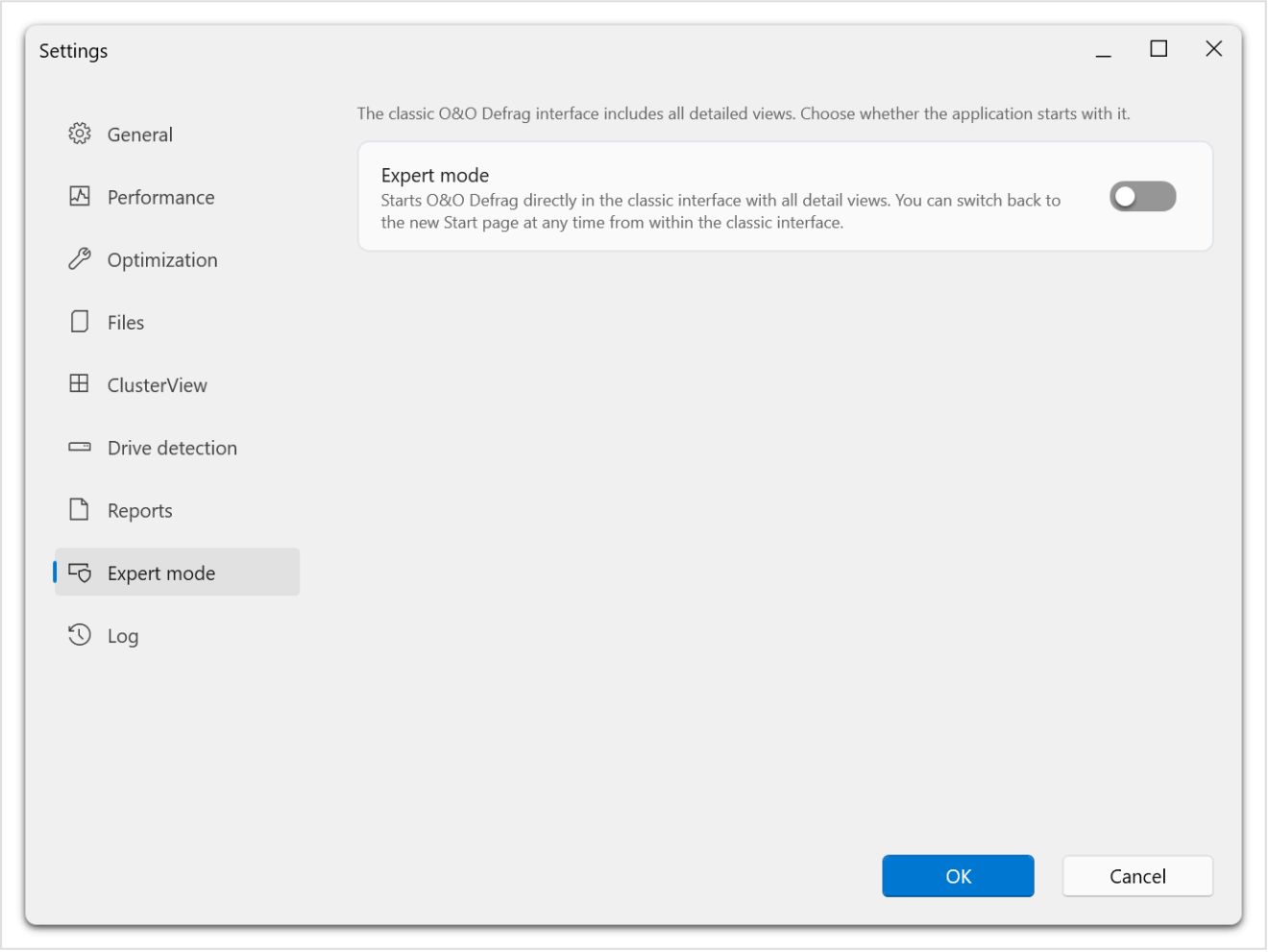

Po wyłączeniu tego przełącznika program otwiera stronę przeglądu nowoczesnego interfejsu.

Dziennik i diagnostyka zaawansowana

W razie problemu włącz **Włącz rejestrowanie** na stronie **Dziennik**. Strona podaje również folder zapisu plików dziennika. Otwierając ustawienia z przytrzymanym klawiszem Shift, uzyskasz dostęp do strony zaawansowanej z rejestrowaniem pracy silnika i przywracaniem ustawień użytkownika.

Przywracaj ustawienia tylko wtedy, gdy chcesz zresetować preferencje i masz potrzebne dane licencyjne. Może być konieczne ponowne uruchomienie programu i wprowadzenie licencji. Przy zwykłej diagnostyce zacznij od dzienników.

Niedostępne ustawienia

Strony pobierające dane z agenta pozostają niedostępne do chwili otrzymania ważnej, bieżącej konfiguracji. Poczekaj na połączenie lub zaktualizuj niezgodną wersję usługi. Niedostępny przełącznik nie informuje o aktualnej wartości opcji.

Wykluczanie i włączanie plików

Reguły plików określają, które pliki uczestniczą w optymalizacji. Globalne reguły znajdziesz w sekcji **Ustawienia → Pliki**. Każde zapisane zadanie ma również kartę **Pliki**.

Wykluczanie plików lub folderów

1. Otwórz stronę plików w ustawieniach globalnych lub w odpowiednim zadaniu.
2. Przejdź do sekcji **Wykluczone pliki i foldery**.
3. Wybierz **Dodaj** i wpisz ścieżkę lub maskę albo wskaż pliki i foldery w oknie wyboru.
4. Sprawdź listę.
5. Zatwierdź ustawienia lub zapisz zadanie.

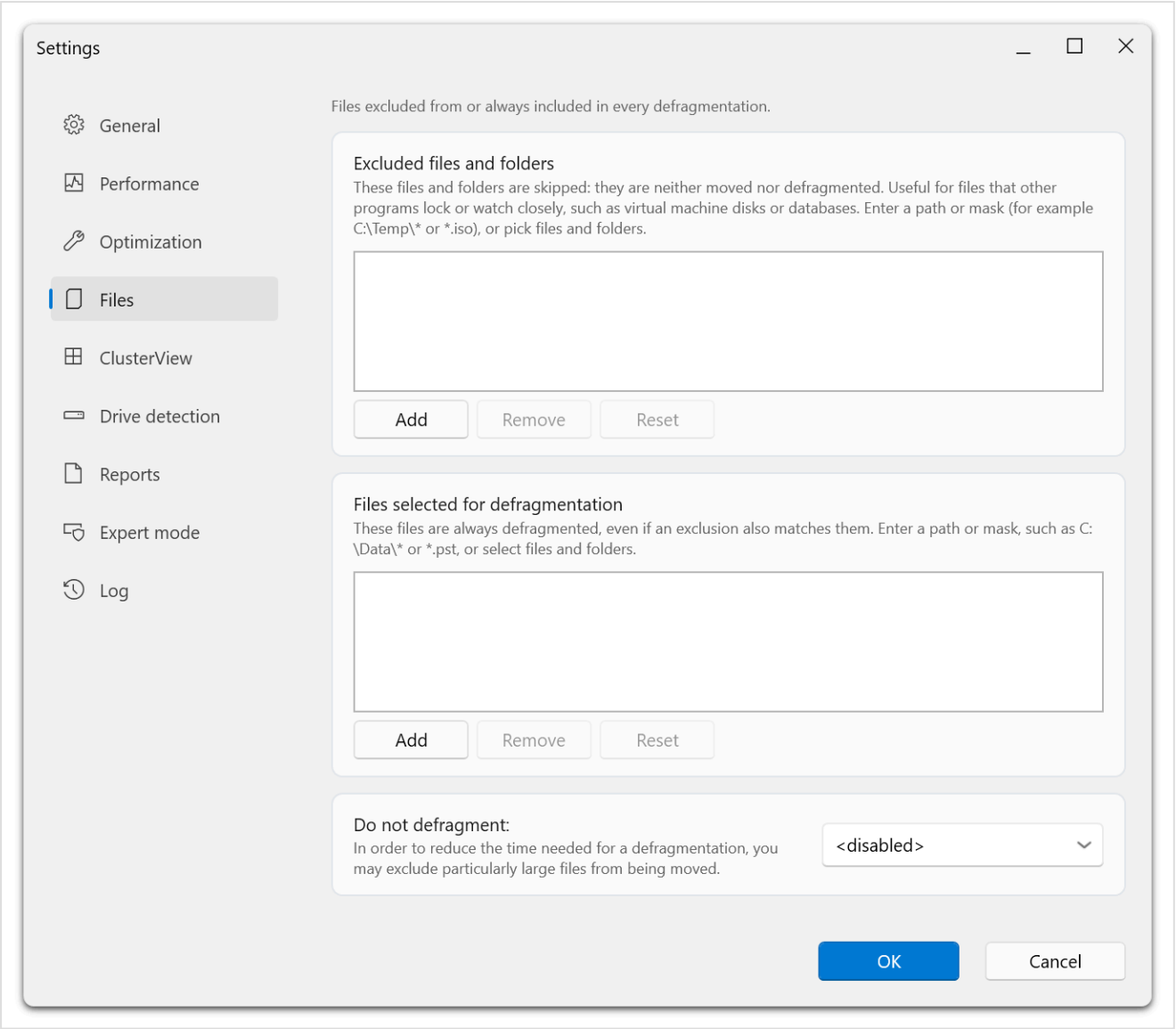

*Na stronie są dwie listy. Elementy w sekcji **Wykluczone pliki i foldery** nie są przenoszone ani defragmentowane. Elementy w sekcji **Pliki wybrane do defragmentacji** są uwzględniane nawet wtedy, gdy pasują również do wykluczenia. Opcja **Nie defragmentuj** na dole strony jest odrębnym filtrem rozmiaru.*

Przykłady:

Reguła	Zakres
`C:\Temp\*`	Zawartość wskazanego folderu tymczasowego.
`D:\VirtualMachines\*`	Pliki w folderze maszyn wirtualnych, których zwykła optymalizacja ma nie przenosić.
`*.iso`	Pliki pasujące do maski nazw obrazów ISO.
`D:\Data\archive.bin`	Jeden plik podany z nazwy.

Okno wyboru dodaje plik jako ścieżkę, a folder jako ścieżkę zakończoną `\*`. Informacja o odmowie dostępu oznacza, że nie udało się odczytać zawartości folderu. Nie oznacza, że folder jest pusty.

Włączanie plików, które mają uczestniczyć w optymalizacji

Lista reguł włączających nosi nazwę **Pliki wybrane do defragmentacji**. Pliki z tej listy są uwzględniane, nawet jeśli pasują także do wykluczenia.

Przykładowo reguła włączająca konkretny plik w folderze `D:\Data\*` ma pierwszeństwo przed szerokim wykluczeniem tego folderu. Jeśli plik mimo wykluczenia jest przetwarzany, sprawdź obie listy.

Włączenie nie zwalnia blokady pliku i nie gwarantuje spełnienia innych warunków optymalizacji. Nie używaj listy do obchodzenia wymagań aplikacji zarządzającej plikiem.

Wykluczanie dużych plików

W sekcji **Nie defragmentuj** wybierz próg rozmiaru. Wartość `<disabled>` wyłącza filtr. Pominięcie bardzo dużych plików może skrócić czas operacji, ale pliki te nie zostaną w niej zoptymalizowane.

Filtr działa niezależnie od współczynnika ROI, który ocenia korzyść w stosunku do kosztu zapisów.

Edycja, przywracanie i sprawdzanie

Zaznacz regułę i wybierz **Usuń**, aby ją usunąć. **Resetuj** przywraca domyślną listę. Przed zatwierdzeniem sprawdź jej zawartość.

Po zapisaniu uruchom analizę i odpowiednie zadanie konserwacji. Następnie sprawdź informacje o pliku i raport. Nowe zadania przejmują ustawienia domyślne przy tworzeniu. Zmiana reguł globalnych nie zastępuje automatycznie reguł wszystkich zapisanych zadań.

Poprawianie wykrytego typu dysku

O&O Defrag rozpoznaje dyski HDD i SSD na podstawie danych z systemu Windows. Kontroler, macierz RAID lub obudowa USB mogą niekiedy podać nieprawidłową lub niepełną informację o typie nośnika.

Co sprawdzić przed zmianą

Sprawdź model fizycznego urządzenia i specyfikację producenta. W przypadku wirtualnej lub warstwowej pamięci masowej ustal, co oznacza typ zgłaszany dla danej litery dysku.

Ręczny wybór wpływa na sposób traktowania dysku przez O&O Defrag. Nie zmienia sprzętu ani obsługiwanych przez urządzenie poleceń.

Zmiana typu

1. Zakończ trwające zadania optymalizacji.
2. Otwórz **Ustawienia** → **Wykrywanie dysków**.
3. Znajdź dysk po literze i etykiecie. Sprawdź wartość w kolumnie **Typ dysku**.
4. Otwórz menu **Wykrywanie dysków** w odpowiednim wierszu i wybierz właściwy typ nośnika.
5. Zatwierdź ustawienia. Wykonaj polecenia ewentualnego komunikatu o ponownym uruchomieniu usługi.
6. Poczekaj na ponowne połączenie. Następnie sprawdź listę dysków i zalecenia Asystenta.

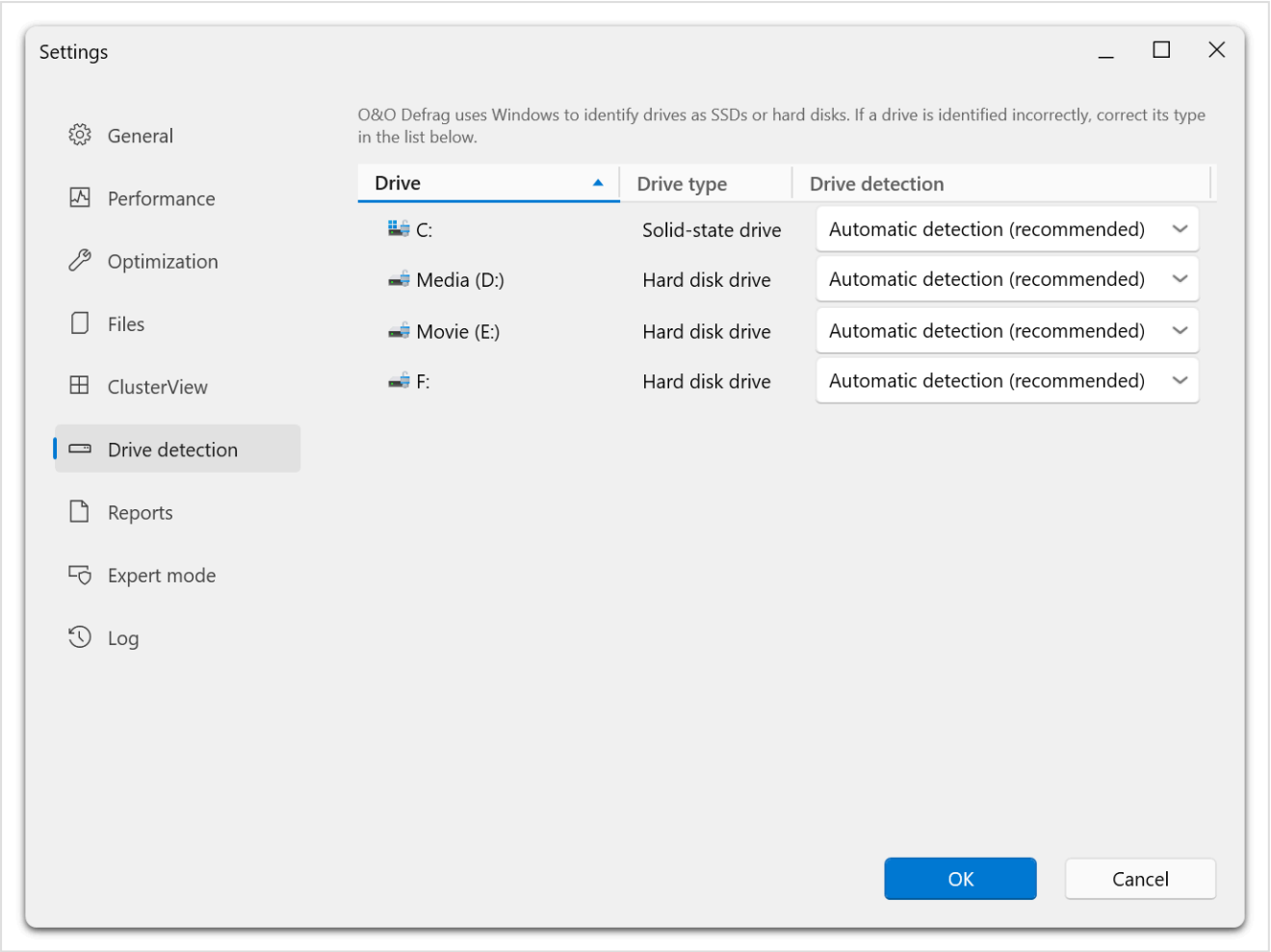

__Typ dysku__ pokazuje typ aktualnie przyjęty przez O&O Defrag. Zmiany wprowadza się w kolumnie __Wykrywanie dysków__. Do czasu ręcznej zmiany każdy wiersz ma ustawienie __Automatyczne wykrywanie (zalecane)__.

Jeśli ręcznie ustawiony typ przestał być odpowiedni, np. po wymianie urządzenia lub obudowy, ponownie wybierz **Automatyczne wykrywanie (zalecane)**.

Po zmianie

Sprawdź ochronę SSD, ustawienia TRIM i metody zaplanowane dla woluminu. Jeżeli urządzenie jest dyskiem SSD, zweryfikuj zadania jawnie wskazujące tradycyjną metodę sortowania dla HDD.

Jeśli dysku w ogóle nie ma na liście, zacznij od rozdziału Brak dysku lub dysk niedostępny. Ręczne wskazanie typu nie przywraca dostępu do odłączonego lub niedostępnego urządzenia.

Raporty, dzienniki i historia

Raporty opisują zakończone operacje na dyskach. Dzienniki zawierają zdarzenia diagnostyczne aplikacji i usługi. W raportach sprawdzisz wyniki konserwacji, a w dziennikach szukaj przyczyny błędu.

Przeglądanie raportów

1. Otwórz **Raporty**.
2. Znajdź wpis według daty, dysku i działania. Filtr w prawym górnym rogu ogranicza listę do wybranego dysku.
3. Zaznacz wpis i wybierz **Pokaż** lub kliknij go dwukrotnie.
4. Sprawdź wynik i dostępne statystyki sprzed operacji i po jej zakończeniu.

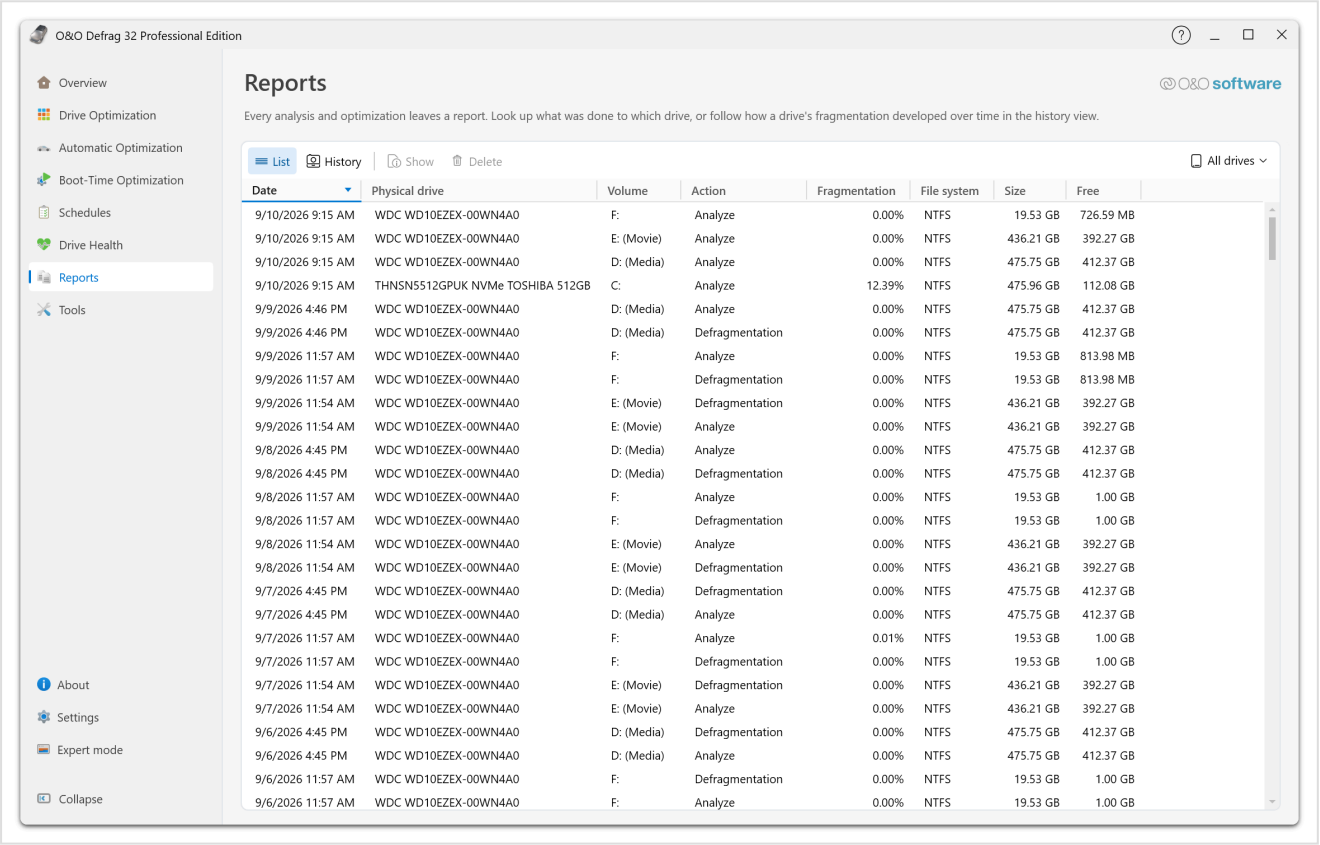

*Widok **Lista** przedstawia osobny wiersz dla każdej operacji z datą, dyskiem fizycznym, woluminem, działaniem, fragmentacją, systemem plików, pojemnością i wolnym miejscem. **Historia** pokazuje zmiany fragmentacji dysku w czasie. **Pokaż** otwiera zaznaczony raport, a **Usuń** go usuwa. Menu po prawej ogranicza listę do jednego dysku.*

Analiza, optymalizacja i poszczególne przebiegi metod mogą dostarczać różnych informacji. Przed porównaniem sprawdź, czy raporty dotyczą tego samego woluminu i porównywalnych działań.

Opcja raportowania ROI wpływa na statystyki fragmentacji. Wyniki uzyskane w innej wersji lub przy innych ustawieniach mogą nie być bezpośrednio porównywalne.

Włączenie i przechowywanie raportów

Otwórz **Ustawienia** → **Raporty**, włącz **Twórz raporty** i ustaw **Maksymalna liczba zapisanych raportów** w zakresie **od 1 do 999**. Poszczególne zadania mają własne ustawienia raportowania.

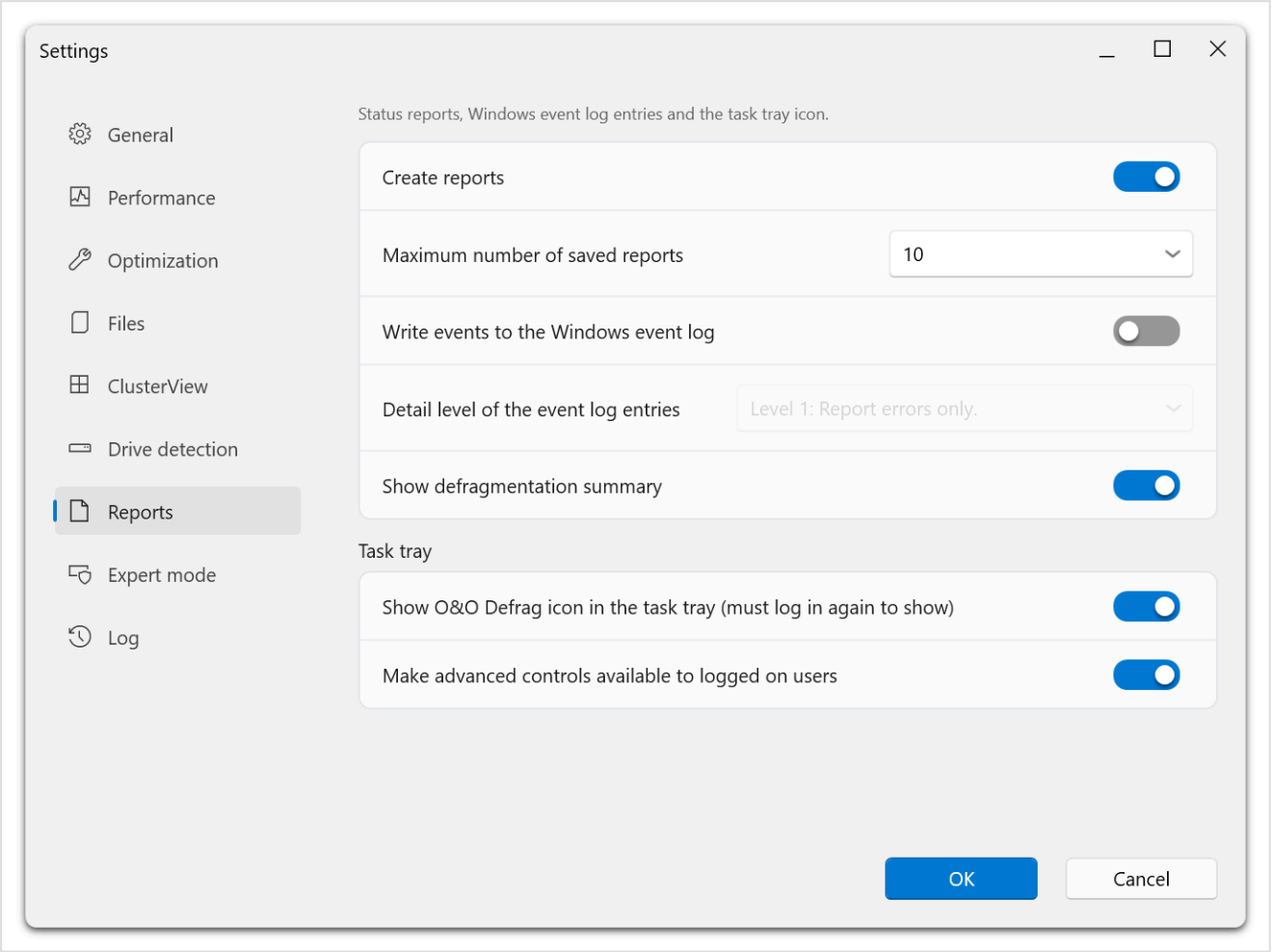

*Na tej samej stronie znajdują się opcje dziennika zdarzeń Windows oraz ustawienia obszaru powiadomień w sekcji **Zasobnik systemowy**. Opcja **Poziom szczegółowości wpisów dziennika zdarzeń** jest dostępna po włączeniu **Zapisuj zdarzenia w dzienniku zdarzeń systemu Windows**.*

Zadanie ograniczone do analizy i raportowania wymaga tworzenia raportów. Pole tej opcji pozostaje zaznaczone.

Niepotrzebne wpisy możesz usunąć z listy raportów. Usunięcie historii nie cofa optymalizacji. Wcześniej zachowaj informacje potrzebne pomocy technicznej.

Dziennik zdarzeń systemu Windows

Włącz **Zapisuj zdarzenia w dzienniku zdarzeń systemu Windows** i wybierz poziom szczegółowości:

1. Tylko błędy.
2. Ostrzeżenia i błędy.
3. Informacje, ostrzeżenia i błędy.
4. Wszystkie dostępne informacje.

Wpisy odczytasz w Podglądzie zdarzeń systemu Windows. Wyższy poziom tworzy więcej wpisów. Dobierz go do potrzeb diagnostycznych.

Dzienniki aplikacji

Włącz rejestrowanie w sekcji **Ustawienia**, odtwórz problem, a następnie otwórz przeglądarkę dzienników z okna **Informacje o O&O Defrag**. Do głównych plików diagnostycznych należą `OODefrag.log`, `OODefragTray.log` i, jeśli włączono jego zapisywanie, `OODefragEngine.log`.

Standardowe dzienniki znajdują się w folderze dzienników aplikacji w lokalnych danych aplikacji. Dokładną ścieżkę swojej instalacji znajdziesz w przeglądarce.

W Windows RE program stara się zapisywać dzienniki na dostępnym do zapisu dysku stałym, zwykle w `C:\OO Software\OO Defrag\Logs\`. W tym środowisku litery dysków mogą być inne. Jeśli zapis na trwałym nośniku nie był możliwy, dzienniki mogą zniknąć po ponownym uruchomieniu.

Przekazywanie informacji diagnostycznych

Zanotuj czas błędu, dysk, działanie, metodę, wersję i kroki odtwarzające problem. Przed udostępnieniem dzienników sprawdź ścieżki plików, nazwy użytkowników i dane licencyjne. Zobacz Kontakt z pomocą techniczną.

Usługa w tle i ikona w obszarze powiadomień

Agent O&O Defrag wykonuje konserwację niezależnie od głównego okna. Aplikacja w obszarze powiadomień pokazuje stan, a przy odpowiednich uprawnieniach umożliwia również sterowanie operacjami.

Włączanie ikony

Otwórz **Ustawienia** → **Raporty** i włącz wyświetlanie ikony O&O Defrag w obszarze powiadomień. Może być konieczne wylogowanie się i ponowne zalogowanie. Jeśli ikony nie widać, sprawdź ukryte ikony w Windows.

Opcja **Udostępnij zaawansowane sterowanie zalogowanym użytkownikom** udostępnia dodatkowe funkcje zalogowanym użytkownikom. Uwzględnij zasady administracyjne obowiązujące na komputerze.

Sprawdzanie aktywności

Ikona i jej menu pozwalają sprawdzić dostępne informacje oraz otworzyć aplikację. Aby sprawdzić dokładny postęp, otwórz **Optymalizacja dysku** i wybierz dysk.

Aby zakończyć operację, użyj polecenia Zatrzymaj i zaczekaj na potwierdzenie. Zamknięcie okna interfejsu nie zatrzymuje agenta.

Praca automatyczna

Agent zarządza zarówno optymalizacją w tle, jak i zadaniami. Jeśli operacja rozpoczęła się nieoczekiwanie, sprawdź **Automatyczna optymalizacja** oraz **Harmonogramy**.

Aby wstrzymać zwykłą konserwację, najpierw skorzystaj z ustawień aplikacji i poleceń sterujących. Pozwala to zachować widoczną konfigurację bez wyłączania usługi.

Tryb hibernacji agenta

Wybierz **Uruchom tryb hibernacji**, aby zawiesić agenta, lub **Zakończ tryb hibernacji**, aby wznowić jego działanie. Rozpoczęcie tego trybu wymaga uprawnień administratora i zatrzymuje usługę **O&O Defrag Agent**. Wpływa to na oba interfejsy i całą pracę agenta, także konserwację zaplanowaną. Windows nie przechodzi w stan hibernacji. Zakończenie trybu ponownie uruchamia usługę.

Do zwykłej przerwy użyj **Wstrzymaj**, dzięki czemu agent pozostanie dostępny. Polecenia z obszaru powiadomień obejmują dyski na jego liście. Aby działać na jednym dysku, wybierz go w głównym interfejsie.

Monitorowanie aktywności dysków

O&O DriveLED jest osobną aplikacją uruchamianą z sekcji **Narzędzia**. Jej widok aktywności dysków jest niezależny od stanu agenta Defrag w obszarze powiadomień. Zobacz Narzędzia dodatkowe.

Dodatkowe narzędzia O&O

Na stronie **Narzędzia** znajdziesz karty uruchamiające osobne aplikacje O&O do pracy z dyskami i systemem Windows.

Karta	Narzędzie	Przeznaczenie
Pokaż operacje dostępu	O&O VisualDisk	Bieżące odczyty i zapisy oraz szczegółowy test wydajności przy fragmentacji.
Obserwuj aktywność dysku	O&O DriveLED	Monitorowanie aktywności dysków na wąskim pasku.
Sprawdź i napraw	O&O CheckAndRepair	Sprawdzanie i naprawianie problemów Windows i systemu plików.
Sprawdź wydajność	O&O SpeedCheck	Ogólne testy wydajności Windows.
Optymalizuj uruchamianie	O&O StartupManager	Przeglądanie i zarządzanie aplikacjami uruchamianymi z systemem.
Usuń aplikacje	O&O AppBuster	Przeglądanie i usuwanie niepotrzebnych aplikacji Windows.
Oczyść	O&O SystemCleaner	Wyszukiwanie i usuwanie wybranych zbędnych danych.

Uruchamianie narzędzia

1. Otwórz **Narzędzia**.
2. Wybierz kartę odpowiedniej aplikacji.
3. Jeśli narzędzia jeszcze nie ma, zapoznaj się z proponowanym pobraniem i instalacją.
4. Jeśli oferowana jest aktualizacja, sprawdź jej informacje.
5. Kontynuuj pracę w oknie narzędzia.

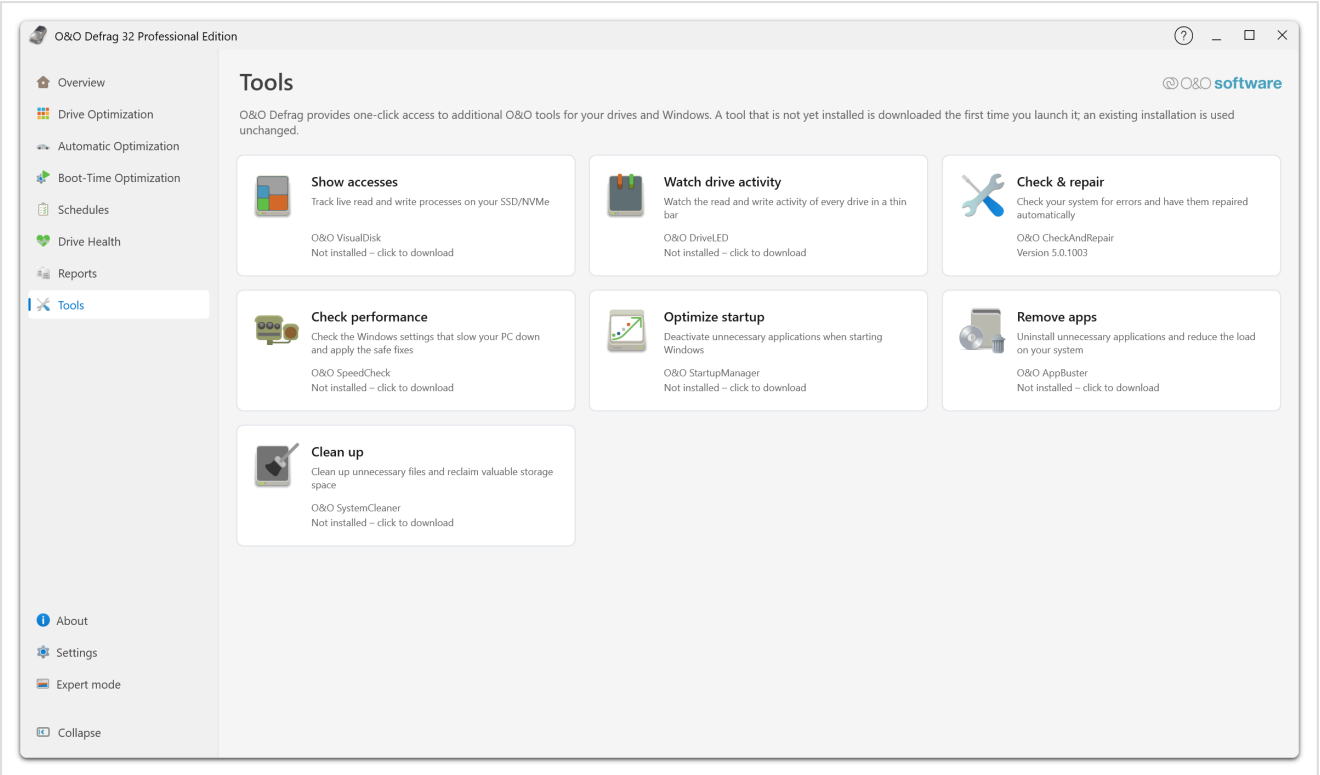

*Karta podaje zadanie, krótki opis i nazwę aplikacji. Poniżej znajduje się jej stan. Dla zainstalowanego narzędzia wyświetla się wersja, a dla brakującego komunikat **Nie zainstalowano — kliknij, aby pobrać**.*

Program korzysta z wykrytej instalacji. Pierwsze pobranie wymaga połączenia i dostępnego pakietu. Jeśli podpis nie przejdzie weryfikacji, program może odmówić uruchomienia. Sprawdź wyświetlony błąd i wskazówki pomocy technicznej. Nie zastępuj pliku niewiarygodnym programem.

W środowisku odzyskiwania pobieranie i sprawdzanie aktualizacji jest wyłączone. Przygotuj potrzebne narzędzia podczas zwykłej pracy Windows.

Zakres podręcznika

Narzędzia mają własne interfejsy, pomoc, aktualizacje i potwierdzenia działań. Karta w Defrag służy do uruchomienia aplikacji. Nie oznacza wbudowania jej w mechanizm optymalizacji ani objęcia wszystkimi licencjami Defrag.

Oczyszczanie i kontrolę systemu plików opisuje rozdział Oczyszczanie i naprawa. Dalsze informacje znajdziesz w pomocy wybranego narzędzia. W klasycznym interfejsie dostępny jest wbudowany DiskCleaner.

Strona przeglądu O&O Defrag ocenia dyski. Do ogólniejszego badania wydajności Windows użyj SpeedCheck.

Oczyszczanie i naprawa systemu plików

Przy braku miejsca i błędach systemu plików użyj odpowiedniego narzędzia. Następnie wróć do O&O Defrag i ponownie przeanalizuj dysk.

Oczyszczanie

Uruchom **O&O SystemCleaner** z sekcji **Narzędzia**. Wbudowane funkcje klasycznego interfejsu opisuje rozdział O&O DiskCleaner.

1. Otwórz aplikację do oczyszczania. Przeprowadzi Cię przez etapy analizy (**Analizuj**), oczyszczania (**Oczyść**) i zakończenia (**Zakończ**).
2. Usuń zaznaczenie kategorii, które chcesz zachować. Każdy wiersz opisuje zawartość kategorii i skutek usunięcia.
3. Na dole wybierz dyski, a następnie **Analizuj**. Analiza niczego nie usuwa.
4. Przejrzyj zgłoszone kategorie, liczbę plików i ich rozmiary.
5. Zaznacz tylko dane, które rzeczywiście chcesz usunąć.
6. Zatwierdź oczyszczanie w oknie programu.
7. Wróć do O&O Defrag i ponownie przeanalizuj dysk.

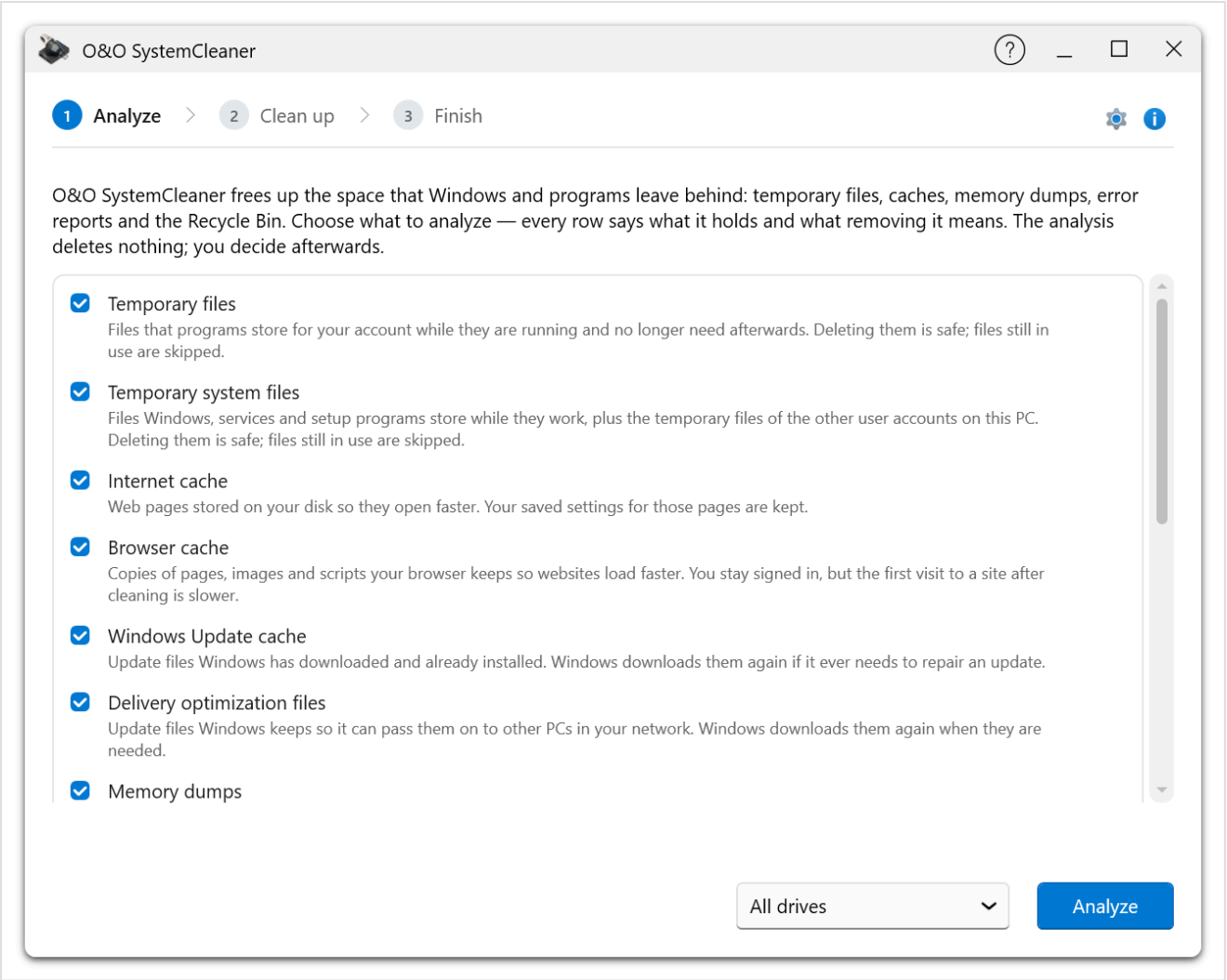

Numerowane etapy u góry pokazują bieżący krok. Domyślnie zaznaczone są wszystkie kategorie. Przeczytaj ich opisy przed analizą. Po usunięciu pamięci podręcznej przeglądarki lub Windows Update niektóre dane aplikacje albo system będą musiały pobrać ponownie.

Oczyszczanie może usunąć dane. Uważnie przeczytaj opisy kategorii, zwłaszcza kosza, pobranych plików, poprzednich instalacji Windows i pamięci podręcznych używanych przez inne programy. Usunięcie poprzedniej instalacji Windows może uniemożliwić przywrócenie wcześniejszej wersji.

Rozmiar podany po skanowaniu jest szacunkiem. Podczas oczyszczania niektóre pliki mogą być zablokowane lub już nie istnieć.

Sprawdzanie i naprawa

1. W sekcji **Narzędzia** użyj karty **Sprawdź i napraw**, aby uruchomić **O&O CheckAndRepair**.
2. Na etapie **Sprawdź** zaznacz obszary do zbadania i usuń zaznaczenie obszarów do pominięcia.
3. Wybierz **Sprawdź** i poczekaj na wynik. Zależnie od ilości danych i typu dysku może to potrwać kilka minut.
4. Na etapie **Napraw** przejrzyj wynik, zanim zezwolisz na zmiany.
5. Postępuj zgodnie z komunikatami dotyczącymi ponownego uruchomienia lub dostępu wyłącznego.
6. Na etapie **Zakończ** przeczytaj podsumowanie. Wróć do Defrag i ponów analizę.

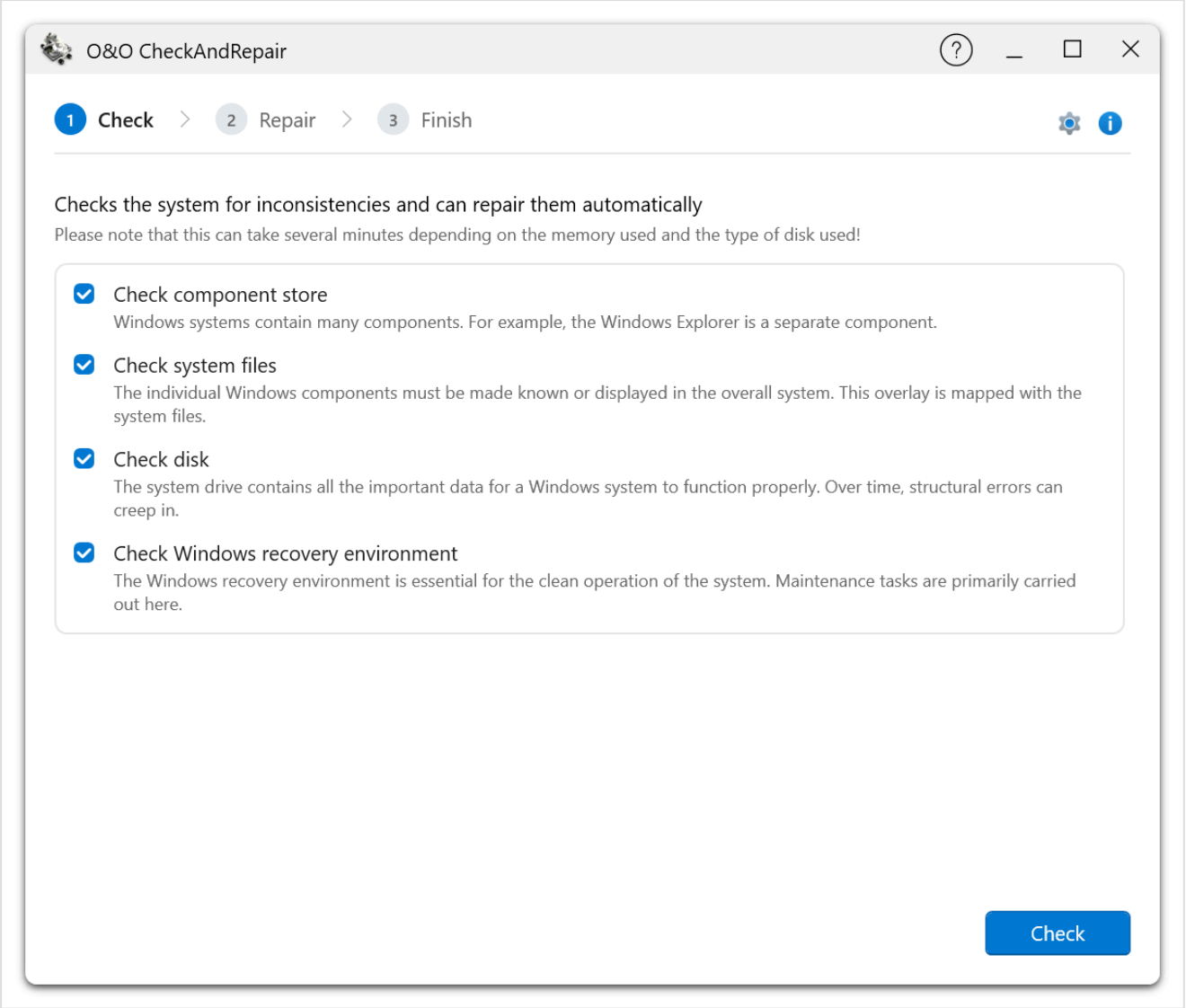

*Aplikacja ma trzy etapy: **Sprawdź**, **Napraw** i **Zakończ**. Sprawdzane są magazyn składników, pliki systemowe, dysk i środowisko odzyskiwania Windows. Przy każdej pozycji znajdziesz opis danego obszaru.*

Sprawdzanie bada spójność. Naprawa zmienia system i może wymagać dostępu wyłącznego. Przygotuj aktualną kopię zapasową i stosuj zalecenia narzędzia dotyczące wykrytego problemu.

Opcja **Sprawdź dyski przed defragmentacją i przerwij w razie błędu** nie oznacza automatycznej naprawy każdego błędu przez Defrag. W razie błędu najpierw usuń jego przyczynę, a następnie ponów optymalizację.

Ostrzeżenia sprzętowe

Jeśli dysk znika, wielokrotnie zgłasza błędy odczytu lub ma złą ocenę kondycji, zabezpiecz dane i zbadaj urządzenie. Naprawa systemu plików ani defragmentacja nie naprawią uszkodzonego nośnika. Zobacz Kondycja dysku.

Pierwsze kroki z OODCMD

OODCMD.exe steruje agentem O&O Defrag z terminala lub skryptu. Umożliwia analizę i optymalizację dysków, odczyt stanu, zatrzymanie operacji oraz przełączanie między wstrzymaniem a wznowieniem.

Wymagania

- Pełna, ważna licencja O&O Defrag. OODCMD jest niedostępny w wersji próbnej.
- Zgodne wersje narzędzia wiersza polecenia i agenta.
- Dostęp do lokalnej usługi agenta **OODefragAgent**.
- Dostępny dysk rozpoznany przez agenta.

Otwórz terminal z uprawnieniami administracyjnymi wymaganymi przez instalację. Używaj zainstalowanego programu, a nie pliku skopiowanego z innej wersji produktu.

Pierwsze polecenia

W katalogu instalacyjnym uruchom:

```
.\OODCMD.exe version
.\OODCMD.exe help
.\OODCMD.exe list
.\OODCMD.exe status
.\OODCMD.exe analyze C:
```

Analiza nie przenosi plików. Polecenie domyślnie czeka na zakończenie i wyświetla postęp.

Dla czytelności w dalszych przykładach stosujemy `OODCMD`. W PowerShell, aby uruchomić program z bieżącego katalogu, użyj `.\OODCMD.exe` lub podaj pełną ścieżkę do pliku wykonywalnego.

Wybór dysku

Dysk możesz wskazać jako `C`, `C:` lub `C:\`. Aby wybrać kilka dysków, podaj kilka liter. Argument `all` oznacza wszystkie dyski rozpoznane przez agenta. Najpierw sprawdź wynik `list`. Argument `all` może objąć więcej dysków, niż planujesz.

Wybór metody

Polecenie `OODCMD defrag C:` wybiera metodę **SOLID/Quick**. Aby wskazać inną metodę, użyj `--method` lub osobnego polecenia z nazwą metody.

W nowoczesnym interfejsie szybka metoda nosi nazwę **SOLID**, a w OODCMD **SOLID/Quick**. Polecenie `OODCMD solid C:` wybiera natomiast **SOLID/Complete**.

Ograniczenia

OODCMD nie służy do wprowadzania kluczy licencyjnych, tworzenia zadań interfejsu graficznego ani uruchamiania dodatkowych narzędzi do sprawdzania dysku, TRIM dla SSD, nadpisywania wolnego miejsca, obsługi thin provisioning czy oczyszczania za pomocą DiskCleaner. Do tych zadań służą odpowiednie funkcje aplikacji.

Przed sterowaniem trwającymi operacjami przeczytaj opis poleceń, a przed dodaniem OODCMD do nienadzorowanych skryptów zapoznaj się z przykładami.

Polecenia OODCMD

Składnia:

```
OODCMD <command> [drive ...] [options]
```

Wielkość liter w poleceniach i nazwach metod nie ma znaczenia. W tabelach podano nazwy podstawowe. Listę poleceń obsługiwanych przez zainstalowaną wersję wyświetlisz za pomocą `OODCMD help`.

Polecenia

Polecenie	Znaczenie
`analyze <drive ...>`	Analizuje wybrane dyski bez zmiany rozmieszczenia plików.
`defrag <drive ...>`	Optymalizuje przy użyciu metody SOLID/Quick lub metody wskazanej za pomocą `--method`.
`<method> <drive ...>`	Uruchamia jedną z metod opisanych poniżej.
`list`	Wyświetla listę dysków rozpoznanych przez agenta.
`status [drive ...]`	Wyświetla stan i fragmentację wskazanych dysków. Pomiń argumenty dysków, aby sprawdzić wszystkie dostępne dyski.
`status [drive ...] --follow`	Wyświetla postęp trwających operacji do chwili ich zakończenia.
`stop <drive ...>`	Zatrzymuje wybrane operacje w toku.
`pause <drive ...>`	Wstrzymuje trwającą operację lub wznawia operację wstrzymaną.
`resume <drive ...>`	Alias polecenia pause. Również przełącza stan operacji.
`license`	Wyświetla stan licencji. Nie służy do wprowadzania klucza licencyjnego.
`version`	Wyświetla wersję.
`help [topic]`	Wyświetla pomoc ogólną lub pomoc dotyczącą tematu `methods`, `exitcodes`, `examples` albo metody podanej z nazwy.

Wstrzymywanie polega na przełączaniu stanu. Przed użyciem `pause` lub `resume` sprawdź stan operacji. Ponowne wywołanie `resume` może wstrzymać operację, która już działa.

Metody

Nazwa polecenia	Metoda
`solid-quick`	SOLID/Quick, domyślna metoda dla `defrag`.
`solid`	SOLID/Complete.
`stealth`	STEALTH.
`space`	SPACE.
`complete-name`	COMPLETE/Name.
`complete-modified`	COMPLETE/Modified.
`complete-access`	COMPLETE/Access.
`optimize`	OPTIMIZE. Wymaga włączenia stref.
`optimize-quick`	OPTIMIZE/Quick. Wymaga włączenia stref.
`optimize-complete`	OPTIMIZE/Complete. Wymaga włączenia stref.

Popularne aliasy to `quick` dla `solid-quick` oraz `solid-complete` dla `solid`. W skryptach używaj nazw podstawowych. Polecenie `help methods` wyświetla aliasy obsługiwane w zainstalowanej wersji.

Opcje

Opcja	Znaczenie
`-m, --method <name>`	Metoda dla polecenia `defrag`.
`-n, --no-wait`	Kończy polecenie zaraz po przyjęciu operacji przez agenta.
`-f, --follow`	Śledzi postęp operacji za pomocą polecenia `status`.
`-i, --interval <seconds>`	Odstęp między aktualizacjami postępu. Domyślnie 2 sekundy.
`-t, --timeout <seconds>`	Limit czasu nawiązania połączenia z agentem. Domyślnie 30 sekund.
`-v, --verbose`	Wyświetla dostępne szczegóły dotyczące bieżącego pliku, obciążenia i dysku.
`-q, --quiet`	Ukrywa zwykłe komunikaty o postępie. Nadal wyświetla ostrzeżenia, błędy i wynik końcowy.

Odstęp między aktualizacjami i limit czasu połączenia podaje się w pełnych sekundach od 1 do 3600. **Limit dotyczy wyłącznie nawiązywania połączenia z agentem. Optymalizacja może trwać dłużej.**

Bez opcji `--no-wait` polecenia analizy i optymalizacji czekają na zakończenie operacji. Z opcją `--no-wait` pomyślny wynik oznacza, że agent przyjął operację do wykonania.

Przerywanie polecenia oczekującego na zakończenie

Podczas oczekiwania naciśnij Ctrl+C, aby zażądać zatrzymania operacji rozpoczętych tym wywołaniem. Ponowne naciśnięcie Ctrl+C natychmiast zamyka program. Agent może nadal wykonywać te operacje, dlatego sprawdź ich stan.

Oddzielnie uruchomione polecenie `status --follow` jedynie obserwuje trwające operacje. Zamknięcie go nie musi zatrzymać operacji, które rozpoczęto innym poleceniem.

Kody zakończenia

Kod	Znaczenie
0	Powodzenie. Operacja została ukończona lub, w przypadku opcji `--no-wait`, przyjęta do wykonania.
1	Nieprawidłowy wiersz polecenia.
2	Wersja próbna, brak licencji albo licencja wygasła lub jest nieprawidłowa.
3	Agent jest niedostępny.
4	Dysk jest nierozpoznany lub niedostępny do wyboru.
5	Operacja się nie rozpoczęła. Możliwe przyczyny to zajęty dysk, wyłączone strefy lub brak wymaganego potwierdzenia.
6	Operacja nie została ukończona. Dotyczy to również niepotwierdzonego zatrzymania lub wstrzymania.
7	Przerwano za pomocą Ctrl+C.
8	Utracono połączenie podczas oczekiwania.
9	Nieoczekiwany błąd.

Bezpośrednio po zakończeniu OODCMD odczytaj `%ERRORLEVEL%` w wierszu polecenia lub `$LASTEXITCODE` w programie PowerShell.

Przykłady i skrypty OODCMD

Uruchamiaj przykłady tylko na dyskach przeznaczonych do konserwacji. W razie potrzeby zmień litery dysków i ścieżkę instalacji.

Sprawdzenie dysku przed wprowadzeniem zmian

```
OODCMD list
OODCMD status C:
OODCMD analyze C:
```

Pierwsze dwa polecenia wyświetlają stan. Ostatnie analizuje układ plików bez zmiany ich rozmieszczenia.

Uruchomienie metody i oczekiwanie na wynik

```
OODCMD defrag C: --method solid-quick
OODCMD solid D: E: --verbose
```

Pierwsze polecenie uruchamia szybką metodę SOLID. Drugie uruchamia SOLID/Complete na obu dyskach i wyświetla więcej szczegółów. Dyski są przetwarzane jednocześnie. Weź pod uwagę, czy korzystają z tego samego fizycznego urządzenia pamięci masowej.

Oddzielne uruchamianie i śledzenie operacji

```
OODCMD stealth D: --no-wait
OODCMD status D: --follow --interval 5
```

Pierwsze polecenie kończy się po przyjęciu operacji do wykonania. Drugie śledzi jej przebieg. Aby potwierdzić pomyślne zakończenie, sprawdź ostateczny wynik operacji. Pierwszy kod zakończenia potwierdza jedynie jej przyjęcie.

Zatrzymanie wybranych operacji

```
OODCMD status D:
OODCMD stop D:
OODCMD status D:
```

Polecenia `stop all` używaj wyłącznie w celu zatrzymania operacji na wszystkich dyskach. Zarówno wstrzymywanie, jak i wznawianie przełącza stan operacji. Zawsze sprawdź najpierw bieżący stan.

Analiza i zachowanie wyniku w PowerShell

```
$oodcmd = Join-Path $env:ProgramFiles 'OO Software\Defrag\OODCMD.exe'
if (-not (Test-Path -LiteralPath $oodcmd)) {
 throw 'Locate OODCMD.exe in your O&O Defrag installation and update the path.'
}

& $oodcmd analyze C: --quiet
$result = $LASTEXITCODE
if ($result -ne 0) {
 Write-Error "O&O Defrag analysis failed with exit code $result."
}
exit $result
```

Zapisz przykład jako skrypt, jeśli końcowe `exit` ma przekazać wynik harmonogramowi. Przy wykonywaniu poleceń interaktywnie pomiń końcowe `exit`, aby nie zamknąć powłoki.

Po sprawdzeniu skryptu możesz zastąpić `analyze` nazwą właściwej metody optymalizacji. Pozostaw oczekiwanie na zakończenie, jeśli harmonogram potrzebuje końcowego wyniku operacji.

Plik wsadowy

Przykład zakłada, że OODCMD jest dostępny w zmiennej PATH lub że plik wsadowy uruchamiasz z katalogu instalacyjnego:

```
@echo off
OODCMD analyze C: --quiet
set "result=%ERRORLEVEL%"
if not "%result%"=="0" echo O^&O Defrag returned exit code %result%.
exit /b %result%
```

Jeśli programu nie ma w PATH, podaj pełną ścieżkę do pliku wykonywalnego w cudzysłowach. W zaplanowanym zadaniu świadomie wybierz konto wykonujące zadanie i katalog roboczy. Przed ponowieniem przejrzyj tabelę kodów zakończenia. Nieprawidłowa licencja lub nierozpoznany dysk wymagają usunięcia przyczyny błędu.

Słownik

Termin	Znaczenie
Agent	Usługa w tle wykonująca operacje Defrag i zarządzająca harmonogramami.
Rozmiar przydzielony	Miejsce faktycznie przydzielone plikowi na dysku. Może się różnić od rozmiaru logicznego.
Analiza	Odczyt i ocena rozmieszczenia danych bez ich przenoszenia.
Automatyczna optymalizacja	Konserwacja w tle w określonych odstępach czasu.
Optymalizacja podczas rozruchu	Konserwacja w środowisku Fortress Mode przed uruchomieniem Windows.
Klaster	Jednostka przydziału miejsca w systemie plików.
ClusterInspector	Informacje o plikach w obszarze zaznaczonym w ClusterView.
ClusterView	Mapa klastrów woluminu pogrupowanych w bloki na ekranie.
COMPLETE	Rodzina metod porządkujących pliki na HDD według nazwy lub znaczników czasu.
Defragmentacja	Łączenie oddzielnie zapisanych fragmentów plików.
Wykluczenie	Ścieżka lub maska wskazująca pliki do pominięcia.
Fragment (extent)	Ciągły obszar zajęty przez dane pliku.
FileInspector	Filtrowane listy plików do analizy wykorzystania miejsca i fragmentacji.
Fortress Mode	Wydzielone środowisko konserwacji O&O Defrag oparte na Windows RE.
Scalanie wolnego miejsca	Łączenie oddzielnych wolnych obszarów w mniejszą liczbę większych.
HDD	Mechaniczny dysk twardy.
Reguła włączania	Nakazuje uwzględnienie pasujących plików w defragmentacji i ma pierwszeństwo przed wykluczeniem.
Zadanie	Zapisana operacja konserwacji z dyskami, metodami, harmonogramem i warunkami.
Rozmiar logiczny	Rozmiar pliku widziany przez aplikacje.
Metadane	Struktury systemu plików służące do opisywania danych i zarządzania nimi.
OODCMD	Narzędzie wiersza polecenia O&O Defrag dla użytkowników.
OPTIMIZE	Rodzina metod wymagających skonfigurowanych stref.
Współczynnik ROI	Stosunek korzyści z ograniczenia fragmentacji do kosztu wymaganych zapisów.
S.M.A.R.T.	Udostępniane przez urządzenie dane o kondycji i monitorowaniu.
SOLID	Optymalizacja plików ograniczająca zapisy. W wierszu polecenia szybki wariant nosi nazwę SOLID/Quick.

Termin	Znaczenie
SOLID/Complete	Dokładniejsza optymalizacja SOLID z dodatkowym scalaniem.
SPACE	Metoda stosowana do scalania wolnego miejsca.
SSD	Dysk półprzewodnikowy wykorzystujący pamięć flash.
STEALTH	Metoda defragmentacji o małym zapotrzebowaniu na zasoby.
TRIM	Powiadomienie informujące dysk SSD, że wskazane obszary nie są już potrzebne.
Wolumin	Logiczny wolumin pamięci masowej Windows, często oznaczany literą dysku.
Windows RE	Środowisko odzyskiwania systemu Windows używane do przygotowania konserwacji podczas rozruchu.
Strefa	Grupa plików z własnymi regułami rozmieszczenia i metodą optymalizacji.

Rozwiązywanie problemów

Zanotuj dokładny komunikat błędu, wybrany dysk i wykonywaną operację. Zapisz czas, aby odnaleźć odpowiedni raport lub wpis dziennika.

Agent niedostępny

Objawy: brak listy dysków, komunikat o niedostępnej usłudze lub kod zakończenia OODCMD równy 3.

1. Po uruchomieniu odczekaj chwilę na połączenie z agentem.
2. Otwórz Usługi systemu Windows i sprawdź **O&O Defrag Agent** (`OODefragAgent`).
3. Jeśli usługa jest zatrzymana, uruchom ją z odpowiednimi uprawnieniami administratora.
4. Jeśli interfejs lub strona automatycznej optymalizacji zgłasza nieaktualną wersję usługi, zaktualizuj lub napraw instalację produktu.
5. Ponownie otwórz aplikację i sprawdź wynik.

Jeśli w menu obszaru powiadomień wybrano **Uruchom tryb hibernacji**, agent został celowo zatrzymany. Wybierz **Zakończ tryb hibernacji** i ponownie sprawdź usługę.

Przed ponownym uruchomieniem działającej usługi zakończ lub świadomie zatrzymaj konserwację. Jeśli usługa nie startuje, zbierz błędy aplikacji i usługi Windows dla pomocy technicznej.

Brak dysku lub dysk niedostępny

Sprawdź, czy Windows ma dostęp do woluminu oraz czy jest on podłączony, odblokowany i gotowy do pracy. W odpowiednich ustawieniach lub zadaniu sprawdź **Uwzględnij dyski wymienne** i **Uwzględnij dyski zewnętrzne**.

Udział sieciowy nie jest lokalnym woluminem. Zadanie zachowuje konfigurację niedostępnego dysku, ale nie może na nim pracować. Opcja **Wykrywanie dysków** służy do poprawienia typu nośnika, a nie przywracania brakującego woluminu.

Niedostępny przycisk uruchamiania lub metoda

Zaznacz dysk i sprawdź, czy operacja już trwa lub oczekuje w kolejce. Jeśli Asystent o to prosi, przeprowadź analizę. Sprawdź ograniczenia wersji próbnej, ochronę SSD i wymagania dotyczące stref.

Przy komunikacie **Brak działań** przeczytaj uzasadnienie zamiast wielokrotnie wymuszać działanie. Kod zakończenia 5 w OODCMD może oznaczać m.in. zajęty dysk lub wyłączone strefy.

Optymalizacja działa wolno lub oczekuje

Duże pliki, duża liczba plików, mało wolnego miejsca, pełne metody i inne operacje na dysku mogą wydłużać pracę. Sprawdź limity wydajności, warunki rozpoczęcia w ActivityMonitor zadania, procesy blokujące i zasilanie.

Przed zwiększeniem limitów sprawdź, czy wybrano cel **Zachowaj responsywność** albo czy trwa tworzenie kopii zapasowej lub działa inny program blokujący.

Pliki pozostają pofragmentowane

Wykonaj ponowną analizę i sprawdź pliki. Możliwe przyczyny to blokada, wykluczenia, filtr rozmiaru, niewystarczające miejsce robocze lub reguła ROI.

Sprawdź **Współczynnik ROI** oraz pasujące reguły włączania i wykluczania. W uzasadnionych przypadkach dla obsługiwanych zablokowanych plików skorzystaj z optymalizacji podczas rozruchu. Powtarzanie pełnego przebiegu nie usunie każdej przyczyny.

Zadanie się nie uruchomiło

Otwórz **Harmonogramy** i sprawdź:

- Zapisany harmonogram i wybrane dni tygodnia.
- Czy co najmniej jeden dysk ma włączoną metodę.
- Dostępność dysków i minimalne progi fragmentacji.
- Warunki zasilania sieciowego i wybudzania.
- Dopuszczalne obciążenie procesora i dysku oraz procesy blokujące.
- Datę zakończenia, maksymalny czas pracy i opcje opóźnionego rozpoczęcia.
- Ewentualny błąd polecenia wykonywanego przed zadaniem.

Pole **Następne uruchomienie** wyświetla **nie zaplanowano** bez obliczania następnego terminu. Ustal, czy usługa wykonała zadanie, na podstawie zapisanej konfiguracji, danych ostatniego uruchomienia i raportów.

Brak raportu

Włącz **Twórz raporty** w ustawieniach globalnych i sprawdź odpowiednią opcję zadania. Zaczekaj na zakończenie operacji i sprawdź limit przechowywania raportów. Usunięty raport, także usunięty automatycznie z powodu limitu, nie pozwala ustalić ostatniego wyniku.

Nie udało się przygotować Windows RE

Na stronie **Optymalizacja podczas rozruchu** sprawdź najpierw informację o dostępności środowiska odzyskiwania Windows. Najpierw włącz **Włącz środowisko optymalizacji Windows RE**, a następnie **Automatyczna optymalizacja przy uruchamianiu systemu**. Obie opcje wymagają pełnej wersji i uprawnień administratora.

Jeśli nastąpił powrót do Windows bez optymalizacji właściwych dysków, sprawdź ich dostępność i dzienniki. Powrót następuje także wtedy, gdy nie można rozpocząć pracy na żadnym wybranym dysku lub zostanie utracone połączenie z agentem. Zobacz Fortress Mode.

Przed ponownym uruchomieniem przeczytaj komunikat przygotowania środowiska. Sprawdź jego dostępność i wolne miejsce na dysku systemowym. Jeśli nie powiodło się zamontowanie lub zatwierdzenie obrazu odzyskiwania, może być potrzebna diagnostyka obsługi obrazów Windows.

Włącz rejestrowanie i powtórz przygotowanie. Jeśli komunikat wskazuje na DISM, zbierz `%WINDIR%\Logs\DISM\dism.log` oraz dziennik Defrag. Jeśli nie można znaleźć katalogu instalacji, napraw lub zainstaluj ponownie O&O Defrag.

Nie usuwaj partycji odzyskiwania ani nie zmieniaj konfiguracji rozruchu w ramach ogólnej próby naprawy. Przekaż pomocy technicznej dokładny błąd.

Nie można zmienić TRIM dla SSD

Stan nieznany oznacza, że Windows nie dostarczył użytecznych informacji. Jeśli system odrzuca zmianę, sprawdź uprawnienia administratora i obsługę funkcji przez nośnik. Stan harmonogramu optymalizacji Windows nie rozstrzyga o stanie TRIM.

Narzędzie się nie otwiera

Jeżeli narzędzie wymaga pobrania, sprawdź połączenie. Przeczytaj błąd na karcie i skorzystaj z proponowanej instalacji lub naprawy. W Windows RE pobieranie jest wyłączone. W przypadku błędu weryfikacji podpisu ustal jego przyczynę zamiast obchodzić kontrolę.

Błąd sprzętowy lub błąd systemu plików

Przed ponawianiem obciążającej konserwacji zabezpiecz dane i zbadaj dysk. Sprawdź kondycję dysku oraz użyj odpowiedniego narzędzia sprawdzania lub naprawy. Defragmentacja nie naprawia sprzętu.

Jeśli problem nadal występuje, skontaktuj się z pomocą techniczną i dołącz odpowiednie raporty i dzienniki.

Najczęściej zadawane pytania

Czy każdy dysk trzeba optymalizować ręcznie?

Nie. Zacznij od analizy i sprawdź zalecenie Asystenta. Bieżącą konserwację może wykonywać automatyczna optymalizacja. Komunikat **Brak działań** to prawidłowy wynik.

Czy na dyskach SSD i HDD należy używać tej samej metody?

Dobierz metodę do nośnika. Asystent może dokonać wyboru osobno dla każdego dysku. Tradycyjne sortowanie plików ma na SSD inny koszt i daje inne korzyści. Zobacz Metody.

Czy TRIM to to samo co defragmentacja?

Nie. TRIM informuje dysk SSD, których obszarów system już nie potrzebuje. Defragmentacja zmienia rozmieszczenie plików. Zobacz Konserwacja dysków SSD.

Dlaczego plik pozostał pofragmentowany po udanej optymalizacji SOLID?

Program może go celowo pominąć ze względu na współczynnik ROI. Przyczyną mogą być też blokady, reguły plików, ograniczenie rozmiaru lub brak miejsca roboczego. Przed powtórzeniem operacji sprawdź plik i raport. Zobacz Dlaczego pliki pozostają pofragmentowane.

Dlaczego brakuje miejsca roboczego, skoro na dysku jest wolne miejsce?

Wolne miejsce może być rozproszone w obszarach zbyt małych, aby przenieść do nich dany plik. Oprócz łącznej pojemności liczą się rozmiar pliku i wielkość największych ciągłych wolnych obszarów. Przed powtórzeniem pełnej operacji zobacz przykład dotyczący miejsca roboczego.

Dlaczego licznik zapisów SSD rośnie podczas optymalizacji?

Przenoszenie danych wymaga zapisów, a wewnętrzna konserwacja dysku SSD może powodować kolejne. Interpretacja licznika zależy od urządzenia. Sam wzrost nie przesądza o przydatności optymalizacji. Zobacz Zapisy na SSD a współczynnik ROI.

Dlaczego wartości procentowe różnią się od wcześniejszego raportu?

Różnice mogą wynikać z czasu analizy, wersji programu, metody i opcji raportowania. Ustawienie ROI może wyłączać ze statystyki fragmentację pozostawioną celowo. Porównuj pomiary wykonane w tych samych warunkach.

Czy optymalizacja zwiększa wolne miejsce na dysku?

Może połączyć wolne obszary, ale zwykle nie usuwa żadnych danych. Aby zwolnić miejsce, przejrzyj zbędne pliki i użyj funkcji oczyszczania.

Czy podczas optymalizacji mogę nadal pracować w Windows?

Podczas zwykłej optymalizacji dobierz odpowiednią metodę i limity obciążenia w ustawieniach wydajności. Optymalizacja podczas rozruchu odbywa się w osobnym środowisku. Aplikacje będą ponownie dostępne po powrocie do Windows.

Czy zamknięcie okna zatrzymuje operację?

Agent działa niezależnie od okna. Aby zakończyć operację, wybierz Zatrzymaj, a następnie sprawdź stan dysku.

Dlaczego przy kolejnym uruchomieniu zadania widzę informację o braku harmonogramu?

Okno zadania nie oblicza czasu następnego wykonania. Usługa korzysta z zapisanego harmonogramu. Sprawdź jego ustawienia, ostatnie wykonanie oraz raporty. Zobacz Harmonogram zadań.

Dlaczego opcje automatycznej optymalizacji są niedostępne?

Program może czekać na ustawienia agenta albo wersja usługi może być niezgodna z wersją interfejsu. Sprawdź wyświetlony komunikat.

Gdzie jest DiskCleaner?

W sekcji Narzędzia uruchom **SystemCleaner** jako osobną aplikację. Klasyczny interfejs zawiera wbudowany DiskCleaner.

Jak odwołać optymalizację podczas rozruchu?

Przed ponownym uruchomieniem wyłącz **Automatyczna optymalizacja przy uruchamianiu systemu** na stronie **Optymalizacja podczas rozruchu**. Usunięcie zaznaczenia wszystkich dysków nie odwołuje operacji. W takiej sytuacji program użyje dysku systemowego Windows. Operację odwołuje również wyłączenie **Włącz środowisko optymalizacji Windows RE**, ponieważ opcja rozruchu wymaga tego środowiska. Zobacz Optymalizacja podczas rozruchu.

Dlaczego OODCMD jest niedostępny w wersji próbnej?

Narzędzie wiersza polecenia wymaga pełnej, ważnej licencji. Dane licencyjne wprowadź w interfejsie graficznym.

Dlaczego polecenie „resume” wstrzymało operację?

`resume` jest aliasem polecenia przełączającego stan wstrzymania. Przed jego wydaniem sprawdź bieżący stan. Przy działającej operacji użycie tego polecenia może ją wstrzymać.

Czy ocena na stronie przeglądu mierzy wydajność całego komputera?

Nie. Podsumowuje obserwacje dotyczące dysków. Szersze testy Windows umożliwia O&O SpeedCheck w sekcji Narzędzia.

Czy O&O Defrag może naprawić uszkodzony dysk?

Defrag zmienia rozmieszczenie plików, a CheckAndRepair naprawia błędy systemu plików. Żadne z tych działań nie naprawi fizycznej awarii. Zabezpiecz dane i sprawdź kondycję dysku.

Pomoc techniczna i inne informacje od O&O

Na tej stronie znajdziesz źródła pomocy, informacje potrzebne do zgłoszenia, odnośnik do licencji i aktualizacji oraz przegląd pozostałych produktów O&O.

Pomoc techniczna

- **W aplikacji:** naciśnij **F1**. Jeśli otworzy się ogólny przegląd pomocy, znajdź interesujące Cię zadanie na pasku bocznym podręcznika.
- **W podręczniku:** rozdział Rozwiązywanie problemów opisuje typowe przyczyny i rozwiązania, a sekcja Najczęściej zadawane pytania zawiera krótkie odpowiedzi.
- **Pomoc O&O:** skorzystaj ze strony pomocy dla O&O Defrag lub pomocy technicznej O&O Software.

Przygotowanie zgłoszenia

Podaj następujące informacje:

- Edycja O&O Defrag i pełna wersja wraz z numerem kompilacji z okna **Informacje**.
- Wersja i architektura Windows.
- Litera dysku, system plików, typ nośnika i rodzaj połączenia.
- Działanie, metoda i sposób uruchomienia: ręcznie, automatycznie, według harmonogramu lub podczas rozruchu.
- Dokładny komunikat błędu i przybliżony czas wystąpienia.
- Kroki potrzebne do odtworzenia problemu i oczekiwany wynik.
- Odpowiedni raport i dziennik diagnostyczny.

Przy problemach z wierszem polecenia podaj polecenie bez prywatnych ścieżek i poufnych danych, jego wynik i kod zakończenia. Przy zadaniach dołącz właściwy harmonogram i warunki wykonania. Przy problemach z Windows RE opisz przygotowanie środowiska i podaj, czy używano funkcji BitLocker.

Zbieranie dzienników

Włącz rejestrowanie, odtwórz problem raz i otwórz przeglądarkę dzienników z okna **Informacje**. Pliki i ścieżki w środowisku odzyskiwania opisano w rozdziale Raporty i dzienniki.

Włącz rejestrowanie pracy silnika, gdy pomoc techniczna poprosi o szczegółową diagnostykę. Po zakończeniu przywróć zwykły poziom rejestrowania.

Ochrona prywatnych informacji

Przed wysłaniem przejrzyj załączniki. Raporty i dzienniki mogą zawierać ścieżki plików, nazwy użytkowników i komputerów oraz informacje licencyjne. Przekazuj je odpowiednim kanałem pomocy technicznej. Nie publikuj pełnych kluczy licencyjnych.

Przy pytaniach o osobne narzędzie podaj jego nazwę i wersję oraz wersję Defrag, z której je uruchomiono.

Licencja i aktualizacje

Wprowadzanie licencji, sprawdzanie zainstalowanej wersji i instalowanie aktualizacji opisano w rozdziale Licencja, wersja i aktualizacje.

Inne produkty O&O

Strona **Narzędzia** uruchamia dodatkowe aplikacje do pracy z dyskami i Windows. Zobacz Dodatkowe narzędzia O&O. O&O Software oferuje również następujące produkty:

Produkt	Zastosowanie
O&O DiskImage	Tworzenie kopii zapasowych dysków i całych systemów oraz ich przywracanie.
O&O DiskRecovery	Odzyskiwanie usuniętych plików i danych z uszkodzonych systemów plików.
O&O SafeErase	Bezpieczne, nieodwracalne usuwanie plików i nadpisywanie wolnego miejsca.
O&O ShutUp10	Zarządzanie ustawieniami prywatności Windows.
O&O Syspectr	Zdalne monitorowanie komputerów i serwerów oraz zarządzanie nimi.

Pełną listę znajdziesz na stronie produktów O&O Software.

Przewodnik po klasycznym interfejsie

W tej części opisano klasyczny interfejs O&O Defrag 32 ze wstążką, listą dysków i widokami szczegółowymi. Dostępność funkcji zależy od kompilacji, edycji i licencji programu. Angielskie nazwy poleceń odpowiadają napisom na ilustracjach.

Klasyczny interfejs jest nadal dostępny dla osób przyzwyczajonych do jego układu i sposobu pracy. Nowoczesny interfejs oferuje niemal wszystkie jego funkcje. W wyborze pomoże porównanie interfejsów.

Jeżeli widzisz strony przeglądu, optymalizacji dysku i harmonogramów (**Overview**, **Drive Optimization**, **Schedules** na angielskich ilustracjach), skorzystaj z przewodnika po nowoczesnym interfejsie. Aby otworzyć wstążkę, wybierz tryb eksperta (**Expert mode**) u dołu panelu nawigacji. W **Settings** → **Expert mode** możesz ustawić klasyczny interfejs jako domyślny. Przełączenie interfejsu nie przerywa trwających operacji agenta.

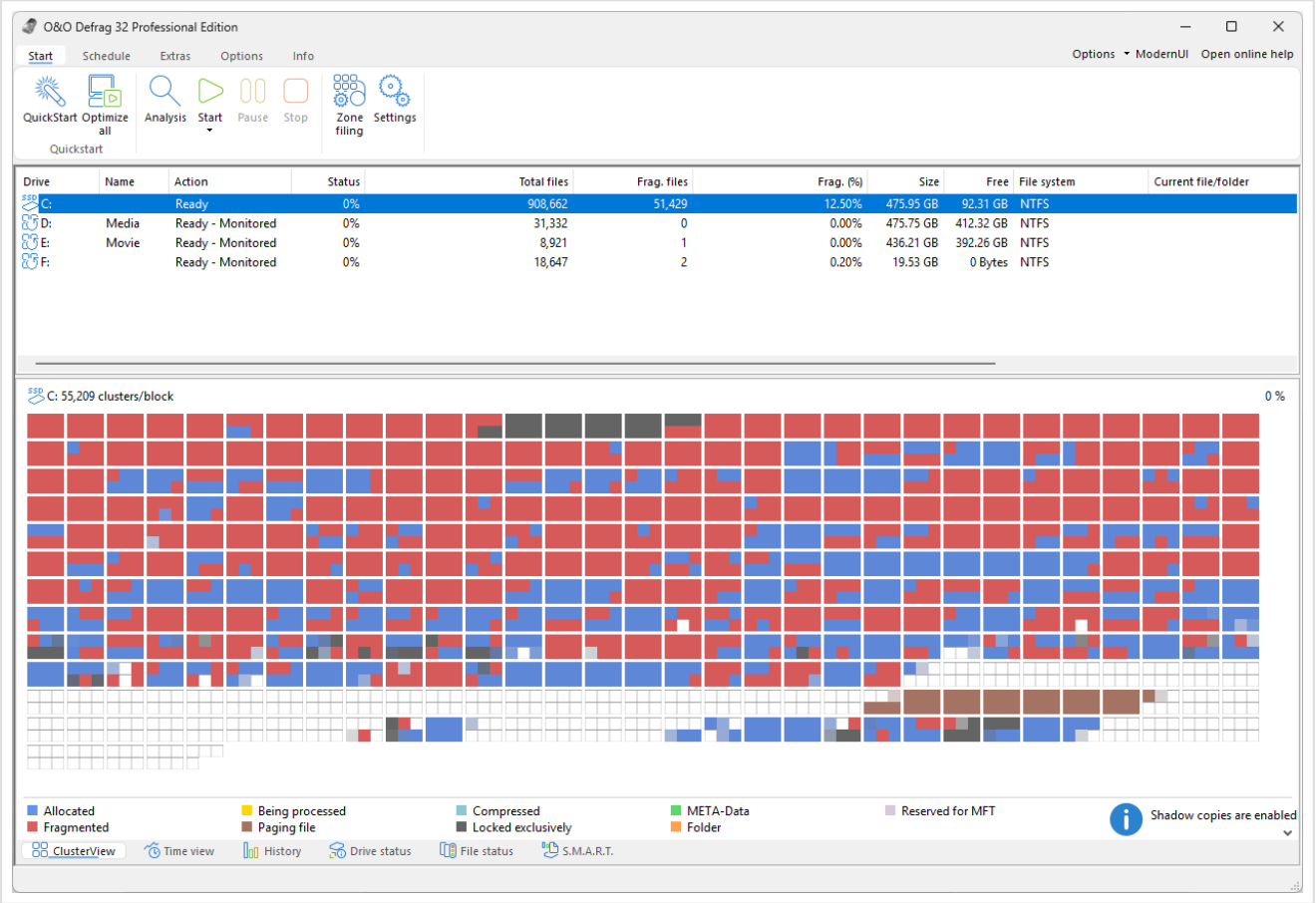

*U góry okna widać wstążkę z kartami **Start**, **Schedule**, **Extras**, **Options** i **Info**. Pośrodku znajduje się lista dysków, a u dołu karty **ClusterView**, **Time view**, **History**, **Drive status**, **File status** i **S.M.A.R.T.** Przycisk **ModernUI** w prawym górnym rogu pozwala wrócić do nowoczesnego interfejsu.*

Wybierz zadanie

Zadanie	Rozdział
Instalacja, rejestracja lub aktualizacja	Pierwsze kroki
Analiza dysku i sprawdzanie plików	Analiza i widoki informacji
Uruchomienie, wstrzymanie lub zatrzymanie operacji	Ręczna defragmentacja
Wybór strategii i rozmieszczenia plików	Metody i strefy szybkości
Konfiguracja konserwacji w tle	Automatyczna defragmentacja
Uruchamianie o określonej porze lub z wygaszaczem ekranu	Harmonogram
Ograniczanie obciążenia i wybór plików	Ustawienia i reguły plików
Sprawdzenie wyników	Raporty
Sprawdzanie dysku, konserwacja SSD lub przenoszenie ustawień	Narzędzia dodatkowe i konserwacja pamięci masowej
Usuwanie plików tymczasowych	O&O DiskCleaner
Sterowanie z obszaru powiadomień i obserwowanie aktywności dysku	Obszar powiadomień i aktywność dysku
Uruchamianie poleceń i skryptów	Obsługa z wiersza polecenia za pomocą OODCMD

Poruszanie się po interfejsie

Karta **Start** udostępnia operacje na dyskach i widoki informacyjne. Na karcie **Schedule** znajdziesz zapisane zadania i raporty, na **Extras** – sprawdzanie dysków, konserwację oraz import i eksport XML, a na **Info** – wersję i licencję. Przycisk **Settings** na karcie **Start** otwiera ustawienia globalne. Zadania harmonogramu mają też własne ustawienia. Zatwierdź zmiany przyciskiem **OK** lub **Apply**, zależnie od okna.

Przed rozpoczęciem operacji sprawdź zaznaczenie na liście dysków. Przytrzymaj **Ctrl**, aby wybrać kilka dysków. Postęp i animowana ikona dysku sygnalizują aktywność. Usługa w tle może kontynuować pracę po zamknięciu interfejsu.

Instalacja, licencja i pierwsze kroki

Wybierz instalator odpowiedni dla wersji i edycji produktu oraz architektury systemu Windows. Professional Edition jest przeznaczona do obsługiwanych systemów Windows na komputerach osobistych. Nie można jej zainstalować jako Server Edition w systemie Windows Server. Dokładne wymagania znajdziesz w instalatorze i wykazie zgodności danej wersji.

Instalacja

1. Zaloguj się z uprawnieniami administratora i zamknij pozostałe aplikacje.
2. Uruchom instalator O&O Defrag.
3. Postępuj zgodnie z komunikatami i sprawdź dostępne opcje instalacji.
4. Zezwól na przygotowanie wymaganych składników środowiska uruchomieniowego i usługi działającej w tle.
5. Zakończ instalację. Jeśli instalator o to poprosi, uruchom ponownie komputer.
6. Otwórz O&O Defrag i sprawdź ustawienia automatycznej defragmentacji.

Po aktualizacji lub przejściu na nowszą wersję sprawdź ustawienia automatycznej konserwacji, zwłaszcza jeśli wcześniej ją wyłączono. Usługa w tle może działać także po zamknięciu okna programu.

Rejestracja pełnej wersji

Przy pierwszym uruchomieniu skorzystaj z okna rejestracji lub wybierz **Info** → **Register now** na wstążce. Wpisz imię i nazwisko, firmę oraz klucz licencyjny dokładnie tak, jak podano w potwierdzeniu zakupu. Uważaj na dodatkowe spacje i podobne znaki, np. cyfrę **1** i literę **I**. Zaczekaj na potwierdzenie rejestracji.

Kreator rejestracji wyświetla pozostały czas okresu próbnego.

Wykonaj kroki aktywacji wyświetlane przez kreator. Jeśli aktywacja się nie powiedzie, skontaktuj się z pomocą techniczną O&O.

Wersja programu i aktualizacje

Wybierz **Info** → **About O&O Defrag**, aby sprawdzić pełny numer wersji i informacje o licencji. Na karcie **Info** zobaczysz także obecną wersję i datę ostatniego sprawdzenia aktualizacji. Aby sprawdzić ponownie, wybierz **Check for updates…**.

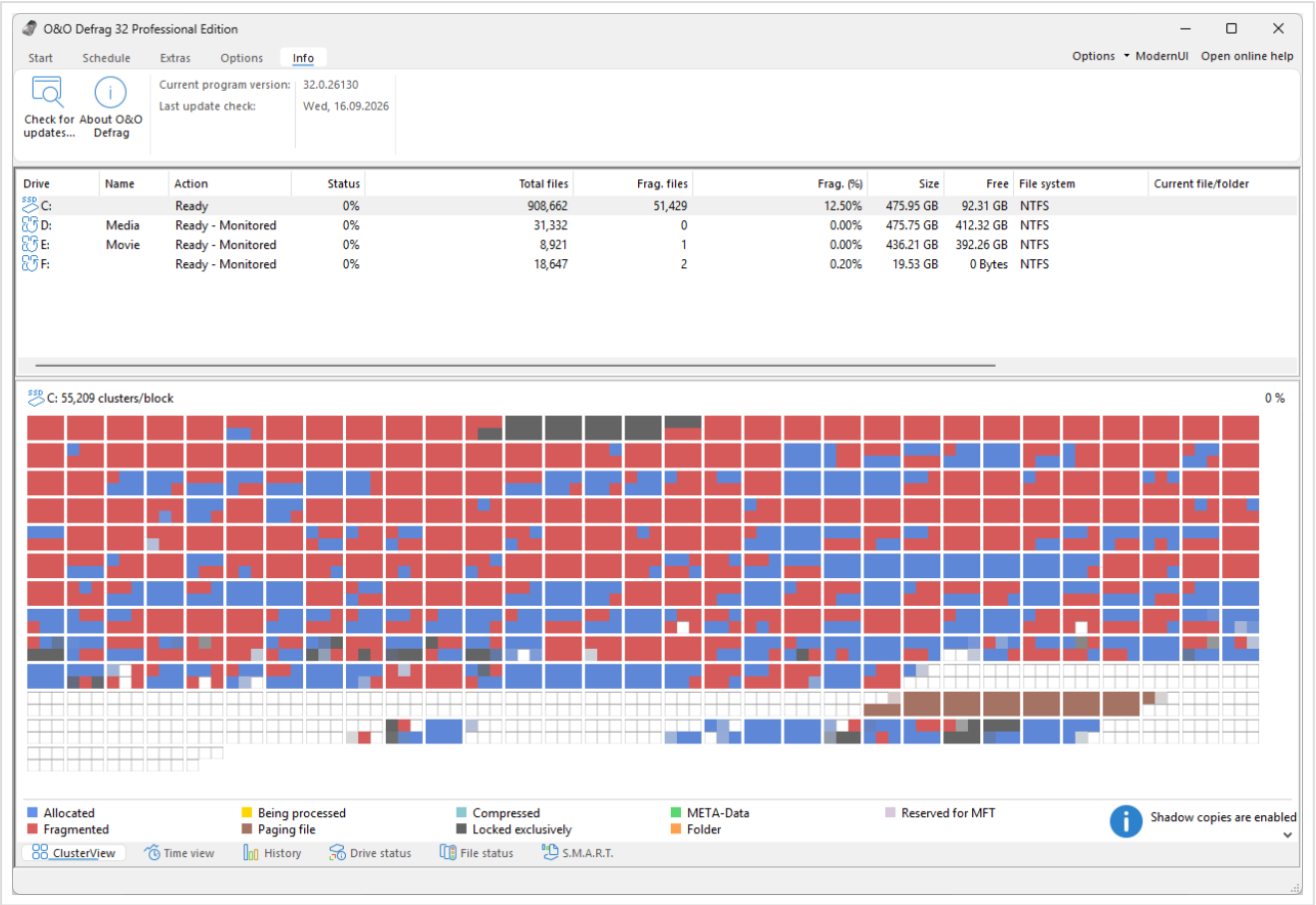

*Na wstążce obok numeru wersji i daty ostatniego sprawdzenia aktualizacji znajdują się polecenia **Check for updates…** i **About O&O Defrag**. Podaj ten numer wersji w zgłoszeniu do pomocy technicznej.*

Przed aktualizacją zakończ aktywne zadania. Interfejs i agent powinny mieć tę samą wersję. Nie umieszczaj kluczy licencyjnych w publicznie udostępnianych raportach ani na zrzutach ekranu.

Pierwsza analiza

1. Zaznacz dysk na liście.
2. Wybierz **Analysis** na karcie **Start** wstążki lub w menu kontekstowym.
3. Poczekaj na zakończenie i przejrzyj informacje o dysku i plikach.
4. Przed optymalizacją wybierz metodę odpowiednią dla wykrytego typu nośnika.

Agent musi mieć dostęp do woluminu. Zamapowany udział sieciowy nie jest dyskiem lokalnym. Dyski USB, macierze RAID, dyski wirtualne i zaszyfrowane mogą obsługiwać różne operacje. Przed konserwacją odblokuj zaszyfrowany wolumin i sprawdź typ dysku widoczny w programie.

Odinstalowanie

W systemie Windows otwórz **Ustawienia** → **Aplikacje**, wybierz O&O Defrag i **Odinstaluj** albo użyj pozycji programu w oknie **Programy i funkcje**. Wykonaj polecenia deinstalatora i uruchom ponownie komputer, jeśli pojawi się monit. Jeśli chcesz zachować program, a jedynie zatrzymać zadania automatyczne lub zaplanowane, zmień odpowiednie ustawienia konserwacji.

Analiza i widoki informacji

Analiza pokazuje rozmieszczenie plików i stopień fragmentacji bez przenoszenia danych. Zaznacz dysk i wybierz **Analysis** na karcie **Start** wstążki lub w menu kontekstowym. Aby zaznaczyć kilka dysków, przytrzymaj **Ctrl**. Ikona dysku i pasek postępu pokazują przebieg analizy.

Jeśli tworzenie raportów jest włączone, po zakończeniu analizy powstanie raport stanu w formacie HTML, który możesz otworzyć w przeglądarce.

Rysunki w rozdziale Dyski, pliki i fragmentacja wyjaśniają, czym są fragmenty plików, rozproszone wolne miejsce i przestrzeń robocza. Opis dotyczy obu interfejsów.

Informacje na kartach

Na karcie **Start**, poniżej listy dysków, znajdziesz dodatkowe karty z informacjami o zaznaczonym dysku.

Karta	Dostępne informacje
ClusterView	Mapa bloków przedstawiająca wykorzystanie miejsca na wybranym woluminie i legenda kolorów.
Time view	Ostatnie działania i wyniki optymalizacji poszczególnych dysków.
History	Liczba przetworzonych plików i usuniętych fragmentów oraz ilość zdefragmentowanych danych w czasie.
Drive status	Wykorzystanie miejsca, parametry systemu plików, liczba plików i folderów oraz fragmentacja przed operacją i po niej.
File status	Duże lub silnie pofragmentowane pliki, które mogą wymagać dokładniejszego sprawdzenia.
S.M.A.R.T.	Dane o stanie technicznym udostępniane przez dysk i jego kontroler.

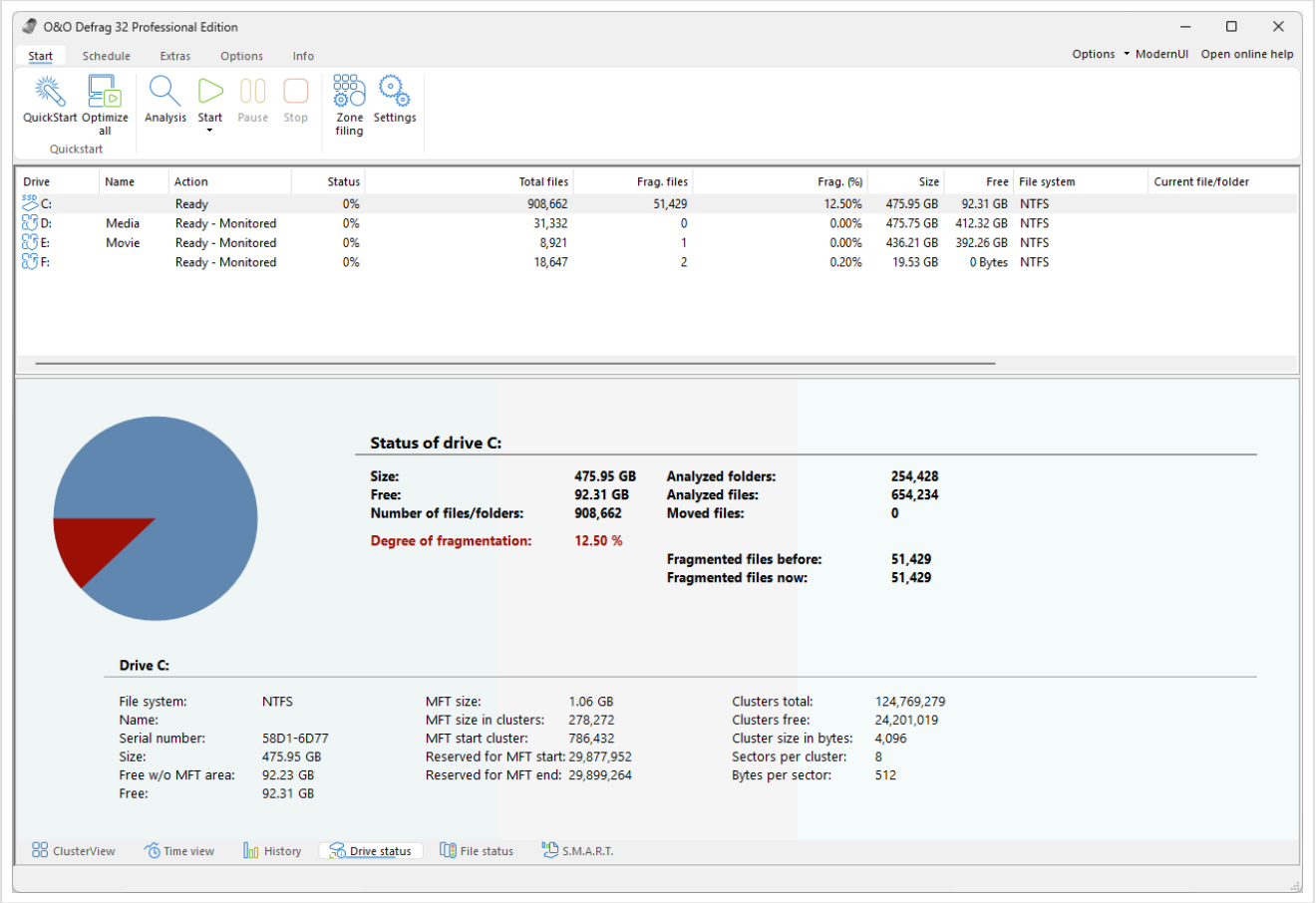

*Na karcie **Drive status**, obok wykresu wykorzystania miejsca, widać pojemność dysku, wolne miejsce, liczbę plików i folderów, stopień fragmentacji oraz liczbę pofragmentowanych plików przed ostatnią operacją i po niej. Niżej znajdują się parametry systemu plików, m.in. rozmiar i położenie głównej tabeli plików (MFT), rozmiar klastra oraz liczba wszystkich i wolnych klastrów.*

Procent fragmentacji opisuje rozmieszczenie danych. Sam w sobie nie mówi, o ile wolniej działa komputer. Uwzględnij typ nośnika, obciążenie, rozmiary plików i wcześniejsze wyniki. Pierwsza dokładna optymalizacja może potrwać dłużej niż kolejne. W trakcie zwykłej pracy pliki mogą ponownie ulec fragmentacji.

Sprawdzanie zawartości bloku

1. Przeanalizuj dysk i otwórz jego mapę bloków.
2. Kliknij dwukrotnie blok, aby otworzyć **O&O ClusterInspector**.
3. Przejrzyj pliki zajmujące ten obszar. Jeśli lista nie mieści się na jednej stronie, użyj przycisków nawigacyjnych.
4. Zaznacz plik i wybierz **Details**, aby zobaczyć jego fragmenty oraz ich położenie w klastrach.

Inspektor pokazuje klaster początkowy, liczbę zajętych klastrów i fragmentów, przydzielony rozmiar oraz pełną ścieżkę pliku. Przyciski wstecz i dalej służą do przeglądania kolejnych stron. Fragmenty tego samego pliku mogą zajmować oddzielne ciągłe obszary.

Aby znaleźć konkretny plik, wybierz **Determine file position** na karcie **Extras** i wskaż plik. ClusterView wyróżni zajęte przez niego obszary. Mapa przedstawia logiczne rozmieszczenie na woluminie. Na dysku SSD nie odpowiada ono bezpośrednio położeniu fizycznych komórek pamięci.

Stan techniczny dysku

Otwórz kartę **S.M.A.R.T.** i oceń stan techniczny dysku osobno od jego fragmentacji. Zależnie od dysku i kontrolera możesz sprawdzić m.in. temperaturę, czas pracy, sektory przeniesione do puli zapasowej i nienaprawialne, błędy interfejsu, pojemność zapasową, zużycie i ostrzeżenia krytyczne.

Porównuj wyniki w czasie i korzystaj z objaśnień producenta. Brak odczytu nie oznacza wartości zero, a dobra ocena nie gwarantuje bezawaryjnej pracy. Zabezpiecz ważne dane. Jeśli liczba błędów rośnie, ustal przyczynę przed kolejną próbą optymalizacji. Zobacz Rozwiązywanie problemów.

Defragmentacja ręczna

Najpierw przeanalizuj dysk. Na podstawie rodzaju nośnika i jego stanu możesz wybrać metodę. Na dysku HDD można scalać fragmenty plików i wolne miejsce lub porządkować pliki według wybranego kryterium. W przypadku dysków SSD wybierz funkcje przeznaczone dla tych nośników. Zobacz Metody optymalizacji.

Optymalizacja wybranych dysków

1. Zaznacz dysk na liście. Aby wybrać kilka dysków, przytrzymaj **Ctrl**.
2. Na wstążce rozwiń menu przycisku **Start**.
3. Wybierz metodę. Przed użyciem metody z rodziny OPTIMIZE sprawdź ustawienia stref.
4. Obserwuj ikonę dysku i pasek postępu.
5. Wybierz **Pause**, aby tymczasowo przerwać pracę, lub **Stop**, aby zakończyć bieżącą operację.
6. Po zakończeniu porównaj stan przed operacją i po niej oraz przejrzyj raport.

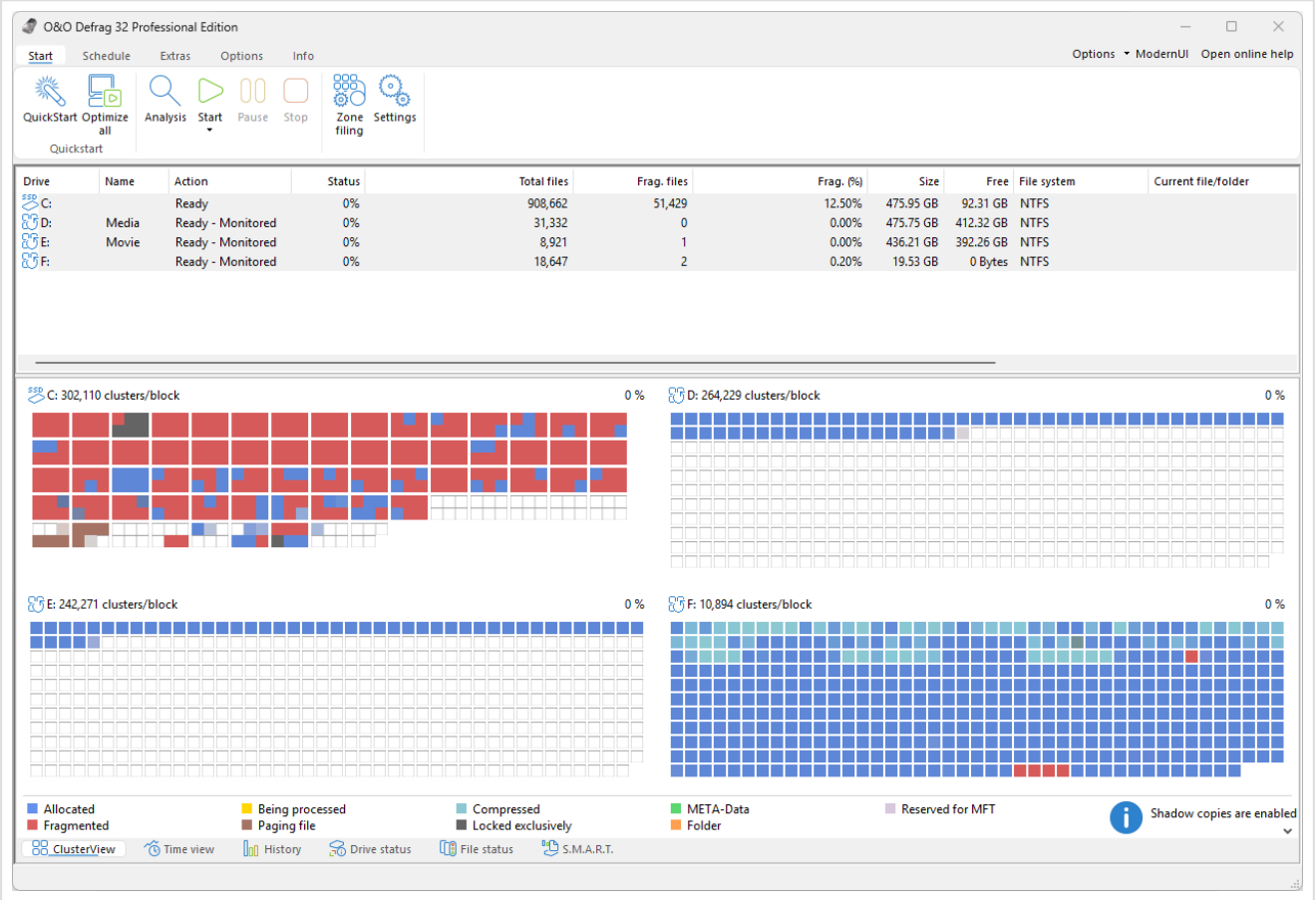

*Gdy wybrano kilka dysków, ClusterView pokazuje oddzielny widok bloków dla każdego z nich, z własną liczbą klastrów przypadających na blok i osobnym wskaźnikiem postępu. Wybrana metoda obowiązuje na wszystkich zaznaczonych dyskach. Kolumny **Action** (działanie) i **Status** (stan) pokazują przebieg dla każdego dysku osobno.*

Główne polecenie Start uruchamia metodę **OPTIMIZE**, jeśli włączono metody strefowe, lub **SPACE** w pozostałych przypadkach. Jeśli zależy Ci na konkretnej metodzie, wybierz ją wprost. Zaznaczenie wszystkich dostępnych dysków obejmuje je jednym poleceniem. Ustawienia ogólne określają, czy dyski fizyczne mogą być przetwarzane

równolegle. Wybranie kilku woluminów nie musi oznaczać jednoczesnego rozpoczęcia pracy na każdym z nich.

Czas operacji zależy od ilości i rozmieszczenia danych, wolnego miejsca roboczego, wybranej metody i innej aktywności dyskowej. W miarę możliwości nie kopiuj i nie przenoś dużych ilości danych w trakcie optymalizacji, ponieważ zmienia to układ plików.

Pojedyncze pliki i foldery

Jeśli zainstalowano rozszerzenie powłoki O&O Defrag, kliknij plik lub folder prawym przyciskiem myszy w Eksploratorze Windows i wybierz **Defragment**. Operacja rozpoczyna się od razu dla wybranego elementu. Następnie wykonaj analizę i sprawdź listę pofragmentowanych plików, aby potwierdzić wynik.

To polecenie działa jednorazowo. Stałą listę plików do uwzględnienia ustawia się w regułach dotyczących plików. Reguła uwzględnienia ma pierwszeństwo przed pasującymi wykluczeniami, ale nie pozwala przenieść każdego pliku zablokowanego lub niekwalifikującego się z innych powodów.

Wolne miejsce robocze

Defragmentacja wymaga wolnego miejsca do przenoszenia danych. Zostaw odpowiedni zapas dla optymalizowanych plików. Potrzebna ilość miejsca zależy od ich rozmiaru, rozmieszczenia oraz metody.

Liczy się także rozmiar ciągłych wolnych obszarów. Plik większy niż dostępny ciągły obszar może wymagać kilku przebiegów lub nadal pozostawać pofragmentowany. Za pomocą DiskCleaner przejrzyj zbędne pliki lub przenieś na inny nośnik dane, których już nie potrzebujesz na tym woluminie.

Pliki zablokowane i zaszyfrowane

Otwarte pliki, metadane systemu plików, wykluczenia i niedostatek wolnego miejsca mogą sprawić, że część fragmentacji pozostanie. Przed powtórzeniem pełnej operacji sprawdź stan pliku. Konserwację poza zwykłą sesją Windows opisano w instrukcji optymalizacji podczas rozruchu w interfejsie nowoczesnym. Przed uruchomieniem środowiska konserwacji upewnij się, że masz dostęp do informacji odzyskiwania funkcji BitLocker.

Metody defragmentacji

Otwórz podmenu **Start** na wstążce i wybierz metodę. Dostępne metody zależą od typu dysku, ustawień ochrony oraz tego, czy włączono strefy szybkości.

Metody bez stref szybkości

Metoda	Zastosowanie i ograniczenia
STEALTH	Wykonuje krótkie przebiegi i zużywa stosunkowo mało pamięci. Przydatna przy dużej liczbie plików oraz gdy zależy Ci na płynnej pracy.
SPACE	Scala fragmenty plików i wolne miejsce bez sortowania według nazwy ani daty.
COMPLETE/Name	Porządkuje pliki według nazwy. Przydatna, gdy chcesz rozmieścić w określony sposób pliki systemu i programów. Pełne sortowanie może potrwać dłużej.
COMPLETE/Modified	Sortuje według daty ostatniej modyfikacji, oddzielając często zmieniane dane od starszych.
COMPLETE/Access	Sortuje według ostatniego dostępu. Przydatność zależy od dostępnych w systemie Windows znaczników czasu dostępu.
SOLID/Quick	Krótszy przebieg optymalizacji plików przeznaczony dla dysków SSD.
SOLID/Complete	Dokładniejsza reorganizacja metodą SOLID, która wymaga więcej pracy i zapisów niż przebieg szybki.

Tradycyjne metody STEALTH, SPACE i COMPLETE nie stosują reguł przypisywania plików do stref szybkości. Optymalizacja plików SOLID i polecenie **TRIM** to odrębne operacje. TRIM informuje obsługiwane urządzenia o nieużywanych obszarach. Nie wybieraj dla SSD metody sortowania przeznaczonej do HDD wyłącznie po to, aby obniżyć wskaźnik fragmentacji do zera.

Metody ze strefami szybkości

Metoda	Działanie
OPTIMIZE	Scala dane wewnątrz stref przy użyciu strategii SPACE.
OPTIMIZE/Quick	W krótszym przebiegu zmniejsza fragmentację i przenosi pliki do przypisanych im stref.
OPTIMIZE/Complete	Stosuje strategię wybraną dla każdej strefy, w tym scalanie lub sortowanie COMPLETE. Służy do bardziej gruntownej reorganizacji.

Przed wyborem jednej z tych metod włącz strefy szybkości na docelowym dysku HDD i sprawdź ich konfigurację. **OPTIMIZE/Complete** korzysta z ustawień poszczególnych stref. **COMPLETE/Name** sortuje według nazw bez podziału na strefy.

Dobór metody konserwacji

Do regularnej konserwacji HDD rozważ SPACE lub, przy włączonych strefach, odpowiednią metodę OPTIMIZE. Krótsze przebiegi sprawdzają się przy częstej konserwacji. Pełne sortowanie przydaje się, gdy po dużych zmianach chcesz od nowa uporządkować dane. Oceniaj wynik przy rzeczywistym obciążeniu komputera. Sama

liczba plików nie wystarczy.

W przypadku SSD korzystaj z dostępnych metod konserwacji SSD i uwzględnij ustawienia ochrony. Optymalizacja plików oznacza dodatkowe zapisy. Jej koszt i korzyści zależą od rozmieszczenia plików i obciążenia. Ani wybór metody, ani procent fragmentacji nie gwarantują określonego przyspieszenia lub czasu eksploatacji dysku.

Oba interfejsy graficzne korzystają z tego samego OODCMD. Parametr `solid-quick` oznacza SOLID/Quick, a `solid` – SOLID/Complete. Wszystkie nazwy metod znajdziesz w wykazie poleceń.

Strefy szybkości i reguły rozmieszczania plików

Strefy szybkości grupują pliki według zastosowania. Metoda obsługująca strefy może osobno rozmieścić i zoptymalizować każdą grupę. Strefy są przeznaczone do zarządzania układem plików na dyskach HDD. Ich stosowanie na SSD nie jest zalecane.

Włączanie i wyłączanie podziału na strefy

1. Na wstążce otwórz **Settings**.
2. W sekcji **General → Advanced options** sprawdź opcję **File into zones (not recommended to use with SSDs)**.
3. Zaznacz opcję lub usuń jej zaznaczenie i zatwierdź zmiany.
4. Sprawdź ustawienia stref dla dysków docelowych oraz dla każdego zaplanowanego zadania, które ma własną konfigurację.

Sprawdź zapisany stan opcji. Samo istnienie reguł dla trzech stref nie oznacza, że podział jest włączony.

Trzy grupy plików

Strefa	Typowa zawartość	Typowa strategia metody OPTIMIZE/Complete
1	Windows i zainstalowane programy	Sortowanie według nazwy.
2	Dane użytkowników, profile i często modyfikowane pliki	Sortowanie według daty dostępu, gdy jest przydatne.
3	Rzadko używane lub duże pliki	Scalanie plików i wolnego miejsca.

To przykładowe ustawienia początkowe. Przed zmianą sprawdź wartości domyślne swojej instalacji. Tylko **OPTIMIZE/Complete** stosuje strategię wybraną dla każdej strefy. **OPTIMIZE** scala dane w każdej strefie metodą SPACE, a **OPTIMIZE/Quick** przenosi pliki do przypisanych im stref. Te dwie metody nie sortują plików.

Przy sortowaniu według nazwy o kolejności plików w strefie decydują pełne ścieżki, folder po folderze. Pliki nie są grupowane według typu ani rozszerzenia. Pliki tego samego typu z różnych folderów nie muszą więc znaleźć się obok siebie.

Dodawanie reguł dla poszczególnych dysków

1. Otwórz **Start → Zone filing**. Jeśli program o to poprosi, włącz **Customize Zone filing**, a następnie wybierz **All Drives** w konfiguracji stref.
2. Wybierz **Add New** i wskaż dysk systemowy, inne dyski z danymi lub poszczególne dyski z dostępnej listy.
3. Potwierdź wybór, a następnie zaznacz nowy dysk lub grupę na liście.
4. Wybierz strefę i dodaj regułę w sekcji **Custom rules**.
5. Ustaw strategię optymalizacji każdej strefy i zapisz konfigurację.

Reguły **All Drives** określają klasyfikację globalną. Reguły konkretnego dysku mają przed nimi pierwszeństwo. Reguły ścieżek mogą zastąpić ustawienie dla dużych plików. Jeśli plik trafił do nieoczekiwanej strefy, sprawdź oba ustawienia.

Przykłady reguł

Maska ścieżki lub nazwy pliku	Dopasowanie
`*.docx`	Nazwy dokumentów Word.
`report_*.pdf`	Nazwy plików PDF zaczynające się od `report_`.
`C:\Windows\*`	Ścieżki w folderze Windows.
`C:\Users\*\Documents\*`	Ścieżki w folderach Dokumenty użytkowników.
`*\Downloads\*`	Ścieżki zawierające folder Downloads.
`file?.txt`	Nazwa z jednym znakiem między `file` a `.txt`.

Symbol wieloznaczny `*` oznacza ciąg znaków, a `?` jeden znak. Dla dużych plików użyj osobnej opcji rozmiaru **Always move to Zone 3**. Wpisz w tym polu wartość, np. **500 MB**. Nie wpisuj `>500MB` jako maski ścieżki.

Po zapisaniu uruchom odpowiednie zadanie obsługujące strefy i sprawdź wynik. Formułuj reguły na tyle precyzyjnie, aby można było określić ich pierwszeństwo. Ogólny wybór plików do optymalizacji opisano w rozdziale Wykluczenia i uwzględnienia.

Ustawienia ogólne i O&O ActivityMonitor

Na wstążce **Start** otwórz **Settings**. Zatwierdź zmiany przyciskiem **OK** lub **Apply**. Okno ma cztery strony: **General**, **Automatic defragmentation**, **Files** i **O&O ActivityMonitor**. Zapisane zadania mają własne ustawienia. Jeśli działają inaczej, niż oczekujesz, sprawdź zarówno konfigurację globalną, jak i ustawienia zadania.

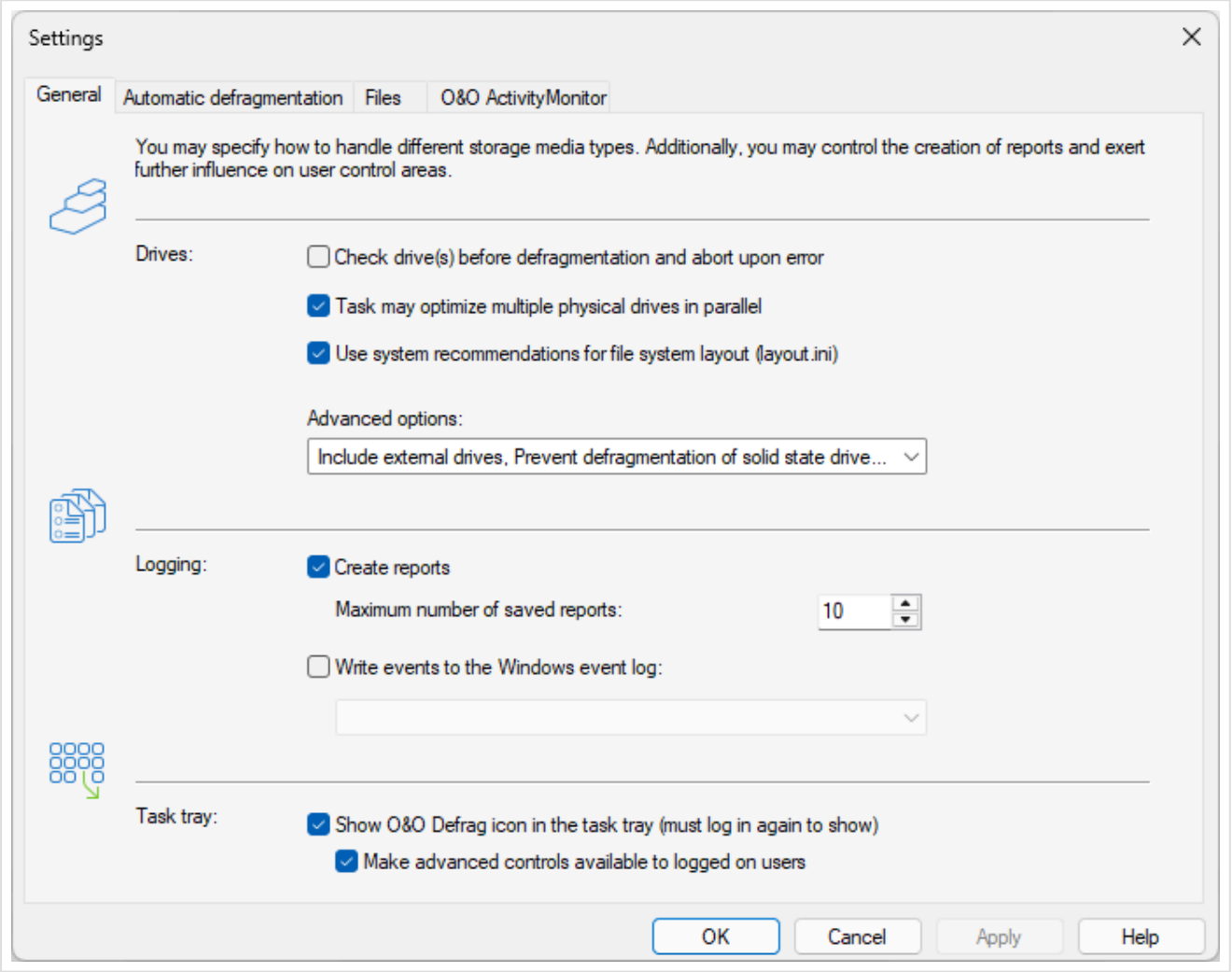

*Sekcja **Drives** zawiera opcje sprawdzania wstępnego, przetwarzania równoległego i rozmieszczenia plików. Pozostałe opcje dysku zebrano pod przyciskiem **Advanced options**, na którym widać podsumowanie włączonych ustawień. **Logging** steruje raportami i rejestrowaniem zdarzeń, a **Task tray** ikoną w obszarze powiadomień.*

Ustawienia ogólne

Opcja	Działanie
Check drives before defragmentation	Sprawdza system plików tylko do odczytu. Błędy blokują defragmentację danego dysku. Ta opcja ich nie naprawia.
Defragment multiple physical disks in parallel	Pozwala przetwarzać niezależne dyski fizyczne jednocześnie. Przetwarzanie kolejno ogranicza równoczesne obciążenie.
Take system file layout into account	Uwzględnia informacje Windows o rozmieszczeniu plików startowych, jeśli są dostępne.
Include removable drives	Udostępnia obsługiwane nośniki wymienne dla skonfigurowanej operacji.
Include external drives	Obejmuje obsługiwane woluminy podłączone zewnętrznie. Konserwację automatyczną w tle konfiguruje się osobno.
Show defragmentation result	Po zakończeniu pokazuje stan przed operacją i po niej oraz historię.
Prevent defragmentation of solid state drives	Ogranicza defragmentację dysków SSD. Przed zmianą ochrony sprawdź dostępne operacje przeznaczone dla SSD.
File into zones (not recommended to use with SSDs)	Włącza rozmieszczanie plików w strefach na dyskach HDD.
Disable automatic optimization	Wyłącza automatyczną optymalizację w tle. Zapisane harmonogramy sprawdź osobno.
Enable remote administration from same network	Umożliwia zarządzanie tą instalacją z komputerów w tej samej podsieci. Pozostaw opcję wyłączoną, jeśli nie potrzebujesz takiego dostępu.

Dwie litery dysków mogą należeć do tego samego dysku fizycznego. Równoległa praca na woluminach o różnych literach nie musi oznaczać użycia niezależnych zasobów sprzętowych.

O&O ActivityMonitor

ActivityMonitor ogranicza optymalizację stosownie do bieżącego obciążenia. Otwórz jego stronę w **Settings** albo w edytorze zadania, aby skonfigurować pojedyncze zadanie.

- **Load** — **Limit the processor load of O&O Defrag** określa maksymalne obciążenie procesora przez samą optymalizację. **Do not execute task if the processor load is higher than** i **Do not execute task if the hard disk load is higher than** uzależniają rozpoczęcie zadania od całkowitego obciążenia komputera. We wszystkich trzech polach **100%** oznacza brak ograniczenia.
- **Programs** — przyciskami **+** i **-** zmieniasz listę programów, podczas których działania konserwacja ma być wstrzymana. **Reset** przywraca ustawienie domyślne. Możesz tu umieścić programy do tworzenia kopii, gry lub inne aplikacje intensywnie korzystające z zasobów.
- **Energy** — opcje **Allow defragmentation only when on AC mains operation** i **Cancel if computer runs on battery power (recommended for notebooks)** pozwalają ograniczyć zużycie energii akumulatora laptopa.

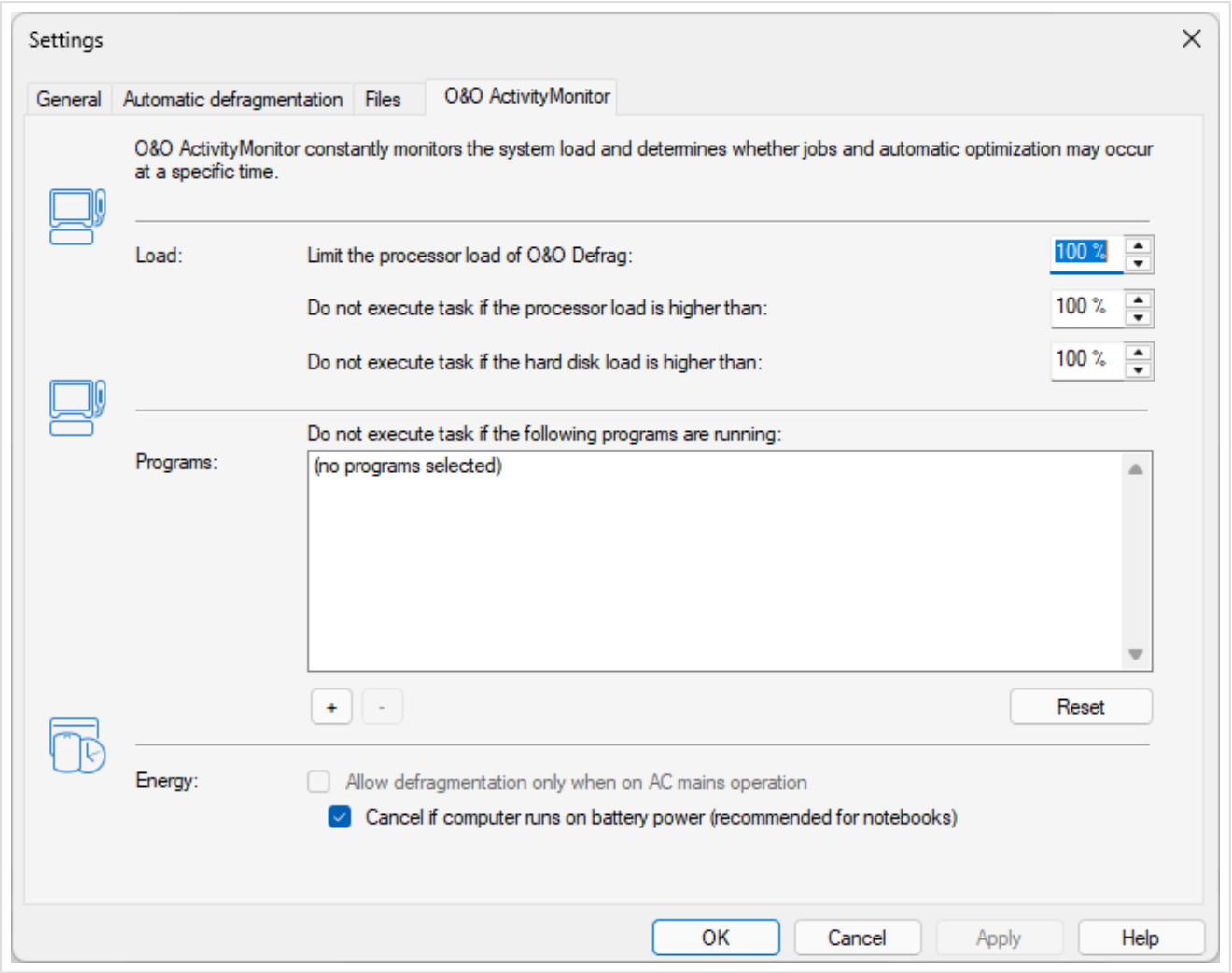

Pierwsze z trzech pól procentowych ogranicza obciążenie powodowane przez działający O&O Defrag. Pozostałe dwa decydują, czy w ogóle wolno rozpocząć zadanie. Przy pustej liście programów wyświetlana jest stosowna informacja.

Zadania mogą również oferować wybudzanie (**wake from standby**). Włącz tę opcję tylko wtedy, gdy dany harmonogram ma wybudzać komputer. Zadanie może czekać lub pozostawać wstrzymane właśnie z powodu jednego z tych warunków.

Raporty, dziennik zdarzeń i obszar powiadomień

W ustawieniach ogólnych włącz raporty HTML i wybierz liczbę przechowywanych raportów. Rejestrowanie zdarzeń ma poziomy od 1 (błędy) do 4 (pełne informacje). Większa szczegółowość oznacza więcej wpisów. Zachowaj potrzebne dane diagnostyczne, zanim obejmą je reguły usuwania. Zobacz Raporty.

Opcja **Show O&O Defrag icon in the notification area** steruje ikoną w obszarze powiadomień. Zmiana może wymagać ponownego zalogowania się do Windows. **Extended control for the logged-in user** pozwala zalogowanemu użytkownikowi wstrzymywać lub zatrzymywać operacje. Bez tej opcji ikona może tylko pokazywać stan. Zobacz Obszar powiadomień.

Użyj reguł dotyczących plików, aby ustawić wykluczenia i progi rozmiaru. Ustawienia podstawowe można przenieść przez import i eksport XML.

Wykluczanie i uwzględnianie plików

Aby ustawić reguły globalne, wybierz **Settings** → **Files**. Każde zadanie harmonogramu ma też własną stronę **Files**. Jeśli wynik konkretnego zadania odbiega od oczekiwań, sprawdź oba zestawy reguł.

Wykluczanie plików i folderów

1. Otwórz kartę **Excluded files** i wybierz **Select files…**.
2. W widoku Eksploratora wybierz plik lub folder.
3. Kliknij **Add**. Powtórz tę czynność, aby dodać kolejne elementy.
4. Zatwierdź wybór przyciskiem **Apply** i zapisz ustawienia lub zadanie.

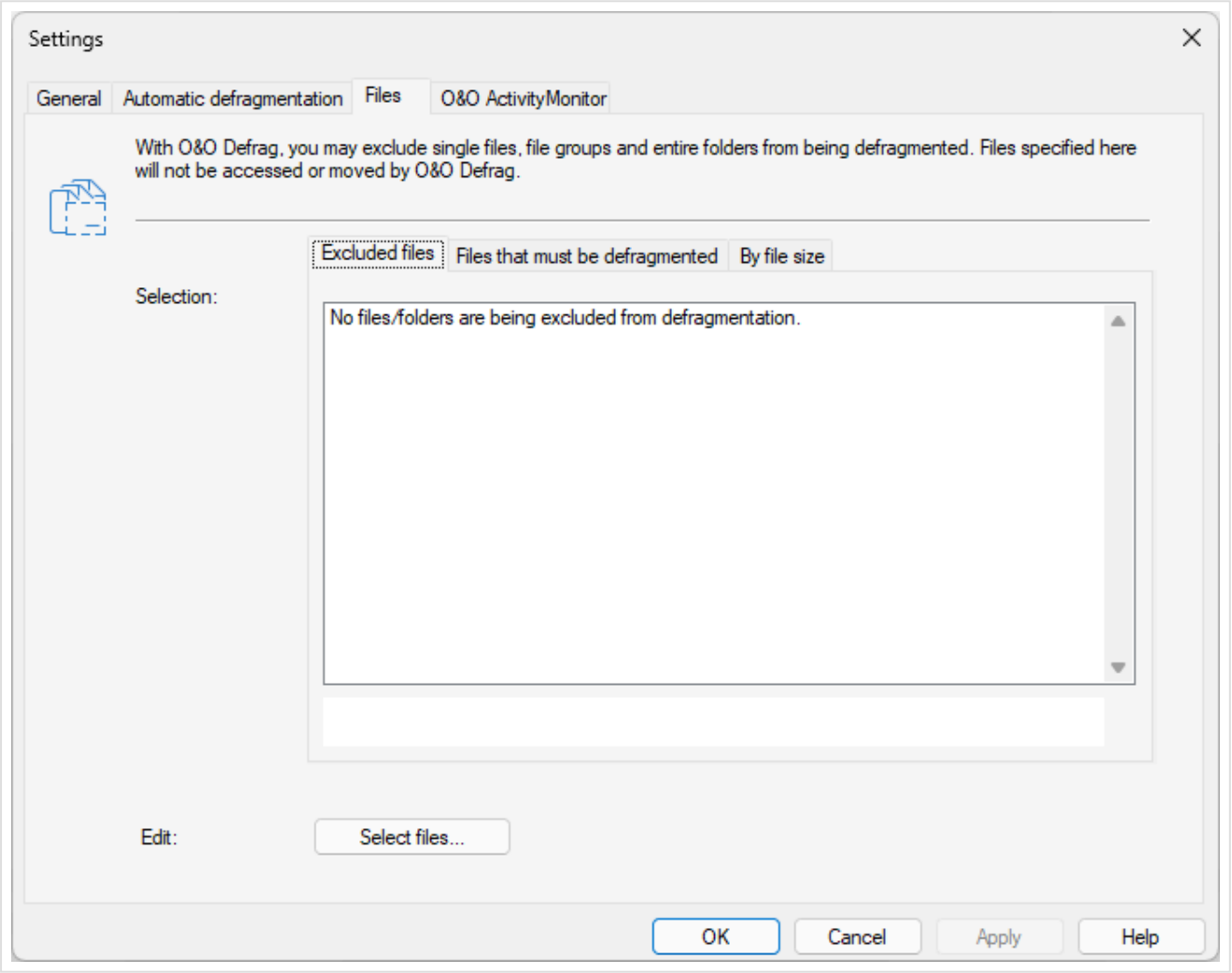

*Na stronie znajdują się trzy karty: **Excluded files**, **Files that must be defragmented** i **By file size**. Jeśli lista jest pusta, program wyświetla informację o braku reguł. Przycisk **Select files…** poniżej listy otwiera okno wyboru dla bieżącej karty.*

Na przykład wykluczenie często modyfikowanego folderu maszyny wirtualnej zapobiega wielokrotnemu przenoszeniu dużych plików jej dysków. Przed dodaniem wykluczenia sprawdź wymagania konserwacyjne aplikacji.

Jawne uwzględnianie plików

Otwórz **Files that must be defragmented**, wybierz **Select files…**, dodaj pliki i zatwierdź zmianę. Jawne uwzględnienie pliku ma pierwszeństwo przed pasującą regułą wykluczającą. Możesz więc wykluczyć folder, a mimo to uwzględnić jeden z jego plików.

Włączenie pliku do zadania nie znosi blokad ani ograniczeń wynikających z błędów systemu plików lub innych przyczyn uniemożliwiających przenoszenie.

Wykluczanie według rozmiaru

Na karcie **By file size** ustaw próg rozmiaru, powyżej którego pliki nie będą przenoszone ani defragmentowane. Może to skrócić zadanie, lecz te pliki mogą pozostać pofragmentowane. Jest to inna reguła niż przypisanie dużych plików do strefy 3.

Po zapisaniu reguł przeprowadź analizę i sprawdź raport z następnego zadania. Jeśli plik został nieoczekiwanie pominięty lub przetworzony, sprawdź obie listy i filtr rozmiaru. Jednorazowe operacje na plikach opisano w rozdziale Ręczna defragmentacja.

Automatyczna defragmentacja

Program monitoruje nowe i zmodyfikowane pliki. Kiedy natężenie zapisu spadnie, optymalizuje pofragmentowane pliki spełniające ustalone kryteria. Konserwacja w tle korzysta z procesora i dysku. Limity obciążenia pomagają utrzymać płynność pracy komputera.

Konfigurowanie pracy w tle

1. Na wstążce wybierz **Start** → **Settings**.
2. W części **General** → **Advanced options** wyczyść pole **Disable automatic optimization**, aby zezwolić na pracę w tle.
3. Otwórz stronę automatycznej defragmentacji. Sprawdź, które dyski są zaznaczone i jak często dla każdego z nich ma być wykonywana defragmentacja szybka oraz dokładna.
4. Sprawdź wykluczenia plików i limity obciążenia w ActivityMonitor.
5. Zatwierdź przyciskiem **OK**.

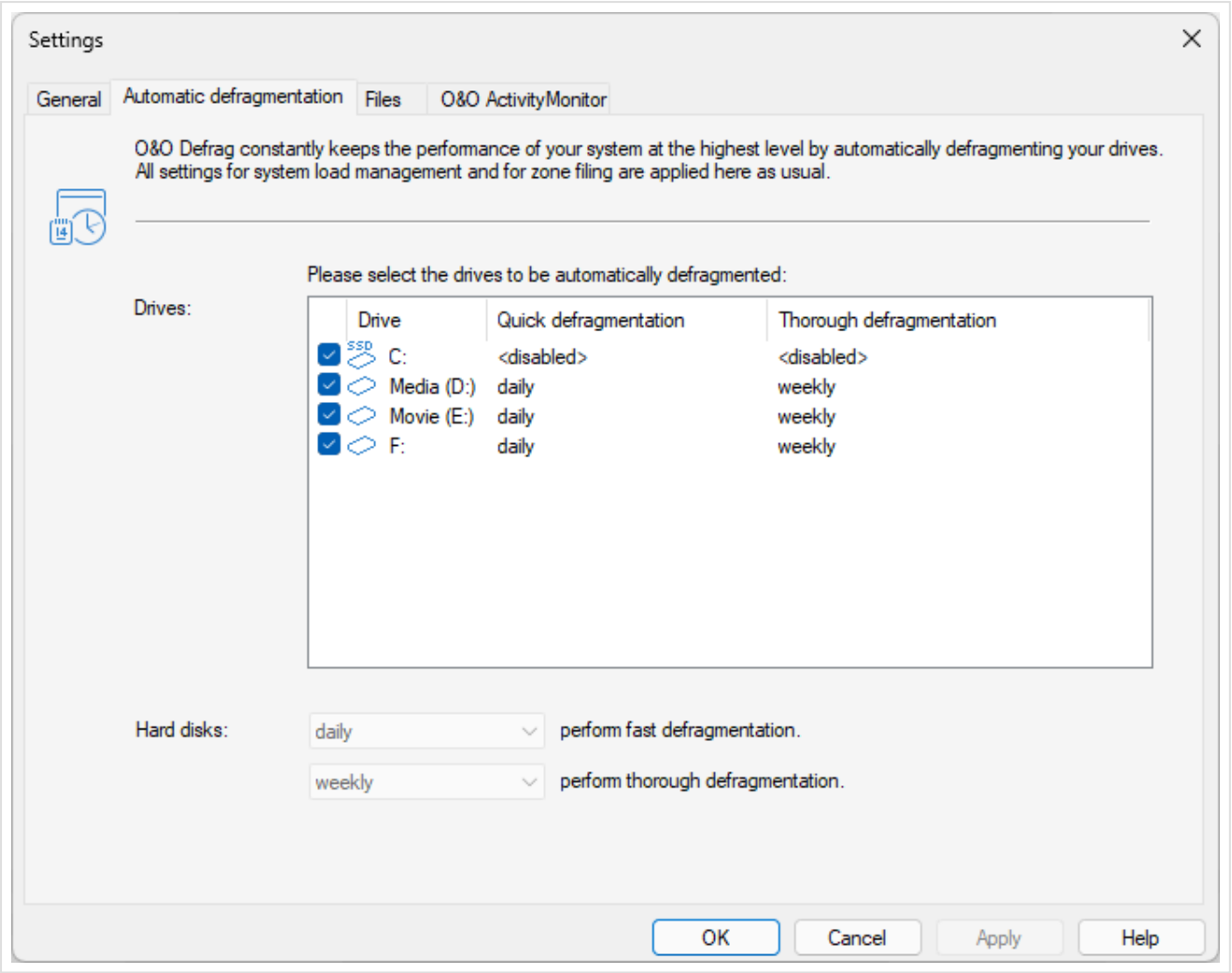

*Każdy wiersz odpowiada jednemu dyskowi. Obok pola wyboru znajdują się odstępy dla szybkiej (**Quick defragmentation**) i dokładnej (**Thorough defragmentation**) defragmentacji. Wartość `<disabled>` wyłącza dany rodzaj defragmentacji dla tego dysku. Dwa menu poniżej listy pozwalają ustawić odstępy dla dysków twardych.*

Sprawdź listę i pola wyboru poszczególnych dysków. Możliwość uruchomienia operacji zależy m.in. od tego, czy uwzględniono nośniki wymienne i dyski zewnętrzne oraz czy dany system pamięci masowej obsługuje operację.

Wielokrotna optymalizacja dużych, często modyfikowanych plików, np. obrazów dysków maszyn wirtualnych, może mocno obciążyć system. W takich przypadkach rozważ wykluczenie plików oraz odpowiednie limity obciążenia i warunki zasilania.

Optymalizacja pod nieobecność użytkownika

Utwórz zadanie, zapisz je i wybierz uruchamianie wraz z wygaszaczem w harmonogramie. Program rozpoczyna i przerywa pracę odpowiednio do działania wygaszacza.

Wygaszacz działa, gdy komputer jest włączony. Jeśli zadanie nie startuje, sprawdź ustawienia wygaszacza w systemie Windows i upewnij się, że komputer nie jest uśpiony ani wyłączony.

Stałe godziny konserwacji

Wybierz **Schedule → Add job**, aby wyznaczyć okna konserwacyjne. Ustal dni tygodnia, metody, progi i warunki zakończenia. Rozplanuj optymalizację w tle, zadania z harmonogramu i inne prace dyskowe tak, aby na siebie nie zachodziły.

Dodatkowe operacje automatyczne

Jeżeli dostępna jest opcja **SSD Optimization with TRIM**, możesz przekazywać obsługiwanym dyskom SSD informację o nieużywanych obszarach. **Thin Provisioning** może informować system pamięci masowej o zwolnieniu przydzielonego miejsca na obsługiwanych woluminach wirtualnych lub SAN. Obie operacje działają niezależnie od sortowania i defragmentacji plików.

Zależnie od konfiguracji operacja może być wykonywana okresowo lub po defragmentacji. Sprawdź odstęp i obsługę przez sprzęt. Wysłanie żądania nie gwarantuje odzyskania pojemności przez obudowę dysku, kontroler czy platformę wirtualizacji. Zobacz Konserwacja pamięci masowej.

Aby zatrzymać cykliczną konserwację, sprawdź zarówno ustawienia automatyczne, jak i włączone zadania harmonogramu. Zamknięcie okna programu lub ukrycie ikony w obszarze powiadomień nie zatrzymuje usługi działającej w tle.

Zadania zaplanowane i zadania wygaszacza ekranu

W sekcji **Schedule** ustaw termin konserwacji oraz zakres prac. Zadanie zapisuje wybór dysków, metody, terminy, warunki i opcje raportowania.

Tworzenie zadania

1. Na wstążce wybierz **Schedule** → **Add job**.
2. Na karcie **General** nadaj zadaniu czytelną nazwę, opcjonalnie dodaj opis i pozostaw zaznaczoną opcję **Job enabled**.
3. Na karcie **Drives** wybierz dyski docelowe i metodę dla każdego z nich.
4. Ustaw minimalny stopień fragmentacji, jeśli chcesz pomijać dyski poniżej wybranego progu. Wartość **0%** wyłącza ten próg. Pozostałe warunki wykonania nadal obowiązują.
5. Sprawdź ustawienia stref, reguły dotyczące plików i opcje danego zadania na karcie **Settings**.
6. Na karcie **O&O ActivityMonitor** ustaw ograniczenia dotyczące obciążenia, uruchomionych programów i zasilania.
7. Ustaw terminy na karcie **Schedule**, potwierdź przyciskiem **OK** i sprawdź wpis na liście zadań.

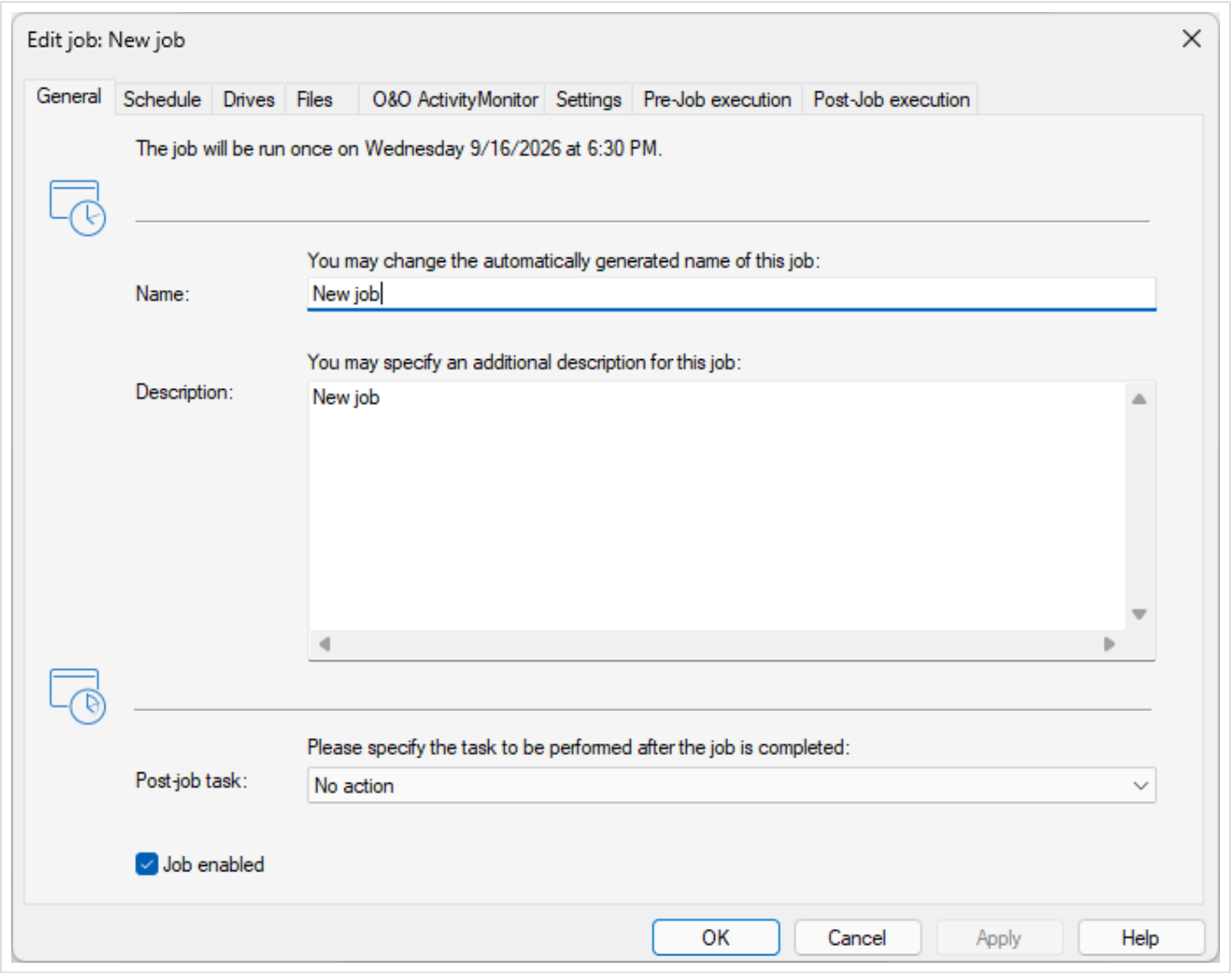

*Karty edytora to **General**, **Schedule**, **Drives**, **Files**, **O&O ActivityMonitor**, **Settings**, **Pre-Job execution** i **Post-Job execution**. U góry karty **General** znajduje się opis terminu następnego uruchomienia. Opcja **Post-job task** określa działanie po zakończeniu. Usunięcie zaznaczenia **Job enabled** wyłącza uruchamianie zadania, zachowując jego definicję.*

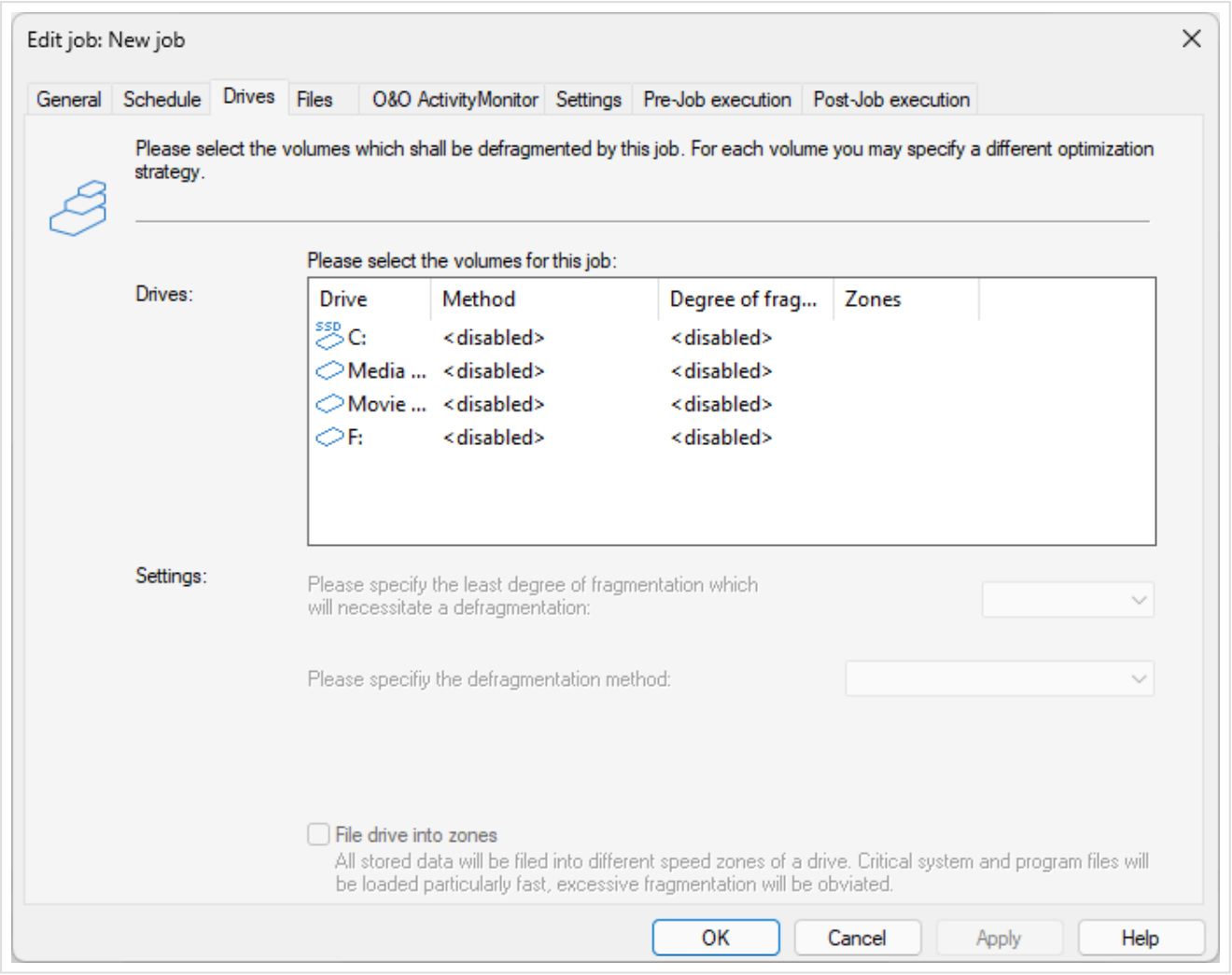

*Każdy wolumin ma własną metodę (**Method**), próg fragmentacji (**Degree of fragmentation**) i ustawienia stref. Wartość `<disabled>` wyłącza wolumin z zadania. Aby zadanie mogło rozpocząć pracę, co najmniej jeden wiersz musi mieć przypisaną metodę. Dwa menu w sekcji **Settings** dotyczą wiersza zaznaczonego na liście.*

Nazwa pomaga rozpoznać zadanie w raportach, ale nie musi być unikatowa. Nadaj kopiom zadań różne nazwy, aby łatwo odróżnić ich wyniki.

Rodzaje harmonogramów

Opcja	Działanie
One time	Jednorazowo, we wskazanym dniu i o wybranej porze.
Recurring	Cyklicznie, w wybrane dni tygodnia i o ustalonych godzinach. Powtarzanie pozwala uruchamiać zadanie kilka razy dziennie.
On screensaver	Rozpoczęcie i zatrzymanie zależą od działania wygaszacza ekranu.

Pola **First run on** i **Last run on** wyznaczają okres obowiązywania harmonogramu. **Maximum runtime** ogranicza czas pojedynczego uruchomienia, nawet jeśli pozostała praca do wykonania. Następne uruchomienia mogą kontynuować konserwację. Osiągnięcie limitu nie oznacza zakończenia optymalizacji.

Włącz **Run later if not possible at the start time**, aby program ponowił próbę, gdy komputer znów będzie dostępny. Dostępność dysku, zasilanie i inne warunki nadal mogą opóźnić lub uniemożliwić uruchomienie. Wyłączony komputer nie wykona zadania. Opcja **wake from standby** dotyczy obsługiwanych stanów uśpienia.

Warunki i ustawienia zadania

Użyj ActivityMonitor, aby ograniczyć obciążenie procesora, odczekać, gdy dysk jest zajęty, lub zablokować zadanie w czasie działania wybranych programów. W razie potrzeby zezwól na wykonanie wyłącznie przy zasilaniu sieciowym i włącz wstrzymywanie przy zasilaniu bateryjnym.

Karta Settings zadania obejmuje kontrolę wstępną tylko do odczytu, równoległe przetwarzanie dysków fizycznych, wskazówki Windows dotyczące rozmieszczenia plików, uwzględnianie dysków wymiennych i zewnętrznych, ochronę SSD, raporty HTML oraz dziennik zdarzeń. Sprawdź zapisane wartości, gdy zadanie zachowuje się inaczej niż operacja ręczna.

Działanie końcowe

Opcja **Shut down** wyłącza Windows po wykonaniu zadania. Wybierz ją tylko na zaplanowany czas konserwacji bez nadzoru, po zapisaniu pozostałej pracy. Przy powielaniu zadania sprawdź jego działanie końcowe.

Edycja zadań i zarządzanie nimi

- **Edycja** — zaznacz zadanie, wybierz **Edit** z menu kontekstowego, zmień ustawienia i potwierdź przyciskiem **OK**.
- **Powielanie** — utwórz kopię zadania. Przed włączeniem sprawdź nazwę, dyski, harmonogram, polecenia i działanie końcowe.
- **Wyłączenie** — wstrzymuje zaplanowane uruchomienia, zachowując konfigurację. W razie potrzeby ponownie włącz zadanie.
- **Usunięcie** — potwierdź usunięcie wybranego zapisanego zadania. Przed usunięciem jego definicji oddzielnie zatrzymaj trwające wykonanie. Zadanie można później utworzyć jeszcze raz. Zadania zarządzane centralnie lub chronione mogą nie podlegać lokalnej edycji i usuwaniu.

Polecenia wsadowe przed zadaniem i po nim

Karty **Pre-Job execution** i **Post-Job execution** zawierają konfigurację czynności poprzedzających konserwację i następujących po niej. Przed zatwierdzeniem konfiguracji sprawdź treść poleceń, także tych wczytanych z pliku. Wskazane ścieżki, programy i pliki muszą istnieć na komputerze docelowym.

Czynności te wykonuje usługa O&O Defrag Agent na koncie **SYSTEM**, z szerokimi uprawnieniami lokalnymi. W tej sesji mogą być niedostępne mapowane dyski i ustawienia użytkownika pulpitu. Używaj ścieżek bezwzględnych i przed przypisaniem poleceń do zadania zleć administratorowi sprawdzenie ich działania.

Jeśli przed konserwacją zatrzymywana jest aplikacja lub usługa, zaplanuj jej ponowne uruchomienie także na wypadek błędu lub przerwania zadania. Zwykła czynność końcowa może się wtedy nie wykonać. Po pierwszym zaplanowanym uruchomieniu sprawdź raporty.

Raporty i rejestrowanie zdarzeń

Otwórz **Schedule** i wybierz kartę **Reports** u dołu okna. Raporty są pogrupowane według daty i zawierają nazwę dysku lub zadania. Kliknij dwukrotnie raport, aby otworzyć dokument HTML w przeglądarce.

Tworzenie raportów

W sekcji **Settings** → **General** włącz **Create reports** i sprawdź odpowiednią opcję w zapisanych zadaniach. Od tej chwili raporty będą tworzone po zakończonych operacjach analizy i defragmentacji.

Aby utworzyć raport na żądanie, zaznacz dysk i wybierz **Create** w grupie poleceń raportów na wstążce. Rozpocznie się analiza, po której program zapisze i wyświetli raport. Aby wybrać kilka dysków, przytrzymaj **Ctrl**.

Interfejs klasyczny pozwala zachować do **999 raportów** na komputer. Po osiągnięciu limitu program usuwa starsze raporty. Potrzebne raporty porównawcze lub diagnostyczne zapisz osobno, zanim zostaną usunięte.

Interpretacja wyników

Raport zawiera informacje o dysku i systemie plików, szczegóły optymalizacji, wyniki pomiaru fragmentacji oraz listy, np. największych lub najbardziej pofragmentowanych plików. Przed porównaniem liczb sprawdź rodzaj operacji, metodę, czas, dysk i stan zakończenia.

Porównuj wyniki dla tego samego dysku przy takich samych ustawieniach. Procent fragmentacji nie jest bezpośrednią miarą szybkości aplikacji. Pominięcie pliku może wynikać z wykluczenia, blokady, ilości dostępnego miejsca roboczego lub wybranej metody.

Usuwanie raportów

Zaznacz pojedynczy raport i wybierz **Delete**, wybierz grupę daty, aby usunąć raporty z tego dnia, lub skorzystaj z opcji **Delete All**, aby wyczyścić całą listę. Najpierw zachowaj potrzebne dane diagnostyczne. Usunięcie raportów nie cofa optymalizacji ani nie usuwa zapisanego zadania.

Dziennik zdarzeń Windows

W razie potrzeby włącz rejestrowanie zdarzeń w ustawieniach ogólnych. Na poziomie **1** rejestrowane są wyłącznie błędy, a na poziomie **4** wszystkie informacje. Otwórz **Podgląd zdarzeń** w Windows i sprawdź wpisy z czasu wykonania operacji lub wystąpienia błędu.

Zgłaszając problem, podaj dokładny komunikat, wersję produktu, dysk, metodę i nazwę zadania oraz dołącz odpowiednie raporty HTML i wpisy dziennika. Zobacz Rozwiązywanie problemów.

Narzędzia dodatkowe i konserwacja dysków

W interfejsie klasycznym polecenia konserwacji znajdują się na wstążce. Różnią się od osobnych aplikacji dostępnych na stronie narzędzi interfejsu nowoczesnego.

Sprawdzanie dysku

1. Wybierz dysk.
2. Na wstążce **Extras** wybierz **Check Drive(s)**.
3. Poczekaj na wynik lub wybierz **Stop**, aby przerwać sprawdzanie.
4. Przejrzyj raport w sekcji **Schedule** → **Reports**.

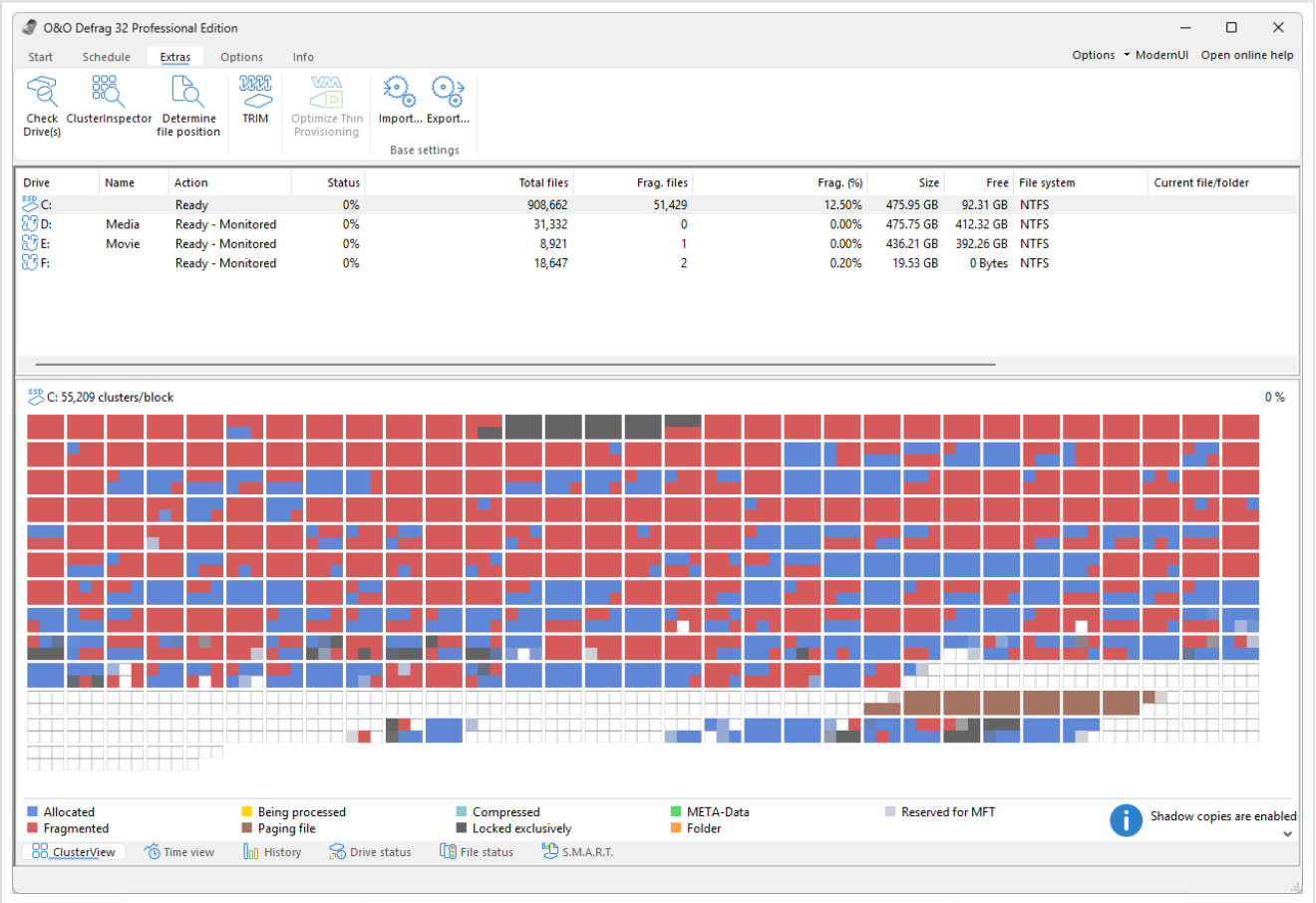

*Na wstążce **Extras** znajdują się funkcje diagnostyczne **Check Drive(s)**, **ClusterInspector** i **Determine file position**. **TRIM** i **Optimize Thin Provisioning** służą do konserwacji magazynu. Polecenia **Import…** oraz **Export…** znajdują się w grupie **Base settings**. Polecenie nieobsługiwane przez wybrany dysk lub system magazynowania pozostaje wyszarzone, tak jak tutaj **Optimize Thin Provisioning**.*

Ta operacja sprawdza system plików tylko do odczytu. Nie naprawia błędów automatycznie. Jeśli wykryto błąd, zabezpiecz ważne dane i wykonaj odpowiednią naprawę przed ponowną defragmentacją. Polecenie działa niezależnie od osobnej aplikacji **CheckAndRepair**.

TRIM dla SSD i alokacja dynamiczna

TRIM informuje obsługiwany dysk SSD o nieużywanych obszarach. Nie porządkuje plików ani nie służy do bezpiecznego usuwania wybranych danych. Obsługa zależy od urządzenia, kontrolera, połączenia i sterownika. W konfiguracjach RAID i USB dostępne funkcje mogą się różnić, nawet przy tym samym modelu SSD.

Wybierz **Extras** → **TRIM** lub ustaw częstotliwość wykonywania w automatycznej optymalizacji.

Optimize Thin Provisioning zgłasza nieużywane obszary obsługiwanych woluminów wirtualnych i SAN, aby system magazynowania mógł odzyskać miejsce. Wybierz odpowiedni wolumin i polecenie na wstążce lub skonfiguruj okresowe wykonywanie, jeśli jest dostępne. Odzyskanie miejsca zależy od platformy. Plik dysku wirtualnego nie musi się od razu zmniejszyć.

Import i eksport ustawień podstawowych

1. W głównym oknie na wstążce **Extras** wybierz **Export…** w grupie **Base settings**.
2. Wybierz miejsce docelowe i nazwę pliku XML, np. `ood_settings.xml`.
3. Potwierdź zapis konfiguracji podstawowej.

Aby wczytać konfigurację, wybierz **Extras** → **Import…**, wskaż zgodny plik XML i potwierdź. Przed zastąpieniem obecnych ustawień wyeksportuj je. Po imporcie sprawdź dyski, reguły dotyczące plików, konserwację automatyczną i dostęp zdalny.

Eksport ustawień podstawowych nie jest kopią wszystkich zapisanych zadań ani raportów. Pliku XML interfejsu klasycznego nie należy traktować jako formatu importu dla interfejsu nowoczesnego.

Inne narzędzia i środowiska konserwacji

O&O DiskCleaner służy do oczyszczania dysku w interfejsie klasycznym, a ClusterInspector do sprawdzania rozmieszczenia plików. Wskaźnik aktywności dysku to osobne narzędzie do obserwacji stanu.

W interfejsie nowoczesnym otwórz **Optymalizacja podczas rozruchu**, aby włączyć środowisko Fortress Mode i przeprowadzić optymalizację wybranych dysków przy następnym rozruchu. Gdy opcja nie będzie już potrzebna, wyłącz ją na tej stronie. Przed rozpoczęciem przeczytaj instrukcję optymalizacji podczas rozruchu i pracy w Fortress Mode, w tym informacje o funkcji BitLocker.

O&O DiskCleaner

Narzędzie **O&O DiskCleaner** wyszukuje pliki tymczasowe i zbędne, aby można było zwolnić miejsce przed optymalizacją. Otwórz **O&O DiskCleaner** na wstążce. Przed czyszczeniem sprawdź ustawienia poniżej listy dysków.

Zacznij od analizy

1. Wybierz dysk.
2. W ustawieniach DiskCleaner sprawdź zaznaczone kategorie plików.
3. Kliknij **Analyze**.
4. Po zakończeniu analizy przejrzyj tabelę ustawień i raport **File overview**.
5. Dostosuj wybór przed kliknięciem **Clean**.

Analiza wskazuje pliki, które można usunąć. Przed czyszczeniem samodzielnie oceń, czy dane diagnostyczne, pamięć podręczna lub pliki w Koszu są nadal potrzebne.

Kategorie plików

Kategoria	Co należy uwzględnić
Pliki tymczasowe	Dane tymczasowe programów i systemu. Pliki otwarte przez aplikacje mogą pozostać niedostępne.
Tymczasowe pliki internetowe	Zawartość pamięci podręcznej. Po jej usunięciu aplikacje mogą ponownie pobrać dane.
Pobrane aktualizacje systemu Windows	Pozostałe pliki instalacyjne aktualizacji, które narzędzie proponuje usunąć.
Zrzuty pamięci	Mogą zajmować dużo miejsca, ale są przydatne do diagnozowania awarii.
Raporty błędów systemu Windows	Informacje diagnostyczne, które mogą być potrzebne do ustalenia przyczyny problemu.
Miniatury	Buforowane podglądy. Ich ponowne tworzenie może tymczasowo spowolnić przeglądanie.
Dzienniki instalacji	Zachowaj je, jeśli nadal diagnozujesz problemy z instalacją.
Pamięć podręczna usługi indeksowania Windows	Po jej usunięciu system może odbudować indeks. W tym czasie wyszukiwanie może działać gorzej.
Kosz	Może zawierać pliki, które chcesz jeszcze przywrócić. Opróżnienie Kosza trwale je usuwa.

Przed czyszczeniem dokładnie sprawdź zaznaczone kategorie, zwłaszcza pamięć podręczną indeksowania i Kosz. Zachowaj potrzebne dane diagnostyczne oraz pliki przeznaczone do odzyskania.

Czyszczenie i sprawdzenie wyniku

Po sprawdzeniu kategorii i wyników wybierz **Clean**. Czyszczenie można wstrzymać lub zatrzymać. Nie przywróci to plików już usuniętych. Pliki zablokowane przez system lub działający proces mogą pozostać na dysku.

Po zakończeniu sprawdź na osi czasu i w szczegółowym raporcie, co usunięto. Wynik może się różnić od analizy, jeśli w międzyczasie część plików została zablokowana, zmieniona lub usunięta.

W nowoczesnym interfejsie czyszczenie jest dostępne w osobnych narzędziach. Skorzystaj z tamtej instrukcji, jeśli w oknie nie ma zintegrowanej karty DiskCleaner na wstążce.

Obszar powiadomień i aktywność dysków

Oba interfejsy graficzne korzystają z tej samej aplikacji w obszarze powiadomień. Wskaż ikonę kursorem, aby sprawdzić stan, lub kliknij ją prawym przyciskiem myszy, aby otworzyć menu.

Stan i sterowanie operacjami

Polecenie **Uruchom O&O Defrag** otwiera interfejs. **Pokaż okno stanu** otwiera kompaktowy widok stanu. Osobne podmenu **Start** umożliwia wybór metody optymalizacji. **Wstrzymaj** i **Zatrzymaj** sterują działaniem agenta.

Polecenia w obszarze powiadomień dotyczą dysków z listy agenta. Jeśli chcesz pracować na jednym konkretnym dysku, wybierz go w głównym interfejsie. Dostępność dodatkowych poleceń zależy od uprawnień przypisanych zalogowanemu użytkownikowi.

Tryb hibernacji agenta

Wybierz polecenie uruchomienia trybu hibernacji (**Start hibernation mode**), aby wstrzymać usługę agenta. Polecenie zakończenia trybu (**Stop hibernation mode**) ponownie ją uruchamia.

Włączenie trybu wymaga zatwierdzenia podwyższenia uprawnień administratora i zatrzymuje usługę **O&O Defrag Agent**. Dotyczy to wszystkich prac i połączeń agenta, w tym zaplanowanej konserwacji i obu interfejsów. Sam Windows nie przechodzi w stan hibernacji. Zakończenie trybu ponownie uruchamia usługę.

Jeśli chcesz jedynie przerwać pracę z zachowaniem dostępności agenta, wybierz **Wstrzymaj**. Jeżeli interfejs nie może się połączyć po włączeniu trybu hibernacji, zakończ ten tryb i sprawdź, czy usługa została uruchomiona.

Ukrywanie lub przywracanie ikony

Zakończ zamyka aplikację w obszarze powiadomień. O&O Defrag pozostaje zainstalowany, a agent nadal może działać. Uruchom ponownie zainstalowany plik **OODefragTray.exe** lub, jeśli aplikacja startuje automatycznie, wyloguj się i zaloguj ponownie. Sprawdź też ukryte ikony obszaru powiadomień Windows. Zobacz ustawienia ikony.

Wyświetlanie aktywności dysku

Aby zobaczyć aktywność dysków, otwórz interfejs nowoczesny i w sekcji **Narzędzia** uruchom osobną aplikację **O&O DriveLED**.

Wskaźnik aktywności dysku służy do innych celów niż **O&O ActivityMonitor**, który steruje wykorzystaniem zasobów podczas optymalizacji. Zobacz Narzędzia interfejsu nowoczesnego.

Obsługa z wiersza polecenia za pomocą OODCMD

OODCMD.exe pozwala sterować agentem O&O Defrag z terminala lub skryptu. Narzędzie jest wspólne dla obu interfejsów graficznych. Wymaga pełnej, ważnej licencji oraz dostępu do lokalnej usługi **OODefragAgent**.

Sprawdzanie i analiza dysków

Otwórz PowerShell w katalogu instalacyjnym z uprawnieniami administracyjnymi wymaganymi w danej instalacji.

```
.\OODCMD.exe help
.\OODCMD.exe list
.\OODCMD.exe status
.\OODCMD.exe analyze C:
```

Analiza pokazuje stopień fragmentacji bez przenoszenia plików. Zanim wskażesz dysk, sprawdź listę. Możesz podać kilka liter dysków lub użyć `all`, aby wybrać wszystkie dyski znane agentowi.

Uruchamianie optymalizacji

Dobierz metodę do dysku i skonfigurowanych stref. Każde z poniższych poleceń jest osobnym przykładem. Wybierz właściwe dla danego zadania.

Zadanie	Polecenie PowerShell
Uruchom SOLID/Quick	`.\OODCMD.exe defrag C:`
Uruchom SOLID/Complete	`.\OODCMD.exe defrag C: --method solid`
Uruchom SPACE	`.\OODCMD.exe defrag C: --method space`
Uruchom OPTIMIZE ze skonfigurowanymi strefami	`.\OODCMD.exe optimize C:`

Domyślnie polecenia analizy i optymalizacji czekają na zakończenie zadania. Z opcją `--no-wait` powodzenie oznacza jedynie, że agent przyjął żądanie. Postęp sprawdzisz poleceniem `.\OODCMD.exe status C: --follow`.

Sterowanie trwającą operacją

Użyj `.\OODCMD.exe stop C:`, aby zatrzymać operację. Polecenie `pause` przełącza pomiędzy wstrzymaniem a wznowieniem. Alias `resume` działa identycznie. Przed użyciem któregokolwiek z nich sprawdź stan zadania.

Naciśnięcie Ctrl+C podczas oczekiwania wysyła żądanie zatrzymania operacji rozpoczętych przez to wywołanie. Drugie naciśnięcie Ctrl+C natychmiast kończy program. Operacje mogą nadal trwać, więc sprawdź ich stan.

Skrypty i narzędzia graficzne

Natychmiast po zakończeniu polecenia sprawdź `$LASTEXITCODE` w PowerShell lub `%ERRORLEVEL%` w wierszu polecenia. Opcje, metody i kody zakończenia opisano w wykazie poleceń. Zobacz też przykłady skryptów do pracy bez nadzoru.

W klasycznym interfejsie możesz obsługiwać zadania harmonogramu, sprawdzanie dysków, TRIM dla SSD i thin provisioning oraz DiskCleaner.

Rozwiązywanie problemów i wskazówki praktyczne

Zapisz dokładny komunikat, wersję produktu, nazwę komputera docelowego, wybrany dysk, metodę i czas wystąpienia problemu. Raporty i zdarzenia Windows pomagają odróżnić błąd od pominięcia lub wstrzymania operacji.

Odmowa połączenia lub błąd 10061

Sprawdź, czy usługa O&O Defrag działa, i przejrzyj jej zdarzenia. Składniki interfejsu klasycznego komunikują się z agentem przez TCP, więc zapora lokalna lub oprogramowanie zabezpieczające może zablokować połączenie nawet na jednym komputerze. Pozostaw zaporę włączoną i sprawdź regułę dotyczącą agenta.

Zadanie nie zostało uruchomione

Sprawdź, czy zadanie jest włączone, czy aktualna data mieści się w jego okresie obowiązywania i czy dla dostępnych dysków wybrano metody. Sprawdź próg fragmentacji, nadrabianie pominiętych uruchomień, maksymalny czas pracy, warunek zasilania sieciowego i ograniczenia związane z programami lub obciążeniem CPU i dysku. Zadanie wygaszacza zależy od aktywności wygaszacza ekranu. Opcja wybudzania nie uruchamia całkowicie wyłączonego komputera.

Sprawdź też tryb hibernacji agenta w obszarze powiadomień, dostępność dysku, błędy poleceń poprzedzających zadanie i ostrzeżenia z kontroli wstępnej systemu plików. Zapisane zadania mogą mieć ustawienia inne niż globalne.

Pliki pozostają pofragmentowane lub operacja trwa zbyt długo

Sprawdź blokady plików, wykluczenia, próg rozmiaru, wolne miejsce robocze, wybraną metodę i aktywność innych programów na dysku. Pierwsze pełne porządkowanie może trwać znacznie dłużej niż późniejsza konserwacja. Przed powtórzeniem operacji na całym dysku sprawdź ClusterInspector i stan plików.

Sprawdź, ile miejsca roboczego pozostało, jak duże są największe pliki i ile miejsca jest dostępne w ciągłych obszarach. Zobacz Wolne miejsce robocze. W przypadku kwalifikujących się zablokowanych plików skorzystaj ze środowiska konserwacji uruchamianego przy rozruchu, jeśli jest to uzasadnione.

Błędy dysku, zapis na SSD i ostrzeżenia o stanie technicznym

Wbudowane polecenie **Check Drive(s)** i kontrola przed defragmentacją działają tylko do odczytu. Wykrywają błędy systemu plików, ale ich nie naprawiają. Przed dalszą optymalizacją zabezpiecz ważne dane i zbadaj przyczynę błędów.

Optymalizacja plików metodą SOLID może przejściowo zwiększyć ilość zapisów, szczególnie przy pełnych przebiegach. TRIM jest odrębną operacją. Logiczne fragmenty plików nie ujawniają fizycznego rozmieszczenia danych przez kontroler pamięci flash. Niski poziom fragmentacji ani dobry wynik S.M.A.R.T. nie gwarantują trwałości sprzętu i bezpieczeństwa danych.

Kopie w tle i punkty przywracania

Na komputerach korzystających z kopii w tle przenoszenie danych może zwiększyć ilość miejsca zajmowanego przez mechanizm kopiowania przy zapisie. Przed dużą zmianą rozmieszczenia sprawdź wolne miejsce i czas przechowywania migawek. Nie wyłączaj rutynowo ochrony systemu, gdyż może to usunąć istniejące punkty przywracania. Uzgodnij konserwację z zasadami tworzenia kopii i migawek danego systemu.

Wybór terminu konserwacji

Na komputerze domowym lub biurowym konserwacja automatyczna z limitami obciążenia zmniejsza nakład pracy ręcznej. Na czas gry lub nagrania użyj listy programów ActivityMonitor albo zaplanuj konserwację poza sesją. Na intensywnie używanych serwerach uwzględnij terminy kopii zapasowych i inne obciążenia dyskowe. Na laptopie możesz ograniczyć pracę do zasilania sieciowego i wstrzymywać ją po przejściu na akumulator.

W normalnych warunkach optymalizacja zachowuje zawartość, atrybuty i uprawnienia plików. Nie zastępuje jednak kopii zapasowej, a przerwanie operacji nadal może mieć konsekwencje. W miarę możliwości nie kopiuj, nie przenoś ani nie usuwaj dużych ilości danych podczas konserwacji.

Pomoc techniczna

Skontaktuj się z pomocą techniczną O&O Software. Podaj dokładną wersję i edycję programu, używany interfejs, typ dysku oraz sposób odtworzenia problemu i dołącz odpowiednie raporty. Przed publicznym udostępnieniem materiałów usuń klucze licencyjne i zbędne prywatne ścieżki plików. Jeżeli nazwy poleceń nie odpowiadają widocznym w oknie, wróć do rozdziału Wybór interfejsu.